

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

STEVILKA: 9, LETO: XXVIII

JESENICE, DNE 8. MARCA 1979

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1937. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484 in 726. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72.

NA JESENICAH BOMO DIHALI ČISTEJŠI ZRAK

Rdeči oblak nad dolino — to je prispodoba o železarskem mestu, ki se vsakemu obiskovalcu Jesenic trajno vtisne v spomin pa četudi je le prehodni potnik. Z ukinitvijo pražarne smo onesnaževanje sicer v precejšnjem obsegu zmanjšali, za protitež pa v dobri meri skrbijo jeklarna, ki z intenzivnimi procesi žilavenja jekla »ohranja ravnostezje« v onesnaževanju naše ožje in širše okolice.

Pomemben delež k zastrupljanju našega življenjskega prostora, prav gotovo prispevajo elektropeči. Ker nimajo dimnikov, tudi ni disperzije prahu in plinov v širši prostor, temveč je, posebno ob slabem vremenu, močno onesnaženo ožje okolje izvo-

ra, to je hale elektrojeklarne, martinarne in livarne ter v zadnjem času kontiliva.

Poleg kvarnega vpliva na zdravje delavcev je, zaradi slabe vidljivosti, močno ogrožena tudi varnost pri delu z žerjavi, vlagalnimi stroji in

drugimi transportnimi sredstvi. Posledice takih nesreč so največkrat tragične.

Po drugi strani pa tudi zakonski predpisi in normativi obvezujejo našo delovno organizacijo in širšo družbeno skupnost, da izboljša pogoje dela in da v čimvečji meri skrbi za varstvo okolja. Te obveze smo vnesli tudi v srednjeročni program skupnosti za varstvo zraka Gorenjske.

Za začetek uresničevanja te obveze je bilo na osnovi pripravljenih del odločeno, da se izdela investicijski program ODPRAŠEVALNA NAPRAVA NA ELEKTROOBLOČNIH PEČEH. Ta program je bil potrjen avgusta leta 1977 in TOZD Jeklarna je prevzela investitorstvo, finančna sredstva za realizacijo investicijske naložbe pa združujejo tudi ostale temeljne organizacije združenega dela.

Na razpis za dobavo opreme se je javilo osem proizvajalcev iz vsega sveta, med njimi pa ni bilo nikogar iz domovine. V ožjem izboru so ostali trije dobavitelji in po ogledu devetih podobnih referenčnih naprav ter temeljitih tehnično-tehnoloških študijah je bilo odločeno, da se naprava nabavi pri firmi AMERICAN AIR FILTER (AAF), ki ima evropsko podružnico v Amsterdamu.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Z RAZPRAVO OB ZAKLJUČNIH RAČUNIH SMO LAHKO ZADOVOLJNI

Verjetno je prav, da po sprejetih zaključnih računih za leto 1978 na delavskih svetih ocenimo, če smo bili tokrat na akcijo bolje pripravljeni in kakšne rezultate lahko pričakujemo na osnovi razprave o poslovnih poročilih. Vendar ne zato, ker bi želeli letos sploh prvič razpravljati o uspehih gospodarjenja in poslovanja, temveč bolj z namenom, da poiščemo še prisotne pomanjkljivosti pri informiranju o temeljnem problemu družbenoekonomskega položaja delavcev v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih in da se za prihodnje leto že zdaj še kvalitetneje pripravimo.

Kljub kratki analizi namreč ne moremo mimo dejstva, da osnovne podatke gospodarjenja v Železarni spremljamo redno mesečno prek Železarja (ponekod je to ustaljena praksa obravnav na samoupravnih delovnih skupinah), pa tudi periodična in polletna poročila vsakokrat naletijo na dovolj širok odmev. Ker pa s takim stanjem tudi sami nismo bili popolnoma zadovoljni, smo se odzvali širši družbenopolitični pobudi z željo, da rezultati poslovanja pridejo resnično do vsakega delavca, da poiščemo vsi skupaj vzroke za slabosti, jih odstranimo in letošnje poslovno leto sklenemo še z večjimi uspehi.

Seminar za predsednike izvršnih odborov sindikata in neke vrste inštruktaža za predsednike in sekretarje vseh družbenopolitičnih organizacij sta bila pripravljena z

namenom, da bi bile razprave na samoupravnih delovnih skupinah čimbolj temeljito organizirane in

(Nadaljevanje na 3. strani)

KLJUB ŽE DOSEDANJEMU PRESEŽKU ZA DOMAČI TRG, NOVA TOVARNA ZA DODAJNE MATERIALE

Ko so na drugi seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije v decembru lanskega leta med drugim obravnavali strukturna neskladja, so omenjali tudi pojave »investiciomanije« in številne druge negativne pojave na področju investiranja. Zavoljo takih negativnih pojavov obseg in struktura investicij nista usklajena s plani razvoja, zaradi česar pa tudi učinkovitost investicij nazaduje. Tak primer pa imamo pred seboj tudi v slovenskem prostoru.

TOZD ELEKTRODE praznuje v letošnjem letu 40-letnico začetka iz-

delave dodatnih materialov za varjenje. Napisali smo že, da lahko z optimizmom gledamo v bodočnost. Vedno poudarjamo, da moramo skrbeti za usklajen razvoj celotne industrije in na ošhovi samoupravnega dogovarjanja in sporazumevanja oblikovati plane, ki pa ne smejo ostati samo za tovarniško ograjo. Poseči morajo tudi širše do regije, republike in celotnega jugoslovanskega prostora.

Celotno organiziranost urejanja gospodarstva zato oblikujemo prek zbornic. Glede na življenje, ki nas spremlja, pa lahko ugotovimo, da se vedno ne dogovarjamo dovolj. Napake, ki nas spremljajo, bi lahko večkrat s pravočasnim dogovarjanjem preprečili, s tem tudi nastanek gospodarske škode.

Te uvodne misli naj bodo kot spremljava ob razlagi razvoja naše TOZD in razvoja novih tovarn za dodatne materiale znotraj Slovenije

(Nadaljevanje na 2. strani)

DELOVNA MORALA IN PRAKSA

Človek doživlja delo kot splošno situacijo, v katero je vključena celotna družba in on kot del te družbe, vendar hkrati tudi kot svojevrsten posameznik. To pa ne pomeni nič drugega, kot da doživlja celotnost delovne stvarnosti in skuša najti svoje mesto v njej, istočasno pa na to stvarnost gleda tudi s svojimi očmi — preko svojih stališč in interesov. Njegovi pogledi in doživljanje so objektivno, pa tudi subjektivno pogojeni in omejeni. Ravno zaradi tega se v vedenju ljudi pojavljajo splošne, posebne in posamezne reakcije.

Na doživljanje in obnašanje človeka ne vpliva le njegova psihofizična konstitucija, pač pa tudi vse tisto, kar je pridobil v razvoju kot

posameznik in družbeno bitje. Iz vsega tega pa izhaja zaključek, da se pri kakršnemkoli proučevanju človekovih lastnosti in značilnosti, ne sme izgubiti iz vida človekove totalnosti. Enako velja tudi za delovno moralo, o kateri bomo v tem prispevku skušali kaj več povedati.

Ravno dejstvo, da človek doživlja in reagira na sebi svojstven način

(Nadaljevanje na 10. strani)

REKORDNA PRODAJA KISIKA

V mesecu februarju so delavci PIV, oziroma oddelka tehničnih plinov dosegli najvišjo mesečno prodajo plinastega kisika zunanjim kupcem v zgodovini obstoja obrata plinske in vodne energije. Dosegli so prodajo 136.406 kg plinastega kisika, od tega 122.736 kg napolnjenega v jeklenke. Iz različnih vzrokov, seveda tudi s pridnim delom, je bila presežena že dolgo načrtovana magična številka 100 ton prodaje v jeklenkah.

Železarna ima ogromne finančne koristi tudi s prodajo drugih doma izdelanih tehničnih plinov. Tako prodamo mesečno 50 ton dragocenega argona, deset ton dušika in najbolj dragocenelega vodika eno tono.

Z. N.

ZAGOTOVITI MORAMO SMOTRNO IN PRODUKTIVNO ZAPOSLOVANJE

Javna razprava na zborih delavcev, v samoupravnih organih, v družbenopolitičnih organizacijah, med vodji in organizatorji dela kot v poslovodni strukturi o planih za leto 1979, je v ospredje postavila kot ključno vprašanje, kako zagotoviti potrebno število delavcev v osnovni in ključni dejavnosti oz. kako zagotoviti smotno in produktivno zaposlovanje. O zagotovitvi potrebnega števila zaposlenih je prevladovalo mnenje, da je problem objektivno in realno možno rešiti le z notranjo preusmeritvijo kadrov.

Smotno in racionalno zaposlovanje, kot alternative za uspešno izpolnjevanje planskih obveznosti, je možno doseči le s prizadevanjem vseh vodij in organizatorjev dela s ciljem, da omejimo ali ukinemo vse tiste dejavnosti, ki nepomembno ali skoraj nič ne prispevajo k uresničevanju osnovnih proizvodnih ciljev. Glede na stanje in potrebe po delavcih v osnovnih in ključnih dejavnostih, nam take dejavnosti celo

ogrožajo izpolnjevanje osnovnih ciljev.

Pred nami je naloga, da konkretno, hitro in učinkovito ukrepamo. Odreči se moramo zastarelim neposlovnim pogledom, tradicijam in navadam preteklosti, katerih moderna tehnologija ne pozna, a so največkrat posledica naše premajhne organizacijske tehnike in tehnološke kreativne ustvarjalnosti.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Vsem sodelavkam v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih Železarne in vsem bralkam iskreno čestitamo ob 8. marcu — mednarodnemu dnevu žensk

Samoupravni in poslovni organi ter družbenopolitične organizacije TOZD, delovnih skupnosti in Železarne

UVELJAVLJANJE IN RAZVIJANJE SOCIALISTIČNIH VREDNOT — ZGODOVINSKI INTERES DELAVSKEGA RAZREDA

Med številnimi socialističnimi vrednotami, ki so se uveljavile med narodnoosvobodilno borbo, v času obnove in graditve in v razvoju socialistične demokracije in materialnega razvoja družbe, bi v času prizadevanj za večjo produktivnost dela in boljše gospodarjenje z družbenimi sredstvi morali predvsem izpostaviti vprašanje tovariških odnosov pri delu in vprašanje javnega in družbenomoralnega priznanja za delo, ustvarjalnost in družbeno delovanje na različnih področjih. To še toliko bolj, ker so v vsakodnevni praksi mnogo bolj prisotni kritika in graja ter disciplinska kazen, kakor družbenomoralno priznanje in ker so mnogo bolj prisotni sebičnost, sektaštvo, individualizem, ljubosumje in podobno, kot tovariški odnos in medsebojno sodelovanje in zaupanje pri delu.

Seveda bo vse to izpadlo bolj kot besedovanje, če vseh teh socialističnih vrednot pa tudi številnih drugih navedenih, ne bomo začeli tudi zavestno uveljavljati in razvijati pri vsakodnevnem delu. Napak bi zaključevali, če bi mislili, da v vsakodnevni praksi vsega tega ni, nedvomno pa te socialistične vrednote premalo zavestno gojimo in razvijamo. Pri tem mislimo predvsem na odgovornost, ki jo ima v tem pogledu subjektivni faktor — socialistična in demokratična ustvarjalna sila družbe od družbenopolitičnih organizacij, poslovnih, strokovnih, znanstvenih, kulturnih in drugih struktur do družbenih organizacij, organizatorjev dela in vodstvenih delavcev.

Pri tem bi morali predvsem poudariti uveljavljanje in razvijanje tovariških odnosov pri delu, medsebojno zaupanje in sodelovanje, prenašanje znanja in delovnih izkušenj na mlajše sodelavce, medsebojno pomoč pri izvrševanju del in opravil, kakor tudi spodbujanje pri delu in kritiko. Istočasno pa tudi razvijati in uveljavljati javno in družbenomoralno priznanje za dobro opravljeno delo, za ustvarjalna prizadevanja, kakor tudi za družbeno delovanje na različnih področjih.

Z uresničevanjem in razvijanjem teh socialističnih vrednot, kakor tudi številnih drugih, uresničujemo zgodovinski interes delavskega razreda pri osvoboditvi človeka in dela. Le-ti pa so tudi pomembni stimulansi v prizadevanjih za večjo produktivnost dela in boljše gospodarjenje z družbenimi sredstvi. Zato je to tudi naša vsakodnevna naloga.

PRIPRAVLJALNA DELA ZA NOVI INVESTICIJI V ŽELEZARNI

V skladu z zakonom o gradnji objektov in zakonom investicijski dokumentaciji je za nove investicije treba najprej izdelati pripravljalska dela in nato izdelati še investicijski program. Pripravljalna dela za investicijo služijo za predhodno razpravo in odločanje o investiciji na osnovi predlaganih variant ali rešitev. Z vsestransko razčističenimi rešitvami je možno pričeti z izdelavo investicijskega programa.

(Nadaljevanje na 2. strani)

KLJUB ŽE DOSEDANJEMU PRESEŽKU ZA DOMAČI TRG, NOVA TOVARNA ZA DODAJNE MATERIALE

(Nadaljevanje s 1. strani)

in tudi širše. V okviru delovne organizacije železarna Jesenice je TOZD Elektrode z lastnim raziskovalnim delom razvila razne vrste dodatnih materialov za varjenje. Današnji proizvodni program zajema naslednje vrste dodatnih materialov:

- oplaščene elektrode,
- žice za plamensko varjenje,
- praške za avtomatsko varjenje,
- žice za TIG varjenje,
- polnjeno žico,
- žice za varjenje v ogljikovem dioksidu,
- žice za avtomatsko varjenje pod praškom.

Od leta 1973 je TOZD Elektrode s kooperacijsko pogodbo z Oerlikonom iz Švice dopolnila svoj proizvodni program z različnimi specialnimi tipii dodatnih materialov, s čimer ostaja vodilni proizvajalec tako po asortimentski strukturi kot tudi po količini.

TOZD Elektrode je s kooperacijsko pogodbo oplenitila svoje znanje in razvoj s ciljem slediti razvoju v svetu in oskrbovati jugoslovanske porabnike s kompletnim programom dodatnega materiala za varjenje. S svojim razvojem in posodobitvijo proizvodnje smo zasledovali oplenitve doma izdelanega jekla z vključevanjem večjega obsega znanja v svoje proizvode. Na ta način sledimo obvezam, ki nam jih nalaga naše gospodarstvo in razvoj. Naši proizvodi že vrsto let uživajo velik ugled, kar dokazujejo tudi registracije pri petih registriranih ustanovah.

Poleg TOZD Elektrode sta doslej v jugoslovanskem prostoru še dva proizvajalca dodatnih materialov za varjenje in sicer Elektroda-Zagreb in Bijeljina-Zenica. Kapacitete vseh teh proizvajalcev so v letu 1977 znašale 45.000 ton, proizvodnja pa je znašala 32.500 ton. Proizvodnja je prevelika za potrebe jugoslovanske industrije in je izvoz v letu 1977 znašal 21%. V železarni Jesenice izvoz elektrod pomeni pomemben člen pri blagovni menjavi za staro železo.

Izdelava dodatnega materiala za varjenje zaposluje v železarni Jesenice okrog 200 delavk in na ta način TOZD Elektrode močno rešuje zaposlovanje žensk v jeseniški občini. Znano je, da je v železarni kot jeklarski industriji, ki je primerna za zaposlovanje moških, težko dobiti delo za ženske, katerih življenjski tovariši delajo v težjih obratih.

Iz takega zornega kota je razvoj TOZD Elektrode tudi v bodoče nujen in upravičen.

Ce primerjamo stanje varilne tehnike v svetu in število proizvajalcev dodatnih materialov v posameznih državah lahko ugotovimo, da so trije proizvajalci za področje Jugoslavije dovolj če ne želimo ustvariti v naši vrsti dejavnosti podobnega stanja kot v nekaterih drugih industrijah, kar vodi nadalje v nerentabilnost prenekatih organizacij združenega dela.

Na gospodarski zbornici Slovenije je bila dne 23. februarja letos razprava v okviru združenja elektroindustrije o predlogu Gorenje-Varstvoja iz Lendave o postavitvi nove tovarne na tem območju za izdelavo varilnih dodatnih materialov. Čeprav Gorenje usmerja svoja sredstva in razvoj na nerazvita področja je potrebno, da se ob takih odločitvah predhodno izvedejo potrebne analize in dogovori.

Reševanje nerazvitih področij v taki obliki ne more biti spodbudno, niti v interesu naše skupnosti, saj zavestno ustvarjamo nizko akumulativno tovarno. Potrebno je opozoriti, da smo vsi trije dosedanj proizvajalci dodatnih materialov vključeni v združenje predelovalcev žice Jugoslavije in delujemo v posebnem organu za elektrode. Združenje ima svoj sporazum, po katerem smo obvezni, da enotno in usklajeno

načrtujemo razvoj. Tudi Gorenje bi moralo v tem primeru, ko gre za postavitev nove tovarne za dodatne materiale, iskati stik z združenjem, ki je na zveznem nivoju in ki ima eno izmed nalog, da oblikuje usklajen razvoj tovrstne industrije v jugoslovanskem prostoru.

Menim, da je dolžnost in odgovornost, da s podrobnejšo informacijo obvestimo naše sodelavce v železarni in izven nje o resnosti položaja in o neresnosti in neodgovornosti nekaterih organizacij združenega dela pri investiranju in zanemarjanju do-

govarjanja in dogovorjenega planiranja v našem gospodarstvu. V želji, da bi pomagali gospodarstvu, naredijo na drugi strani ogromno škodo, kar si ne bi smeli privoščiti tudi ob reševanju nerazvitih področij in ob sanacijah organizacij združenega dela kot je primer v Lendavi. Mislim, da bo pri odločanju o navedenem primeru zmagal razum in da bomo po samoupravni poti sprejeli take odločitve, ki bodo v korist našega celotnega gospodarstva.

Stojan

PRIPRAVLJALNA DELA ZA NOVI INVESTICIJI V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

V želji, da bi bili delavci TOZD in delovnih skupnosti v železarni s pripravljalnimi deli za ti investiciji seznanjeni, v nadaljevanju podajamo nekaj osnovnih podatkov.

PRIPRAVLJALNA DELA ZA INVESTICIJO »PROIZVODNJA AGLOMERIRANIH PRAŠKOV ZA VARJENJE« V TOZD ELEKTRODE

Investicija »proizvodnje aglomeriranih praškov za varjenje« je zajeta že v srednjeročnem načrtu razvoja železarne Jesenice od leta 1976 do 1980. Po tem načrtu bi investicijo morali pričeti izvajati v letu 1978. Zaradi splošnega zastaja izvajanja investicij, so se v lanskem letu šele pričela pripravljala dela za to investicijo, ki so bila zaključena letos v januarju.

Železarna Jesenice je že dalj časa proizvajalec elektrod in praškov za varjenje. Dosedanja proizvodnja taljenih praškov je pokazala, da so potrebe po praških za varjenje vedno večje. V svetu tudi že dalj časa teče proizvodnja aglomeriranih varilnih praškov, ki pa so bolj vsestransko uporabni kot taljeni praški. Pomembna je tudi ugotovitev, da v Jugoslaviji aglomeriranih praškov še nihče ne izdeluje, kar predstavlja še posebno prednost pri odločitvah za tako investicijo. Tudi dejstvo, da ima železarna sklenjeno kooperacijsko pogodbo s firmo Oerlikon iz Švice in da je v okviru te pogodbe že uvozila nekaj sto ton praškov in jih ponudila domačemu tržišču, daje dodatno zagotovilo, da bo investicija v tržnem smislu uspešna.

Za izdelavo aglomeriranih praškov za varjenje bo potrebno investirati v naslednje objekte in naprave: podaljšek proizvodne hale, dozirne naprave, kontinuirno napravo za proizvodnjo aglomeriranih praškov, cisterne za veziva in v notranji transport. Lokacija podaljška hale je predvidena v podaljšku proizvodne hale taljenih praškov.

Glede na slabe izkušnje z odprševanjem pri napravi za taljene praške, bo pri novi investiciji še posebna pozornost namenjena varstvu okolja.

Naprave bodo obratoval v treh izmenah, ko bo proizvodnja prešla na polno projektirano. Zato bo potrebno 15 delavcev, od katerih je deset delavcev že v normativu in staležu v samotarni, dodatno pa je potrebno še pet proizvodnih delavcev.

Vrednost celotne investicije je ocenjena na 51 milij. din v osnovna sredstva. Pri tem je dobra tretjina sredstev namenjena za uvozno opremo.

Terminsko se predvideva realizacija investicije v 22 mesecih. Izdelava investicijskega programa, prijava investicije oz. financiranje in pridobitev ustreznih soglasij in dovoljenj bo trajala do šest mesecev, dobava domače in uvozne opreme do

12 mesecev in montaža opreme štiri mesece.

Pripravljalna dela za investicijo proizvodnje aglomeriranih praškov za varjenje je obravnaval tudi delavski svet TOZD Elektrode in sprejel sklep, da je investitor za to investicijo, da se izdela investicijski program in da se izvede razpis za tehnološke naprave.

PRIPRAVLJAN DELA ZA INVESTICIJO »NAPRAVA ZA VAKUUMIRANJE JEKLA« V TOZD JEKLARNA

Investicija »naprava za vakuumiranje jekla« je bila predvidena s srednjeročnim razvojnim planom železarne Jesenice od 1976 — 1980 in naj bi se pričela realizirati v letu 1977. Zamuda je nastala zaradi težav pri odločitvah o najprimernejšem tehnološkem postopku izdelave jekla v ponvici. Tako se je pristopilo k izdelavi pripravljalnih del šele v drugi polovici leta 1978 in so bila zaključena v januarju 1979.

V železarni se je opazala že vrsto let potreba po dodatni obdelavi jekla izven peči, to je v ponvici. Predvsem s pričetkom obratovanja hladne valjarne Bela se je pokazalo, da se potrebnih količin jekel kvalitno in ekonomično ne da izdelovati po klasičnih postopkih. Zato se je pristopilo k študiju postopkov, ki bi bili najprimernejši za naš sedanji in perspektivni zelo pester proizvodni program. Rezultat teh študij je bila izbira postopka vakuumske oksidacije jekla v ponvici. Ta odločitev je bila poleg kvalitetnih vzrokov pogojena tudi z možnostjo postavitve naprav v sedanje vlivališče elektrojeklarne.

Na napravi za vakuumiranje jekla bo možno proizvesti do 150.000 ton jekla. Predvideva se predelava 80.000 ton EKC jekla, 30.000 ton nerjavnih jekel in 40.000 ton ogljikovih jekel, možne pa so tudi ustrezne druge kombinacije.

Potrebne proizvodne naprave su vakuumska komora s pokrovom, kislikovo kopje, dovod kisika, argona, zraka, parni injektorji za ustvarjanje vakuum, cevni razvodi, odvod kondenzata, nov 125 tonski livni žerjav in še vrsta manjših naprav.

Za ustvarjanje vakuum je potrebna tudi para, in to od 5 do 12,5 t na uro s tlakom 12 — 16 bar. Ker sedanje kapacitete v železarni za proizvodnjo pare zelo dotrajane in bodo v letu 1980 polno izkoriščene, je potrebno predvsem za potrebe vakuumiranja zgraditi nov parni kotel s kapaciteto približno 20 ton na uro in tlakom 20 bar. Postavljen bi bil na Beli ali na Javorniku in bi pokrival potrebo po pari na tem področju in s tem razbremenil jeseniške kotle, ki bi tako napajali vakuumsko napravo.

Pri ustvarjanju vakuum se uporablja para, ki se spreminja v kondenzat. Ta kondenzat je onesažen s prahom in plini, ki se ustvarjajo pri postopku vakuumiranja. Ta onesažen kondenzat se bo črpal v obstoječe Dorr čistilce, kjer se bo očistil.

Vakuumska naprava bo v končni fazi obratovala na tri izmene, enako kakor je obratovanje peči. Zato bo potrebno 14 novih delavcev.

Predračunska vrednost naprave za vakuumiranje jekla je 147 milij. din, od tega približno 40 milij. din uvozne opreme. Posebej je treba za parni kotel investirati 28 milij. din. Izgradnja celotne investicije bi trajala 24 mesecev, ker bo potrebno za izdelavo investicijskega programa in za pridobitev vseh potrebnih soglasij in dovoljenj najmanj šest mesecev, za dobavo uvozne opreme 12 mesecev, dobavo in montažo parnega kotla do 20 mesecev in montaža uvozne opreme štiri mesece.

Investicija kaže zelo ugodno ekonomsko upravičenost, saj se pri tri leta trajajočem postopnem povečanju proizvodnje že v četrtem ali petem letu pri polni proizvodnji investicija vrne. Če poleg tega upoštevamo še druge učinke, kot so predvsem lažja in hitrejša ter skozi to ekonomičnejša predelava vakuimiranega jekla, pa je uspešnost investicije še večja.

Sektor novogradenj

Letos mineva 69 let, odkar so v Köbenhavnu na Danskem, na predlog Clara Zetkin, nemške komunistke in revolucionarke, na mednarodni konferenci žensk, sprejele resolucijo o praznovanju mednarodnega dneva žensk. Dan, ki naj vsako leto pomeni mednarodno manifestacijo ženske solidarnosti v boju za ekonomsko in politično enakopravnost žensk. V resoluciji je bilo med drugim poudarjeno, da se praznovanje organizira v sodelovanju z delavskimi partijami in sindikati zaradi skupnega boja za doseganje ekonomske, politične in socialne enakopravnosti žensk.

Prav gotovo je prav, da to poudarimo v uvodu, kajti le prevečkrat smo tako ob praznovanju dneva žensk in nasploh pri vsakodnevem življenju in delu na to pozabljali. Neredki so bili tudi primeri, da smo v preteklosti vso pozornost do žensk poskušali z rožami, darili, sprejemi in pogostitvami in podobno osredotočiti na ta dan, medtem ko smo tako na ta dan kot vse dni v letu pozabljali na bistvo ženskega vprašanja — na njihov resnično enakopraven družbenoekonomski položaj. Preveč smo se zanašali na to, da je s tem, ko smo v naši ustavi opredelili popolno ekonomsko, politično in socialno enakopravnost žensk, tudi že dobljena bitka za enakopraven družbenoekonomski položaj žensk, za ustrezne delovne pogoje, enake možnosti pri izbiri poklica in enake pogoje pri zasedbi delovnih mest, za izobraževanje in strokovno usposabljanje, za enakopravnost pri delitvi osebnega dohodka po delu in rezultatih dela, učinkovitejšo družbeno pomoč materi in družini in njihovo vsestransko družbeno uveljavitev in njihovo aktivno sodelovanje v družbenopolitičnem življenju.

Ženske v naši socialistični samoupravni družbi so si priborile svojo ustavno enakopravnost v skupnem boju delavskega razreda že med obema vojnama, v narodnoosvobodilnem boju in socialistični revoluciji, v povojni obnovi in izgradnji domovine in izgradnji socialističnega samoupravljanja.

Ne glede na to, da bitka za enakopraven družbenoekonomski položaj žensk pri nas še ni končana, moramo priznati, da smo na številnih področjih dosegli izredno pomembne uspehe. Z organiziranim družbenim prizadevanjem smo dosegli, da imamo v občini danes, ob upoštevanju tudi izven občine zaposlenih žensk, okrog 46 % vseh zaposlenih žensk, kar je velik uspeh. Izredno smo v občini razvili otroško varstvo in skoraj 50 % šoloobveznih otrok imamo v celodnevni osnovnih šolah. Postopno se ukinja nočno delo žensk, izredno je zaščiteno materinstvo, ženske imajo mnogo večje možnosti izobraževanja, zelo se je povečal stanovanjski in gospodinjki standard, ki je razbremenil žensko — gospodinjino in mater, napredovala je zdravstvena zaščita matere in otroka, prehrabena kultura itd., itd. Ves ta napredek niti najmanj ni primerljiv še z bližnjo preteklostjo, saj je minilo komaj četrto stoletje, ko so naše žene in mame še prale na Savi in v koritih.

Po vsem tem sodeč bi lahko rekli, da smo v tem pogledu dosegli izredno veliko v relativno kratkem času. Največkrat se tega niti ne zavedamo, niti ne znamo dovolj ceniti in hoteli bi še več, kar je popolnoma pravilno in kar nas žene še k nadaljnjemu napredku.

BOJ ZA ENAKOPRAVEN DRUŽBENOEKONOMSKI POLOŽAJ ŽENSK ŠE TRAJA

Lepe uspehe smo dosegli tudi pri uveljavljanju in vključevanju žensk v družbenopolitično in samoupravno življenje. Še posebno pri zadnjih delegatskih volitvah in pri volitvah v samoupravne organe temeljnih organizacij združenega dela, delovnih skupnosti in delovne organizacije, smo dosegli velik prodor žensk v delegatski in samoupravni sistem. Ženske vedno bolj najdemo tudi pri opravljanju najodgovornjših nalog in funkcij. To so nedvomno veliki rezultati, ki nas uvrščajo med najbolj napredne dežele, med dežele, ki so v boju za resnično emancipacijo žensk največ dosegle.

Ne samo ob dnevu žensk, temveč v vsakodnevnem družbenopolitičnem in samoupravnem delu bi se morali konkretno soočiti z ženskim vprašanjem — kakšen je položaj in mesto ženske kot neposredne proizvajalke, delegatke, družbenopolitične in družbene delavke, športnice in kulturne delavke ter matere in gospodinje. Kajti ravno pri tem se še velikokrat srečujemo s stoletji staro miselnostjo, ki žensko priklepa le na materinstvo in gospodinjstvo, z miselnostjo, da se ženska mora posvečati izključno domu.

Tudi pri nas v železarni se še srečujemo z zelo starokopitno miselnostjo, kadar obravnavamo žensko — delavko. Najsi bo kadar je govora o delih in opravilih, ki jih lahko opravljajo ženske ali pri nagrajevanju pa tudi pri naših odnosih. Poklice še zelo staromodno delimo na značilno moške in ženske, čeprav bi zaradi pomanjkanja delavcev morali bolj intenzivno razmišljati, v katerih poklicih bi lahko ženske zamenjale moške. Premalo tudi razmišljamo, kako imajo ženske sodelavke urejeno varstvo svojih otrok, prehrano, počitek in drugo.

Vse to kaže, da imamo še marsikaj za postoriti za resnično enakopraven družbenoekonomski položaj žensk. Pri tem se bomo morali bolj odločno spoprijemati z nazadnjaško miselnostjo o vlogi in nalogah žensk v družbi in se boriti za resnično žensko enakopravnost na vseh področjih življenja in dela. Zavzemati se bomo morali za bolj učinkovito pomoč materi in družini, to je za nadaljnje razvijanje različnih oblik varstva, za celodnevno osnovno šolo, za hitrejši razvoj različnih servisnih dejavnosti in drugo, da bo ženska čim bolj razbremenjena domačih opravil, pri čemer bodo še v mnogih primerih morali svoj odnos spremeniti tudi moške, da bo lahko resnično enakopravno sodelovala pri oblikovanju naše socialistične samoupravne družbe. Pri tem pa moramo poudariti, da tudi med ženskami nemalokrat naletimo na še zelo nazadnjaška mišljenja, češ saj jaz nisem za to, saj nisem sposobna, to je za moške in podobno. Ženske ne bi smele pozabiti, da imajo kot delavke in samoupravljalke poleg pravic tudi odgovornosti.

Ob praznovanju mednarodnega dneva žensk pa prav tako ne bi smeli pozabiti na milijone žensk na zemeljski obli, ki še preživljajo najkruče oblike diskriminacije do popolnega suženjskega odnosa, ki jih pesti lakota, bolezni, vojne... Zato naše ženske in vsa naša socialistična samoupravna družba ostaja tudi naprej v prvih vrstah solidarnostnega boja za ekonomsko in politično enakopravnost vseh žensk na zemeljski obli.

Pri tem ne bi smeli pozabiti, da v okvir boja delavskega razreda za uresničitev svojega zgodovinskega interesa, za družbeno osvoboditev dela, sodi tudi boj za enakopraven družbenoekonomski položaj žensk.

V torek, 6. marca, je bil v naši železarni na delovnem obisku novi predsednik poslovnega odbora SOZD Slatenske železarne Igor Uršič. Poleg razgovorov s člani poslovnega odbora, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij železarni, si je ogledal nekatere temeljne organizacije združenega dela na Beli, Javorniku in na Jesenicah.

Z RAZPRAVO OB ZAKLJUČNIH RAČUNIH SMO LAHKO ZADOVOLJNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

vodene, da bi bil čimširši krog delavcev usposobljen za razlago predloženega gradiva in da bi se v razpravo vključevali s čimbolj jasnimi pojmi in podatki iz zaključnih računov.

Tako zastavljena in načrtovana akcija je seveda zahtevala ne malo dodatnih naporov naše računovodske službe, saj je vsak delavec že v sredini februarja v Železarni dobil dokaj poljudno napisano gradivo za razpravo o zaključnih računih z najpomembnejšimi podatki o poslovanju Železarn kot celote, skupaj s predlogom delitve dohodka. Namen tega prispevka je bil prikazati vse tiste podatke in rezultate, ki dajajo čimbolj popolno sliko o celovitem poslovanju Železarn. Brez dvoma so sestavljali v tem tudi uspehi.

Gradiva o poslovanju temeljnih organizacij so bila pripravljena v samih temeljnih organizacijah, tako da smo imeli dokaj dobro osnovo za razpravo na samoupravnih delovnih skupinah, ki so jih dopolnjevali številni grafični prikazi. Kljub temu, da so delavci na samoupravnih delovnih skupinah letos prvič pred sprejemom zaključnih računov analizirali svoje delo in poslovanje v preteklem letu — in bi lahko pričakovali več začetnih težav — je bila aktivnost ponekod nad pričakovani. Tako oceno lahko damo predvsem za temeljne organizacije, kjer je bil celoten postopek rezultat skupne akcije sindikata oz. družbenopolitičnih organizacij in poslovnih struktur.

Morda ne bi bilo odveč, če na kratko povzamemo še najbolj izstopajoče dogovore oz. pripombe v razpravi, s pripombami s sestankov sindikalnih skupin in sklepov delavskih svetov pa smo vas seznanili na drugih straneh Železarn.

Lahko bi ocenili, da so bili v ospredju v vseh temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih dogovori o boljšem delu, zniževanju stroškov, zmanjševanju zastojev, manjši porabi surovin in energije, izboljšanju izpolnitve, večji delovni in tehnološki disciplini, boljši organizaciji dela, večji prisotnosti pri delu, čeprav tudi pripomba o pre nizkih osebnih dohodkih in neustreznem sistemu nagrajevanja ni manjkalo.

Delavci so postavili več vprašanj o porabi sredstev v samoupravnih interesnih skupnostih in načinu za vračanje prekomerno zbranih sredstev, pa tudi nekateri višji indeksni kazalci v delovnih skupnostih niso ostali brez odmeva. Morda je bilo tu in tam preveč iskanja vzrokov za slabše poslovne rezultate v zunanjih faktorjih, vendar tudi v takih primerih velja vzroke analizirati še posebej, ker je večina temeljnih organizacij dohodkovno povezanih s skupnim prihodkom.

Strokovne službe tako čaka ob sklenjeni razpravi ne malo dela najprej za analizo pripomb, vprašanj in predlogov. Ob teh ugotovitvah kaže poudariti, da s sklepi delavskih svetov o zaključnih računih akcija še ni zaključena. Na sindikalnih delovnih konferencah, ki pravkar analizirajo svoje delovanje, je namenjena precejšnja pozornost notranji delitvi sklada skupne porabe, ki je bila sicer že ocenjena na razširjenem političnem okviru in predlagana za javno razpravo.

Prav tako bo finančno računovodski sektor pripravil primerljive kazalce, ki jih zahteva 140. člen zakona o združenem delu, med temeljnimi organizacijami znotraj panoge črne in barvne metalurgije, vsi pa si bomo morali prizadevati odpravljati slabosti, ugotovljene v javni razpravi in na delavskih svetih.

To bo nujno moralo imeti odraz v doslednejšem izpolnjevanju začrtanih nalog in obveznosti v tekočem letu. S tem se spet vračamo h kvalitetnejšemu planiranju, ki je

Ravnalni stroj v valjarni profilov

ZAGOTOVITI MORAMO SMOTRNO IN PRODUKTIVNO ZAPOSLOVANJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Skupni interesi za uspešno izpolnjevanje planiranih obveznosti, večje produktivnosti, kvalitete, solidnejšega poslovanja do naših kupcev, zniževanje stroškov itd., obvezujejo tako celotno poslovno strukturo, vse vodje in organizatorje dela, skratka vse strokovne potencialne Železarn, da proučijo in ustrezno ukrepajo predvsem v naslednjih smereh:

— Proučiti in pregledati vse stranske ali manj produktivne dejavnosti in dela, katere je možno ukiniti, nadomestiti s storitvami izven Železarn ali omejiti na nujno potrebni obseg dela.

— Proučiti notranje rezerve oz. organizacijo dela glede na fizični in časovni obseg delitve dela in obremenitev z združevanjem nalog oz. del na normalno obremenitev posameznikov, vključno s prevrednotenjem tako združenih opravil.

— Proučitev aktivnega koriščenja delovnega časa, delovnih naprav in zaposlenih. Na zniževanju vseh vrst zastojev do tistih, ki so čisto subjektivnega značaja zaradi zakasnele-

hkrati tudi izhodišče za take ali drugačne delovne rezultate.

Ob »akciji zaključnih računov« ne bi smeli prezreti globljega družbenega smotra, ki je v družbenem značaju proizvodnje in delitve dohodka.

CENTER ZA PROUČEVANJE
SAMOUPRAVLJANJA IN
INFORMIRANJE
Albina TUŠAR

ga ali predčasnega zaključka dela. Koriščenje delovnega časa na področju storitvenih in drugih del in podobno. Skratka na izboljšanju delovne discipline, zniževanju neupravičenih izostankov, bolezenske odsotnosti, neplaniranega koriščenja dopustov do temeljitejši in racionalnejše priprave sestankov ipd. v cilju večje aktivne prisotnosti na delu.

— Iskati vrsto drugih možnih rešitev v racionalni organizaciji dela, uvajanju tehničnih oz. inovacijskih izboljšav, mehanizaciji dela itd. s ciljem zmanjševanja teže fizičnega dela in bolj racionalnega zaposlovanja.

— Uvajanje bolj stimulativnih meril vrednotenja dela. Izboljšati moramo sistem delitve po delu, ki naj postane glavna spodbuda za rast produktivnosti, uspešnega izpolnjevanja planskih obveznosti itd., kar naj odločilno prispeva k uspešnemu upravljanju in učinkovitemu poslovanju vsake temeljne organizacije združenega dela kot delovne organizacije kot celote.

NEKAJ UGOTOVITEV O STANJU OGLASNIH DESK

Odbor za informiranje je na svoji zadnji seji zadalil CPSI, da ugotovi stanje in potrebe po oglasnih deskah v temeljnih organizacijah ter pripravi enotno vsebinsko zasnovano obveščanje preko oglasnih desk. Ker smo iz štirih temeljnih organizacij ter s FRS že prejeli izpolnjene vprašalnike — ti so bili poslani 12. februarja — in ker naj bi bile oglasne deske enotno urejene, dajemo kratek prikaz doslej zbranih ugotovitev.

V TOZD Transport imajo 11 oglasnih desk s steklenim zaslonom. Oglasne deske so različnih dimenzij, postavljene pa so v delavnicah in garderobah (hodnikih). Prostor je določil vodja oddelka, na njih pa objavljajo vse sklepe samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, vabila za seje delavskega sveta, informacije (kratke) o periodičnem obračunu in razne druge informacije. Največja dolžina teh informacij je 4 x A4 formata. Za oglasne deske jih posebej ne oblikujejo. Oglasne deske urejajo delovodje, delni nadzor nad urejanjem pa izvaja vodja oddelka ali vodja TOZD.

Vsaka SDS nima svoje oglasne deske, ker je ne potrebuje.

V TOZD Vratni podobji imajo tri oglasne deske, toliko kot jih potrebujejo. Vse so enake (75 x 85 cm), postavljene pa so na proizvodni liniji, v vzorčni delavnici ter na hodniku. So brez steklenega zaslona, prostor pa so določili samoupravni organi. Razmišljajo pa tudi o uvedbi diagrama proizvodnje in prodaje (mesečno) glede na plan. Na oglasnih deskah objavljajo sklepe samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij, pa tudi celotne zapisnike. Razen tega objavljajo še podatke o planu proizvodnje in odpreme, o dohodkovnih odnosih itd., o mesečnih bolovanjih, planu dopustov itd., pa tudi vabila za vse samoupravne organe ter družbenopolitične organizacije (razen ZK). Vse te informacije ne oblikujejo posebej ampak jih objavljajo take kot so, v celoti. Za urejanje skrbi personalna ali delovodja.

V TOZD Energetika imajo dve oglasni deski, potrebovali pa bi še štiri. Vsaka skupina je nima, ker so delovna mesta razdrobljena po vsej Železarni. Deski (600 x 800) sta brez zaslona, na njih pa objavljajo sklepe samoupravnih organov, OOS, ZSMS ter SIS, vabila za delavske svete, zbornice in podobno ter obvestila vodstva. Dolžina teh informacij je maksimalno dva lista, posebej pa jih ne oblikujejo. Deski urejajo dninski vodje na osnovi splošne zadolžitve. Nadzor izvaja vodja dejavnosti. Mnenja so, da obveščanje preko oglasnih desk ni povsod učinkovito zaradi velikega števila delovnih mest ter, da je potrebna boljše telefonska povezava in učinkovitejša dostava individualnih informacij.

Tudi v TOZD Valjarna žice in profilov imajo le dve oglasni deski (eno z zaslonom in eno brez zaslona, različnih dimenzij, približno pa 800 x 1000). Postavljeni sta v garderobi in v obratnem delovodski kabini. (Nadaljevanje na 10. strani)

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

OBVESTILO

o dežurni službi vzdrževanja v železarni Jesenice v času od 12. 3. do vključno 18. 3. 1979

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 12. 3.	IVAN MEŽIK	ALOJZ CUZNAR
TOREK — 13. 3.	EDO KAVČIČ	JANEZ FALETIČ
SREDA — 14. 3.	PRIMOŽ ŽVAB	BRANKO STARE
ČETRTEK — 15. 3.	IVO LEBAN	MITJA BENEDIČIČ
PETEK — 16. 3.	FRANC NEČIMER	MITJA KERSNIK
SOBOTA — 17. 3.	BERTI KRAPEŽ	ALOJZ ZUPAN
NEDELJA — 18. 3.	BOŽIDAR PRISTAVEC	SASO KOŠIR

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00
nočni pa od 18.00 do 6.00

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00
nočni pa od 18.00 do 6.00

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 12. do 17. marca bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: III. obratna ambulanta — dr. med. Želimir Cesarec in IV. obratna ambulanta — dr. med. Vesna Sitar,

popoldan: I. in II. obratna ambulanta.

V soboto, 17. marca, samo dopoldan I. in II. obratna ambulanta.

Od 12. do 17. marca dispanzer za borce od 11. do 13. ure — dr. med. Branko Džadžić.

V zobni ambulanti:
dopoldan: II. zobna ambulanta — dr. stom. Alojz Smolej,

popoldan: I. zobna ambulanta — v. den. Viktor Stražišar.

V soboto, 17. marca, samo dopoldan II. zobna ambulanta — dr. stom. Alojz Smolej.

V torek, 13. marca in v četrtek, 15. marca, dodatno za Železarno od 7. do 13. ure I. zobna ambulanta — v. den. Viktor Stražišar in od 13. do 19. ure II. zobna ambulanta — dr. stom. Alojz Smolej.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

PERSONALNE VESTI — FEBRUAR

V mesecu februarju je bilo sprejetih v delovno razmerje 38 delavcev, 45 delavcem pa je delovno razmerje prenehalo.

STAROSTNO UPOKOJENI: Franc KRISTAN, 1914, profilarna — 20 let v ŽJ, Ana PLATIŠA, 1923, splošni sektor — 17 let v ŽJ, Vida VEHRAR, 1923, kadrovski sektor — 19 let v ŽJ, Milorad VUKOVIČ, 1926, žičarna — 26 let v ŽJ, Mihael ZALOKAR, 1926, strojne delavnice — 27 let v ŽJ, Maks ZUPAN, 1920, vzdrževanje — 40 let v ŽJ.

INVALIDIZKO UPOKOJENI: Katarina KOLMAN, 1930, elektrode — 27 let in pol v ŽJ, Franc LOGAR, 1922, valjarna debele pločevine — 32 let v ŽJ in Milka TRUPKOVIČ, 1930, družbena prehrana — 12 let v ŽJ.

Upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

UMRLI: Ludvik BERGANT, 1936, jeklarna — 20 let v ŽJ in Franc BOHINC, 1930, valjarna bluming-štel — 30 let v ŽJ.

Svojcem naše iskreno sožalje!

DISCIPLINSKO SO BILI ODPUŠČENI: Milan Avramovič, 1952, valjarna bluming-štel, Sakib Bešić, 1952, hladna valjarna Bela, Juso Buržić, 1957, jeklovlek, Mumir Crnklić, 1958, žičarna, Ejub Čelebić, 1961, valjarna bluming-štel, Sulejman Čoralić, 1955, vzdrževanje, Mirko Čuš, 1953, hladna valjarna Jesenice, Milenko Grujić, 1958, valjarna bluming-štel, Hajrudin Halimović, 1957, valjarna žice, Jože Hodnik, 1942, vzdrževanje, Teufik Horozović, 1955, valjarna žice Bela, Enver Kahrmanović, 1957, valjarna bluming-štel, Vladimir Kelhar, 1952, vzdrževanje, Blaž Kovačević, 1951, žičarna, Hajrija Ramić, 1958, jeklarna, Cviko Simić, 1952, valjarna žice Bela, Donče Stefanov, 1952, žičarna in Ramo Švraka, 1969, jeklovlek.

Na osnovi sklepa delavskega sveta delovne organizacije železarn Jesenice, z dne 27. 2. 1979 in 125. člena samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo železarno Jesenice

RAZPISUJEMO

prosta dela oziroma naloge predsednika poslovnega odbora železarn Jesenice za mandatno dobo štirih let.

Kandidati morajo izpolnjevati poleg z zakonom predpisanih pogojev še naslednje pogoje:

— da imajo visoko šolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v gospodarstvu,

— da so angažirani družbenopolitični delavci z ugledom v širši družbeni skupnosti,

— da imajo ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, do naše politične usmeritve, da so pošten, da odgovorno gospodarijo z družbenimi sredstvi, da spoštujejo zakonitost, da imajo pravičen odnos do ljudi ter da so sposobni povezovati pravice z dolžnostmi in odgovornostmi.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev kot tudi potrdilo, da kandidat ni v kazenskem postopku, v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo za predsednika poslovnega odbora železarn Jesenice« v roku 15 dni po objavi na kadrovski sektor železarn Jesenice, Cesta železarjev 8.

Na osnovi sklepa delavskega sveta TOZD Valjarna bluming-štel in določil statuta ter sklepa razpisne komisije

razpisujemo
delovne naloge:

— Vodja TOZD Valjarna bluming-štel

Poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima visokošolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v industriji,

— da ima družbenopolitične in moralnoetične kvalitete ter aktiven odnos do razvijanja samoupravljanja.

Mandat izbranega kandidata bo trajal 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijavo, dokazilo o izpolnjevanju pogojev, ter potrdilo, da niso v kazenskem postopku, v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo TOZD Valjarna bluming-štel« v roku 15 dni po objavi na naslov: Železarna Jesenice, kadrovski sektor, c. Železarjev 8, 64270 Jesenice.

O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni od dneva izbire.

RAZPIS PANTZOVE NAGRADE ZA LETO 1979

Delavski svet železarn Jesenice v skladu s petim členom pravilnika za podelitev PANTZOVE NAGRADE po sklepu redne seje z dne 27. februarja 1979

RAZPISUJE

NATEČAJ ZA PODELITEV PANTZOVE NAGRADE ZA LETO 1979

Pravico sodelovanja na tem natečaju imajo vsi delavci Železarn, pa tudi druge osebe izven Železarn, ki s svojim življenjskim delom na področju metalurške dejavnosti in drugih, ki so vezane zlasti na tehnologijo in tehniko, bistveno vplivajo na rast delovne organizacije kot celote in s tem prispevajo k uveljavljanju železarn Jesenice doma in v tujini.

Rok prijave je 31. marec 1979. Prijave na razpis je treba nasloviti na oddelke za zaščito industrijske lastnine na sektorju za ekonomiko in organizacijo Železarn.

Prijavi mora biti priložena dokumentacija, na osnovi katere bo posebna komisija izbrala nagrajenca.

Vse informacije v zvezi s prijavo lahko zainteresirani dobijo na oddelku za zaščito industrijske lastnine na sektorju za ekonomiko in organizacijo.

Delavski svet železarn
Jesenice

15. SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

Predsednik delavskega sveta Železarne Jože Ulčar je za petnajsto sejo delavskega sveta, ki je bila v torek, 27. februarja, poleg osrednje točke dnevnega reda — ZAKLJUČNI RAČUN ŽELEZARNE JESENICE ZA LETO 1978 — predlagal v obravnavo še razpis volitev za samoupravne organe Železarne, določitev predloga statuta železarne Jesenice, poročilo volilne komisije o izidu referenduma za samoupravni sporazum o organizaciji in delu posebne finančne službe v Železarni, poročila odborov ter predlog imenovanj.

Najprej so obravnavali poročilo podpredsednika poslovnega odbora o izvrševanju sklepov 14. seje delavskega sveta Železarne in ugotovili, da so izvršeni, razen tistih, ki s svojo problematiko posegajo v kontinuirnost programov temeljnih organizacij in delovnih skupnosti tudi v leto 1979.

V zvezi s sklepom 3.3, ki se nanaša na poročilo komisije za kategorizacijo in s tem kritične ocene neskladij med posameznimi delovnimi mesti, je delavski svet Železarne na predlog poslovnega odbora sprejel naslednja stališča:

- Vrednotenje delovnih nalog oziroma kategorij naj še nadalje opravi po predlogu temeljne organizacije ali delovne skupnosti oddelek za nagajevanje.

- Sporna vprašanja vrednotenja naj namesto sedanje centralne strokovne komisije za kategorizacijo, razrešuje komisija za izdelavo kataloga delovnih nalog v temeljni organizaciji, skupno s predstavnikom oddelka za nagajevanje. Usklajevalno komisijo vodi član poslovnega odbora odgovoren za področje nagajevanja.

- V skrajnem primeru, ko usklajevalna komisija ne bi prišla do skupnega stališča, predloži poslovodni odbor predlog za rešitev delavskemu svetu Železarni.

- S sprejetjem navedenih stališč se razreši sedanja komisija za kategorizacijo.

- Delavski svet je sprejel na znanje informacijo, da je v pripravi širši predlog dopolnil samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih delitve osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe in s tem tudi pravilnikov v temeljnih organizacijah.

- Predlog dopolnitev in sprememb bo preložen delavskemu svetu v mesecu maju po predhodni razpravi v družbenopolitičnih organizacijah, s tem, da se pri predlogu upošteva pripomba delegata v zvezi z 10. členom pravilnika o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe.

- V skladu s vseh delegacij temeljnih organizacij in delovnih skupnosti so sprejeli ZAKLJUČNI RAČUN ŽELEZARNE ZA LETO 1978 z vsemi kazalci in na predlog odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne tudi z vsemi pomembnejšimi aktivnostmi, ki jih je treba ob zaključnem računu izvesti.

- Delavski svet Železarne je vzel na znanje informacijo predsednika poslovnega odbora o poslovnih rezultatih v preteklem letu, ter ugotovil, da kljub nekaterim odstopanjem, poslovodni odbor Železarne ocenjuje poslovno leto 1978 kot uspešno.

- Na podlagi rezultatov zaključnega računa za leto 1978 je delavski svet dal zaupnico poslovodnemu odboru za nadaljnje delo.

- Delavski svet Železarne je soglašal s sklepi predloga računovodstva osnovnih sredstev o revalorizaciji osnovnih sredstev in o obračunu amortizacije.

- Delavski svet je sprejel poročilo predsednika odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito o delu v letu 1978.

- V nadaljevanju se je delavski svet skladno s 85. členom samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo Železarne Jesenice razpisal volitve v naslednje samoupravne organe Železarne:

- delavski svet
- odbor samoupravne delavske kontrole Železarne
- skupno disciplinsko komisijo
- finančni odbor posebne finančne službe.

Število delegatov, ki jih je treba izvoliti, ostane isto kot za volitve dne 28. junija 1977, v finančni odbor pa vsaka temeljna organizacija in delovna skupnost izvoli po enega delegata (skladno z 21. členom samoupravnega sporazuma o organizaciji in delu posebne finančne službe).

Volitve bodo 14. aprila 1979 v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih istočasno z volitvami samoupravnih organov temeljnih organizacij in delovnih skupnosti.

Volitve bo izvedla volilna komisija, ki je bila imenovana na seji delavskega sveta Železarne dne 30. decembra 1977.

Delavski svet je na podlagi 374. člena zakona o združenem delu razpravljati tudi o osnutku statuta Železarne.

V svet TOZD Osnovne šole Tone Čufar je delavski svet Železarne prav tako na predlog izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne imenoval za delegata Milosa Piščanca iz TOZD Jeklarne.

Na predlog izvršnega odbora sindikata Železarne je delavski svet imenoval v odbor samoupravne delavske kontrole — ISE — samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije Emila KRISTANA iz DS za kom. in finančne zadeve.

Alenka Klinar iz DS za kadr. in splošne zadeve ter informiranje pa je delavski svet imenoval za delegata v delavski svet obratne ambulante železarne Jesenice.

Po poročilu predsednika odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu železarne Jesenice so delegati potrdili sklep o razpisu Pantzove nagrade za leto 1979.

Delavski svet Železarne je na predlog odbora za kadre in družbeni standard odobril tri štipendije za otroke narodno zavednih koroških Slovencev. Štipendije pa se odobrijo na:

- filozofski fakulteti — smer slavistika
- medicinski fakulteti
- fakulteti za sociologijo, politologijo in novinarstvo — vse pri Univerzi v Ljubljani.

Član poslovnega odbora Boris Bregant je predlagal v potrditev naslednje sklepe o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana železarne Jesenice za obdobje 1986—2000:

- V skladu s 17. členom zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Ur. list SFRJ št. 6/76) in 24. členom samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo železarne Jesenice, delavski svet Železarne sprejema sledeče sklepe:

- Pripravi se dolgoročni plan železarne Jesenice za obdobje od 1986 do 2000.

- Delavski svet zadoljuje poslovodni odbor, da na osnovi analize razvojnih možnosti in sprejetih smernic za pripravo dolgoročnega plana temeljnih organizacij in delovnih skupnosti pripravi samoupravni sporazum o temeljnih dolgoročnega plana železarne Jesenice in ga v prvi polovici leta 1981 predloži v razpravo in sprejem.

- Poslovodni odbor pripravi predlog dolgoročnega plana železarne Jesenice v prvi polovici leta 1983.

- Poslovodni odbor določi program dela za pripravo dolgoročnega plana železarne Jesenice.

- Strokovni nosilec aktivnosti pri pripravi in izdelavi dolgoročnega plana železarne Jesenice za obdobje 1986—2000 je sektor za ekonomiko in organizacijo — oddelek za ekonomske analize in planiranje.

- Dela na pripravi dolgoročnega plana se pričnejo takoj.

D. M.

Sedemindvajseta seja odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu železarne Jesenice je bila 26. februarja v sejni sobi glavne pisarne. Sejo je vodil predsednik odbora za gospodarstvo Božo Pančur, ki je uvodoma povedal, da je prisotnost članov gospodarskega odbora na sejah zelo zadovoljiva. Poleg članov odbora so seji prisostvovali še: predsednik poslovnega odbora Peter Kunc, podpredsednik poslovnega odbora Ivo Arzenšek, člani poslovnega odbora Boris Bregant, Tone Varl, Božo Bartelj, vodja centra za proučevanje samoupravljanja in informiranje Albina Tušar, predsednik delavskega sveta Železarne Jože Ulčar, podpredsednik delavskega sveta Železarne Peter Zbontar, vodja finančno računovodskega sektorja Boris Pesjak ter vodja oddelka za operativno planiranje Avgust Karba.

Poleg pregleda sklepov 25. seje odbora, so navzoči obravnavali še: poslovno poročilo železarne za leto 1978, oceno izvrševanja operativnega programa skupne in blagovne proizvodnje za mesec februar 1979, predlog programa skupne in blagovne proizvodnje za mesec marec 1979, pod točko razno pa so obravnavali: koriščenje sredstev za projektno dokumentacijo, pogodbeno dela, predlog za spremembo faktorja za izračun premij, prošnjo ISKRE — TOZD Blejska Dobrava za sklenitev zakupne pogodbe, korekcijo plana točk za oddelek tehnične kontrole, pravdna zadeva ribiške družine — vložitve revizije, ter oceno delovanja poslovnega odbora železarne Jesenice k zaključnem računu.

Najprej so sprejeli poročilo podpredsednika poslovnega odbora Iva Arzenška, o izvajanju sklepov 25. seje odbora, ter ugotovili, da so bili sklepi izvršeni, nekateri, ki so dolgoročnega značaja, pa se še izvajajo.

Nadalje so navzoči ugotovili, da so temeljne organizacije Valjarna bluming štekel, Hladna valjarna Bela in Valjarna žice in profilov posredovale ustrezna poročila o izvajanju ukrepov za četrti kvartal.

Med najpomembnejšimi točkami dnevnega reda te seje je bilo obravnavanje zaključnega računa železarne Jesenice za leto 1978, katerega je navzočim obrazložil vodja finančno računovodskega sektorja Boris Pesjak. Po skrbno podanih podatkih o finančnem poslovanju v preteklem letu, ter na podlagi izčrpnih razprav na seji, v kateri so sodelovali člani odbora, poslovodni odbor in predstavniki družbenopolitičnih organizacij, so sprejeli naslednje ugotovitve:

Za planirano blagovno proizvodnjo smo v letu 1978 zaostali za 22.479 ton ali 4,8%. Pri povprečni prodajni ceni v letu 1978, ki je bila 11.486 din/t, znaša to 258 milij. din izpada celotnega prihoda.

Kljub izpadu v blagovni proizvodnji pa je gospodarski odbor ugotovil, da je finančni rezultat za leto 1978 ugoden. Ostanek čistega dohodka v višini 286 milij. din pa ni samo odraz naših poslovnih rezultatov, temveč je na ugoden finančni rezultat vplival tudi dvig prodajnih cen.

Navzoči so bili seznanjeni tudi z delitvijo ostanka čistega dohodka, ki je namenjen skladom.

Nadalje so ugotovili, da je fizična produktivnost v primerjavi z lanskim letom narasla za 9,4%.

Vrednostna realizacija je za 27,8% večja v primerjavi z letom 1977, vendar pa pri tem ne smemo pozabiti, da je bil dvig prodajnih cen v letu 1978 na osnovi samoupravnih sporazumov dosti večji kot smo načrtovali.

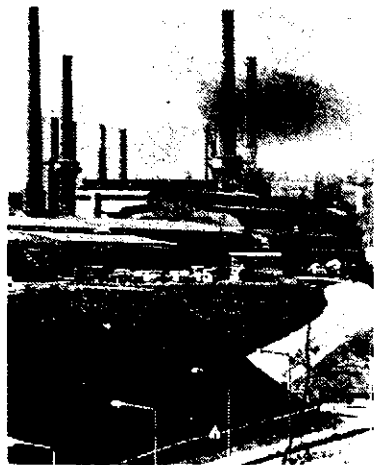
Ugotovili so, da so bili nekateri rezultati manj ugodni od pričakovanih, kar velja še posebno za izvoz, kjer močno zaostajamo. Pri tem ugotavljamo, da dosegamo pri izvoznih cenah 30—40% nižje cene kot so cene na domačem tržišču, kar je posledica izredno zaostrenih tržnih pogojev.

Tudi specifični potroški so bili v večini primerov mnogo večji kot smo načrtovali, zato so v zvezi s tem zavzeli sklep, da je v bodoče treba zniževati proizvodne stroške ter z iskanjem notranjih rezerv povečati izplen.

Po podani oceni izvrševanja operativnega programa količinsko in vrednostno za mesec februar, ocene doseženih prodajnih cen in realizacije prodaje energijskih medijev in vzdrževalnih storitev za mesec januar, ki jo je obrazložil vodja oddelka za operativno planiranje Avgust Karba, so navzoči ugotovili, da v nekaterih temeljnih organizacijah tako v januarju kot v februarju niso izpolnili planskih obvez. V zvezi s tem so zadolžili poslovodni odbor, da poda pisno obvestilo tistim vodjem temeljnih organizacij in samoupravnim organom v temeljni organizaciji, kjer prihaja do odstopanja od planskih obvez.

Obravnavali so tudi predlog programa skupne in blagovne proizvodnje za mesec marec 1979, katerega je prav tako obrazložil tov. Karba. Pri obravnavanju predloga so navzoči menili, da veljajo za temeljno organizacijo Kovinoservis pri oskrbi z vložkom enaka merila kot za ostale temeljne organizacije. Navzoči so razpravljali tudi o prodajni ceni v TOZD Hladna valjarna Bela in domnevali, da ne bo dosežena zaradi neosvojitve kvalitete sestava proizvodnje v mesečnem planu.

Na seji so obravnavali poročilo vodje sektorja novogradnje, Emila

Ažmana o koriščenju porabljenih sredstev za pripravo projektov — konto 016-2/978-14, ter ugotovili, da je do sedaj angažiranih skupaj 815.819,50 din. Sklenili so, da se sredstva, ki so združena za investicijsko dokumentacijo, lahko koristijo tudi za investicijsko dokumentacijo projekta nove jeklarne.

Član poslovnega odbora Tone Varl je podal poročilo sektorja za ekonomiko — oddelka za nagajevanje o pogodbenih delih. Na podlagi razprav pa so potrdili naslednja stališča poslovnega odbora:

Obseg pogodbenih del v letu 1978 je neutemeljeno porastel. Pregled kaže, da ima velika večina pogodbenih del značaj rednih nalog oziroma opravi v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti, ki bi se z bolj intenzivnim izkoristkom rednega delovnega časa oziroma izjemoma tudi z nadurnim delom lahko opravila.

Nekatera občasna ponavljajoča dela naj bi se vključila in ovrednotila v pravilniku za delitev osebnih dohodkov in se prekvaficirala iz pogodbenih del v občasne naloge oziroma dela temeljnih organizacij, ki se lahko opravijo v rednem ali z nadurnim delom. S tako prekvaficirano bi se izognili tudi odprtemu vprašanju varstva pri delu, ki se pojavlja pri pogodbenih delih.

Gospodarski odbor se zavzema za omejevanje pogodbenih del na enkratna dela, ki ne predstavljajo rednih ali občasno ponavljajočih se del temeljnih organizacij oziroma delovne skupnosti.

Odbor za gospodarstvo je sprejel sklep, da nobeno delo ne sme biti odano kot pogodbeno delo, če prej, tem ni razpravljaj odbor za gospodarstvo ali delavski svet temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti. Pred obravnavanjem na samoupravnem organu pa mora svoja stališča podati še neposredni poslovodni organ.

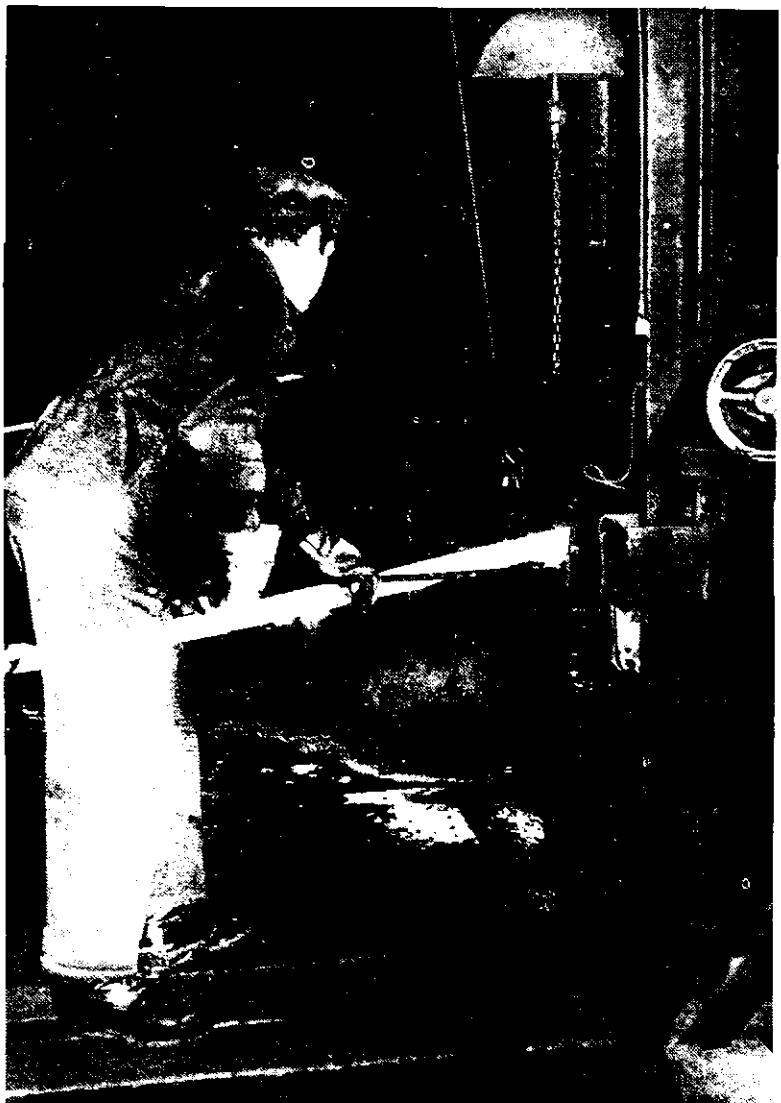
Omenjena stališča pa odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne predlaga v razpravo in potrditev odborom za gospodarstvo v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih.

V nadaljevanju se je odbor obravnaval predlog za spremembo faktorja za izračun premij, katerega je posredoval sektor za ekonomiko — oddelek za nagajevanje, ter pri tem ugotovili, da so nekatere temeljne organizacije že popravile faktor za izračun premij. Odbor za gospodarstvo se je strinjal, da se glede na menjajoče osnove za izračun premij konstantni faktor poveča iz 1,31 na 1,35, vendar pa je menil, da se enotna merila in kriteriji ne morejo parcialno reševati, temveč se morajo rešiti naenkrat za celotno Železarno. V zvezi s tem je zadolžil strokovno službo, da skupno s temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi do konca meseca marca prevrednoti vse osnove za izračun premij.

Na seji so obravnavali še prošnjo ISKRE — TOZD Blejska Dobrava za sklenitev zakupne pogodbe ter vlogo pravnega oddelka v pravdni zadevi ribiške družine proti Savskim elektrarnam in železarni Jesenice ter v zvezi s tem zavzeli ustrezne sklepe.

Obravnavali so tudi predlog odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu delovne skupnosti SEO — TKR — novogradnje glede korekcije plana točk za oddelek tehnične kontrole ter se strinjali s korekcijo, z veljavnostjo od 1. januarja 1979 do pričetka normalnega obratovanja kontinuirne naprave.

Sejo odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne so navzoči sklenili z obravnavanjem ocene delovanja poslovnega odbora ob zaključnem računu in ugotovili, da je poslovodni odbor železarne Jesenice uspešno vodil svoje delo. D. M.

Sodelavec v valjarni profilov

PROGRAMSKA KONFERENCA KS ZSMS ŽELEZARNE

V četrtek, 1. marca je bila v spodnjih prostorih restavracije Kazine programska konferenca koordinacijskega sveta ZSMS Železarne, katere so se poleg delegatov OO ZSMS Železarne udeležili še predsednik IO KOOS Železarne Stefan Ščerbic, član poslovnega odbora Tone Varl, sekretar Železarne Dušan Stare, in predsednik OK ZSMS Jesenice Slavko Mežek.

Na tej konferenci so razgnili številne probleme mladih, s katerimi se srečujemo povsod. Delegati iz OO ZSMS so izpostavili najbolj aktualne, katere bo treba čim prej rešiti. Veliko je bilo ponovno govora o sodelovanju med OO ZSMS in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, ki pa žal še ni tako kot bi si želeli in kot bi morali biti.

Predsednik OK ZSMS Jesenice Slavko Mežek je poudaril, da do neaktivnosti OO ZSMS večkrat pride tudi zaradi neodgovornega prevzemanja funkcij in neizvrševanja začrtanih pobud. Vsak mladinec, ki funkcijo sprejme, naj jo opravlja vestno in odgovorno prav tako pa tudi zastavljeno delo. Število mladih, ki so zastopani v samoupravnih organih je veliko, toda vprašanje je, kako te mlade delegate usposobiti, da bodo aktivno povezani s svojo sredino in odgovorno delovali kot delegati. Studija Edvarda Kardelja naj bo vodilo pri delu mladih ne pa material za prepisovanje, je dejal Slavko Mežek.

Tone Varl, član poslovnega odbora Železarne je govoril o pripravah na volitve samoupravnih organov, v katere se mora mladina vključiti že od kandidacijskih postopkov dalje. Govoril je tudi o izpolnjevanju družbenega plana, o velikih odsotnostih z dela in poudaril, da bi o vseh teh in drugih vprašanih gospodarjenja in poslovanja mladi morali več govoriti.

Predsednik sindikata Železarne Stefan Ščerbic je odprl nekaj vsak-

danjih problemov mladih, o katerih se je že večkrat govorilo, vendar brez vidnega uspeha. Kot prvo je poudaril veliko bolezensko odsotnost in neopravičene izostanke. Problemi mladih v samskih domovih so tudi zaskrbljujoči (medsebojno fizično obračunavanje, uničevanje inventarja itd.), pa tudi pri teh mladih je veliko neopravičenih izostankov od dela. Ti mladi so osamljeni in preveč prepuščeni samemu sebi in se ne znajdejo v okolju. Zato jim je treba pomagati, pri čemer ima prvenstveno nalogo prav mladinska organizacija. Zadolžiti je treba ljudi, ki bodo s temi mladimi delali, jih vključevali v delo mladinske organizacije in druge družbene dejavnosti.

Dogaja pa se tudi, da politično šolo obiskujejo mladinci, ki so na delovnem mestu nedisciplinirani, to pa se v bodoče ne sme dogajati, izboljšati pa se morajo tudi medsebojni odnosi. Predsednik je poudaril tudi, da je mladinska organizacija premalo prisotna pri uveljavljanju zakona o združenem delu, in skupnih akcijah s sindikatom. (dvig produktivnosti v Železarji), na splošno pa sindikalne skupine premalo delajo.

V celotni razpravi je bilo moč slišati razno razne probleme mladih o

katerih mislim, da ni treba posebej pisati saj o njih slišimo vsak dan.

Predlog programa dela KS ZSMS Železarne, ki je bil objavljen v prilogi Železarja in so ga v osnovnih organizacijah ZSMS pregledali in dali manjše pripombe oz. predloge, je bil na konferenci sprejet brez pripomb. Zaradi neaktivnosti nekaterih članov predsedstva KS ZSMS, so v predsedstvo izvolili sedem novih članov, kljub manjšim pripombam.

Pregledali so finančno poročilo KS ZSMS in ugotovili, da je Mila Kliček to delo dobro opravila in da je bilo tudi poslovanje v redu.

Na koncu so podelili 19 priznanj in knjižnih nagrad mladincem, ki so se s svojo aktivnostjo izkazali in tudi tistim, ki so pomagali mladim pri njihovi aktivnosti. Priznanja in knjižne nagrade so dobili: TOZD Transport, Stefan Ščerbic, Dušan Stare, Franc Olah, Dominik Kučina, Dragica Mitrovič, Vojko Bernard, Mujaga Haskič, Jani Gregorič, Radi-voje Radič, Dušan Mirič, Vanja Simeonov, Rado Cvetković, Srečo Bremc, Goroljub Redžić, Miro Mohorič, Meho Hasančević, Sergej Savornjani in Zvone Kovačič.

Sklepi konference, ki bodo oblikovani na osnovi razprave in jih bo dobila vsaka OO ZSMS, bodo objavljeni tudi v Železarju.

V. Hribar

S programske konference ZSMS Železarne

MLADI V JEKLOVLEKU SO PREGLEDALI SVOJE DELO

Osnovna organizacija ZSMS TOZD Jeklovlek je 2. marca imela sestanek, na katerem so pregledali delovne preteklih mesecev. Predsednica osnovne organizacije Danica Zgonc je poročala o delu osnovne organizacije in o izpeljanih akcijah in nalogah. Iz tega poročila se vidi, da je bila mladinska organizacija v TOZD Jeklovlek manj aktivna, kot bi lahko bila. Res je, da so se mladi udeleževali vseh sestankov, vendar pa se niso dovolj vključevali v razprave o proizvodnji in drugih vprašanih, kakor tudi ne v same akcije. Mladi so se prizadevali za izpolnjevanje planskih obveznosti, poskušali so se za sodelovanje dogovoriti z drugimi osnovnimi organizacijami in se vključevali v reševanje problema prevelike bolezenske odsotnosti naslovov v TOZD Jeklovleku. Poročilo in predlog programa dela za leto 1979 so mladi potrdili.

Sledila je razprava, v katero se je prvi vključil vodja TOZD in se dotaknil izobraževanja mladih delavcev. Sekretar KS ZSMS Železar-

ne Tihomir Kostić pa je govoril o delu mladih na vseh področjih. Poudaril je, da mora biti program dela usklajen z drugimi osnovnimi organizacijami in da je vanj treba vključiti akcijo republiške konference ZSMS za izbor najboljših osnovnih organizacij in najboljšega mladega delavca samoupravljalca. Tudi glede športa, kulture se je treba dogovoriti za sodelovanje z mladimi v drugih TOZD. Vključiti se morajo tudi v široko akcijo za dvigovanje produktivnosti dela v TOZD in mlade v splošni ljudski odpor in družbeno samozasčito.

Na tem sestanku so sprejeli sklep, da predlog programa dela izpolnijo do prvega prihodnjega sestanka, na katerem bodo izvolili tudi novo vodstvo.

ZS

Železarski globus

FRANCIJA

V francoski železarni Creusot-Loire so pred kratkim odlili ingot iz nerjavnega jekla z zelo nizko vsebnostjo ogljika, ki je bil težak 113 ton in je zato med največjimi na svetu. Surovo jeklo so proizvedli istočasno v dveh obločnih električnih pečeh in so ga potem obdelali v napravi za vakuumiranje. Ingot bodo po ustreznih obdelavi uporabili za del reaktorja jedrske elektrarne z močjo 1300 MW.

ZDA

V ZDA vedno bolj računajo na to, da bo že v bližnji prihodnosti treba proizvajati del potrebnega niklja, mangana, kobalta in bakra iz granul, ki se nahajajo na dnu oceanov. Glavni vzrok za takšno predvidevanje je v tem, ker je ta država predvsem pri manganu in kobaltu vezana skoraj v celoti na uvoz in sicer pri manganu iz Južnoafriške republike in Sovjetske zveze ter pri kobaltu iz Zaire. Čeprav se nahajajo granule predvsem v globini 3500 do 6000 metrov, so tehnični problemi pobiranja z dna in njihove nadaljnje predelave v glavnem rešeni. Se vedno pa zaenkrat ostane odprto vprašanje velikih proizvodnih stroškov. Pri tem gre tudi za vprašanje, ali predelovati granule na velikih ladjah sredi oceana in prevažati do obale samo že proizvedene kovine, ali pa prevažati velike količine granul, ki vsebujejo sorazmerno majhne količine teh kovin do obale in jih potem tam predelovati.

OBISK V TRBOVLJAH

Na povabilo mladinske organizacije strojne tovarne Trbovlje sta se predsednica in sekretar KS ZSMS Železarne Ana Pagon in Tihomir Kostić udeležila seje vodstva ZSMS te tovarne. Na seji so se dogovarjali o medsebojnem sodelovanju, predsednik mladinske organizacije STT - Trbovlje pa je pobilje predstavil delo in delovanje mladinske organizacije in njihovo organiziranost (koliko jih je, s čim se največ ukvarjajo).

Dogovorili so se, da se bodo ponovno sestali na Jesenicah in ideje o sodelovanju napisali v skupni program. Zaenkrat bodo pričeli z manjšimi akcijami in le-te stopnjevali. To sodelovanje izhaja iz pobratanja med občinama Trbovlje in Jesenice.

Po končani seji so odšli v Čebine, kjer so si ogledali hišo v kateri je bila ustanovna konferenca komunistične partije Slovenije.

ZS

SESTANEK PREDSEDSTVA OO ZSMS TOZD ŽEBLJARNA

V petek, 3. marca, so se po daljšem premoru ponovno sestali člani predsedstva OO ZSMS TOZD Žebljarna. Kot prvo so na zahtevo nekaterih mladincev naj se zamenja sekretar OO ZSMS, kajti dosedanja ni pokazal nikakršnega zanimanja za aktivno delo v OO ZSMS, izvolili novega sekretarja in sicer Martina Ferčeca. Evidentirali so tudi nekaj mladincev za mladinsko delovno brigado. Dogovorili so se, da bodo v ponedeljek, 12. marca, organizirali tekmovalno v kegljanju na asfaltu med OO ZSMS in OO sindikata in zadolžili referenta za šport, da vse skupaj pravočasno pripravi, da bo tekmovalje potekalo nemoteno.

Danes, ob dnevu žensk, bodo vsaki delavki v TOZD Žebljarna poklonili nageljne kot skromno darilo k njihovu prazniku.

Ker vsaka OO ZSMS potrebuje za svojo aktivnost tudi finančna sredstva, je pogovor tekkel tudi o tem. Okoli razkladanja vagonov je prišlo do nesoglasja, kajti ko vagon pride si nekateri mladinci izmislili razne izgovore in se porazgubijo. Dogovorili pa so se o lokalni delovni akciji in sicer pakiranje drobne embalaže, po kateri je dosti povpraševanja. O tej akciji se morajo še dogovoriti z vodstvom TOZD in zagotoviti, da bo do te akcije tudi v resnici prišlo.

Dogovorili so se o sodelovanju z OO ZSMS Elektrode in o skorajšnjem skupnem sestanku.

V. Hribar

PROSLAVA OB 8. MARCU

Mladi v KS Podmežaklja tudi za 8. marec pripravljajo proslavo. Petnajstčlanska kulturna skupina že nekaj časa pripravlja program, katerega bodo izvedli v petek, 9. marca, v dvorani krajevne skupnosti.

Pred proslavo bo razgovor o delu žensk na področju Podmežaklja, katerega organizira krajevna konferenca SZDL. Pri tem velja poudariti, da je v KS Podmežaklja prišlo do zelo dobrega sodelovanja vseh družbenopolitičnih organizacij za mladinsko organizacijo, kar ustvarja zelo ugodne pogoje za delo mladih v krajevni skupnosti.

Tako je mladinska organizacija v februarju izpolnila vse akcije predvidene po letnem programu. Izvedli so proslavo ob 8. februarju, pripravili pustovanje, pričeli s pripravami na evidentiranje mladih v KS, pričeli z vajami za že omenjeno proslavo. Izvedli niso le tekmovalna v namiznem tenisu, ki bo v marcu. Trenutno na področju krajevne skupnosti Podmežaklja aktivno deluje v osnovni organizaciji 25 mladink in mladincev.

B. r.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje ...

Tito

6

VOJNE MLEKARNE IN SIRARNE

VRSTE SIROV

TOPLJENI SIR. Proizvodnja topljenih sirov je precej enostavna. Sire, ki so predvideni kot surovina za topljenje, je treba očistiti skorje ter poškodovanih in onesaženih površin, nato pa jih zdrobiti in ogreti, pri čemer jim dodamo emulgator (soli za topljenje). Raztopljen masa se nato vlije v modele določene oblike, nato pa zapakira v razne vrste folij, pločevinastih škatal in druge embalaže.

Topljeni sir proizvajamo danes v večjih mlekarških obratih ob uporabi sodobne opreme in sodobne tehnologije. Ta artikel pa bi lahko proizvajali tudi v vojni, in sicer v majhnih mlekarinah pod pogojem, da zagotovimo stroj za pakiranje končnega izdelka (sam proces topljenja lahko sicer opravimo tudi v navadnih kotlih).

Tudi v najhujših situacijah bi lahko v manjših količinah proizvajali topljeni sir brez stroja za pakiranje, pri čemer naj bi topljeno gmo tovlivali v snažne posode (modele pa obložili s folijo in v ta namen lahko uporabimo tudi navadne lesene zaboje, ki so z notranje strani obloženi s folijo) in ovoje (ki so podobni omotu za klobase).

SIROTKA je postranski izdelek iz sira, vendar pa lahko tudi iz nje izdelamo tako imenovani albuminski sir. V ta namen je treba sirotko ogreti do vrelišča, pri čemer se beljakovine strdijo. Strdek se nato pobere v redko tkano platno, pusti da se odcedi, nato pa se uporablja kot soljeni ali nesoljeni sir.

Iz sirotke dobimo tudi sirotkino maslo. V ta namen ogrejemo sirotko na 85 stop. C; ko se na površini pojavi pena, jo je treba pobrati in pustiti, da nekaj časa tako stoji. To peno tolčemo enako kot navadno smetano, maslo, ki ga dobimo na ta način, pa niti po okusu niti po videzu ne zaostaja za navadnim surovim maslom. Iz sirotke lahko dobimo tudi mlečni sladkor; sirotka, iz katere sta izločena albuminski sir in surovo maslo, mora izhlapevati na ognju, vse dokler se ne zgosti v sirup.

Sirotka se lahko uporabi tudi kot dodatek pri peki kruha, pri čemer se povečuje njegova biološka vrednost in podaljša njegova vzdržljivost.

MLEKO V PRAHU je izdelek, ki ga dobimo tako, da vodo iz mleka izhlapevamo po posebnem postopku. To je eden najboljših načinov za konzerviranje mleka. Vnovič raztopljeno (rekonstituirano) mleko se ne razlikuje bistveno od prvotnega surovega (konzumnega) mleka.

Za proizvodnjo mleka v prahu je potrebna posebna oprema, zato ga praktično ni mogoče proizvajati na improviziran način. Zato naj bi določene količine mleka v prahu iz mirnodobne proizvodnje hranili v rezervi za vojne potrebe. Poleg tega je potrebno zagotoviti, da bi tovarne za proizvodnjo mleka v prahu (na zaslednem ozemlju) delale z vso zmogljivostjo, da bi proizvedle čimvečje količine tega energetsko-biološko kakovostnega, za ravnanje z njim pa primerne živila.

V analih vojskovanja so zabeleženi podatki, ki pričajo, da je bilo mleko v prahu včasih glavni vir živalskih beljakovin in prehrani ljudi. Tako navajajo, da so Nemci v Afriki v drugi svetovni vojni nekaj časa uporabljali, ker je primanjkovalo mesnih izdelkov, mleko v prahu kot edino živo živalskega porekla. Zgradili so celo improvizirane naprave za mehanično rekonstrukcijo, ki so bile priključene na prenosni mehanizem vozila.

SUROVO MASLO je izdelek, ki ga dobimo tako, da iz mleka izločimo maslobo. To je visokokalorično živilo, prijetnega okusa, bogato vitaminov. To živilo ima tudi nizko toplotno točko, zato ga organizem z lahkoto resorbira.

Zaradi teh lastnosti ima surovo maslo prednost pred drugimi maslobami in je primerno za prehrano ne samo zdravih ljudi, temveč ga priporočajo tudi številnim bolnikom.

V nekaterih naših pasivnih krajih proizvajajo surovo maslo v domači obrti na precej poenostavljen način. Mleko tolčejo v ozkem lesenem čebričku, dokler se iz njega ne izloči mlečna maslobo v obliki kepice. Ponekod mleko vlijejo v plitve posode, v katerih stoji vse dotlej, dokler se ne izloči iz njega smetana. Nato mleko spustijo skozi dno posode, smetano, ki ostane v posodi, pa prestavijo v čebrič, v katerem jo stepejo in predelajo v surovo maslo. To enostavno tehnologijo proizvodnje surovega masla bi lahko uporabljali tudi v izrednih situacijah.

Na ta način pa bi lahko proizvajali le razmeroma majhne količine surovega masla, ki naj bi jih namenili predvsem bolnikom in ranjenikom.

KAJMAK dobimo tako, da posnamemo smetano na površini ohlajenega kuhanega mleka. To je tipični proizvod individualnih proizvajalcev v nekaterih hribovsko-planinskih krajih naše države, posebno zahodne Srbije. Sicer pa je tehnologija proizvodnje kajmaka precej enostavna. Mleko skuhamo, vlijemo v plitve posode (v katerih ga pustimo približno 24 ur pri sobni temperaturi) in sicer vse dotlej, dokler se ne naredi smetana iz maslobo in beljakovin mleka. To smetano nato posnamemo s preluknjanimi žlicami in damo v lesene čebriče (lahko pa tudi v druge posode) in sicer plast na plast, pri tem pa je treba vsako plast poprej posoliti.

Čebriči imajo na dnu odprtino, da bi odtekalo mleko. Če se čebrič napolni, se lahko kajmak rabi kot mladi kajmak, ali pa ga pustimo, da v prostorih, v katerih je prepih, stoji še dva do tri tedne. Tako je prepuščen fermentacijskemu delovanju bakterij mlečne kisline (zorenju), in se rabi šele kot zreli kajmak.

S stališča splošne ljudske obrambe je kajmak zelo pomemben mlečni izdelek, tem bolj, ker ga lahko množično proizvajamo (v gospodinjstvih) tudi pod najtežjimi delovnimi pogoji, ob minimalni opremi in brez posebej za to izučenega kadra. Kajmak ima visoko energetsko-biološko vrednost, ne zahteva posebnih pogojev skladiščenja in lahko dolgo stoji, ne da bi se pokvaril. Ta njegova nepokvarljivost se giblje od nekaj tednov do nekaj mesecev.

KISLO-MLEČNI IZDELKI nastanejo s fermentacijo mleka pod vplivom bakterij mlečne kisline. Ti izdelki prihajajo v promet pod različnimi imeni: kislo mleko, jogurt, kefir, acidofilno mleko, kumis idr.

Proces proizvodnje kislega mleka je enostaven in ne zahteva kakšne posebne opreme. Prekuhamo mleko se ohladi na 43-45 stop. C, nato pa se mu doda 1-2 % kvasa. Potem se dobro premeša in vlije v posode, ki jih je treba hraniti na temperaturi približno 42 stop. C, približno 2 uri. Nato mleko ohladimo in ga pustimo stati 2-3 ure pri temperaturi do 15 stop. C. ne da bi ga premikali.

Ohlajeno kislo mleko je treba hraniti v hladilniku na temperaturi od 4 do 6 stop. C, s čimer dosežemo, da se ohrani 4-5 dni. Podobno se proizvajajo tudi drugi fermentirani izdelki iz mleka.

Proizvodnja fermentiranih mlečnih izdelkov ima določen pomen v izrednih razmerah, ker ne potrebuje posebne opreme in tudi ne zahtevne tehnologije. Fermentirani mlečni izdelki pa se ohranijo razmeroma le malo časa in so tudi precej zajetni, ker obdržijo enako prostornino, kot surovo mleko.

20. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V četrtek, 22. februarja, je predsednik odbora za gospodarstvo Milan Sulc sklical 20. redno sejo. Najprej so pregledali realizacijo sklepov prejšnje seje ter ugotovili, da so bili vsi izvršeni, razen sklepa, ki se nanaša na problematiko pisanja ur za manjkajoče in sklepa v zvezi z izvozom materialov, ki so vezani na uvoz opreme in naprav, ki bo obravnavan konec prvega tromesečja.

Obravnavali so poslovno poročilo TOZD Valjarne debele pločevine za leto 1978 in sprejeli naslednje ugotovitve:

1. TOZD je v letu 1978 delala zadovoljivo. Ustvarila je 276 milij. din celotnega prihodka, 58 milij. din dohodka in 35 milij. din čistega dohodka.

2. Doseženi izplen je za 1% odstopal od planiranega, za kar je bil osnovni razlog v prevelikih odstopanjih pri težah vložka, tako pri slabih iz valjarne bluming, kot pri slabih iz metalurškega kombinata Smederevo.

3. TOZD je v letu 1978 proizvedla za 3,5% več gotove robe, opazen pa je bil tudi premik k višjim kvalitetskimi skupinam.

4. Skupni zastoj so bili 1,8% nižji kot leto poprej, vendar so se mehanski zastoji povečali od 3,72% v letu 1977 na 5,40% v letu 1978, kar je bila posledica iztrošenosti naprav, zaradi podaljšanega časa obratovanja med dvema remontoma.

5. Sorisnost na obratovalni čas se ni povečala, čemur so vzrok neustrezna naročila in premik v kvalitetskimi asortimant.

6. Poraba električne energije je porasla iz 81,0 kWh na tono gotove robe, na 85,9 kWh/t, kar je povezano s kvalitetskimi proizvodnim asortimentom.

7. Zaostanki so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 3.000 ton, vendar so še kljub temu visoki, saj količina 6.600 ton predstavlja tritedensko proizvodnjo TOZD.

8. Bolezenska odsotnost se je povečala za 1%, za malenkost pa so se zmanjšale ostale odsotnosti, tako da se je skupna odsotnost povečala samo za 0,2% v odnosu na leto 1977.

9. Čedalje večja odsotnost in znižanje stala delovne sile je povzročilo povišanje nadurnega dela in premeščanje znotraj oddelkov, kar se je odražalo v neenakomerni proizvodnji gotove robe in odpreme ter kvaliteta materiala.

10. Naročilo za Kitajsko v višini 1.300 ton kotlovske pločevine je bilo realizirano, uspešno in hitro.

V zvezi z izpolnjevanjem letošnjega plana so ugotovili, da obstaja možnost, da bo na progi februarjski plan izpolnjen, v adjustaži in odpremi pa presežen in tako zmanjšan minus, ki ga je imela TOZD v mesecu januarju.

Operativni program za mesec marec so sprejeli tako vrednostno kot količinsko in menili, da bo z dobrim delom in pravočasno dobavo vložka plan lahko realiziran, poudarili pa so, da je predvidena količina izvoza huda obremenitev za TOZD.

Obravnavali so tehnične izboljšave in v zvezi s tem prihranke ter odobrili predlagana posebna nadomestila in sicer:

1. Za tehnično izboljšavo: »Predelava pritrditve cilindra za pomik

grede Custodis normalizirane peči v valjarni debele pločevine, avtorjema Ivanu Strgarju in Jožetu Pintarju, izplačilo druge rente, vsakemu v višini 821,00 din.

2. Za tehnično izboljšavo: »Izboljšava tesnenja na hidro motorjih za Wellman voza, avtorjema Ivanu Strgarju in Alojzu Fajfarju, izplačilo tretje rente, vsakemu 7.074,00 dinarjev.

3. Za tehnično izboljšavo: »Predelava transportne verige pred potisno

pečjo», avtorjema Jožetu Zidarju in Venčeslavu Lapajnetu, izplačilo tretje rente, vsakemu 8.365,00 din.

Na znanje so vzeli tudi poročilo oddelka za zaščito industrijske lastnine o inovacijski dejavnosti v letu 1978 in vključevanja inovacijske dejavnosti v sistem nagrajevanja in z njim soglašali.

Odbor za gospodarstvo je nadalje imenoval komisijo v sestavi: Jože Vilman, Vitomir Gričar in Jože Berčič, ki bo pregledala in dala pripombe na sklepe odbora za gospodarstvo pri DS železarne Jesenice v zvezi s problematiko zaostankov.

Seznajeni so bili z dopisom službe za varstvo pri delu, da je bila v januarju v TOZD ena poškodba pri delu in vzeli na znanje še obvestilo TOZD Transport o nastali stojnini za železniške vagoni v TOZD Valjarne debele pločevine. (IS)

TOZD Elektrode

20. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Odbor za gospodarstvo TOZD Elektrode je imel 21. februarja 20. redno sejo, ki jo je vodil predsednik Franc Terseglav. Sprejeli so poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje in ugotovili, da so vsi sklepi izvršeni.

Obravnavali so dosežene proizvodne rezultate v mesecu januarju. Rezultati niso bili najboljši. Plan proizvodnje dodatnih materialov za varjenje je bil izvršen le 85,6%. Največji izpad proizvodnje je bil pri oploščeni elektrodah in sicer 233 ton ali 15,6%. Zaostanek proizvodnje bo potrebno v prihodnjih mesecih nadoknaditi. Plan varilne žice je bil presežen za 21 ton ali 16,2%, dočim je bil plan taljenih praškov dosežen le 52,9%.

Ugotovljeni so bili naslednji vzroki za nedoseganje plana v oploščevalni liniji 4:

- poizkusna proizvodnja na oploščevalni liniji 4
- odsotnost delavk, ki so koristile podaljšan dopust iz lanskega in dokaj visoka bolezenska odsotnost, ki je znašala v januarju 11,8%

- večja proizvodnja elektrod drobnih dimenzij, kar znižuje količino in delno opravičuje manjšo proizvodnjo.

Najbolj pa je primanjkovalo moskih delavcev, predvsem izkušenih oploščevalcev.

Pri taljenih praških je zamrznila hladilna voda, zaradi česar je bilo taljenje ustavljeno. Delavci oddelka za taljenje praška bodo morali vložiti velike napore da bodo zaostanek nadoknadili.

Storilnost v januarju je bila izpod povprečja lanskega leta. Na rezultate proizvodnje v januarju pa so vplivale tudi nezadostna dobava valjane in vlečene žice in pomajkanje mletega magnezita, kar bo moral urediti nabavni sektor.

V bodoče se mora izvrševanju obveznosti nameniti več pozornosti. Po potrebi naj se organizira delo v prostih sobotah.

Prav tako je potrebno večjo pozornost nameniti tudi zaposlenosti delavcev, ki so vezani na povprečje.

Potrdili so predlog operativnega plana za mesec marec, ki znaša 1740 ton dodatnih materialov za varjenje, 100 ton elektrodne mase in 380 ton ognjevdzdržnih materialov.

V nadaljevanju so obravnavali poročilo o doseženih osebnih dohodkih v mesecu januarju.

Sprejeli so poročilo o produktivnosti TOZD v letu 1978. Produktivnost pri oploščevanju elektrod je v letu 1978 znašala 62,9 kg na delovno uro in je bila za 1,2 kg na delovno uro manjša kot v letu 1977. Skupna produktivnost pri dodatnih materialih za varjenje pa je v letu 1978 znašala 45,5 kg na delovno uro, v letu 1977 pa 45,8 kg. Manjši padec produktivnosti v obratu je posledica padca produktivnosti oploščevalnice, ki je nastal zaradi priučevanja delavcev za novo oploščevalno linijo ter zaradi občasnega pomajkanja surovin.

Obravnavali so poročilo o zaostankih in predobavi naročil v Železarni za leto 1978. Ugotovili so, da so zaostanki in predobave naročil v TOZD sprejemljive. Odbor je naročil vodstvu TOZD, da se vprašanju zaostankov v bodoče nameni še več pozornosti.

Nadalje so obravnavali zaključni račun TOZD za leto 1978. Ugotovili so, da je bil poslovni rezultat ugoden.

Soglašali so, da se v letu 1979 obnovijo in popravijo sušilne peči oploščevalne linije 1 in 2, za kar so namenili sredstva iz investicijskega vzdrževanja.

M. S.

M. S.

V valjarni profilov

26. SEJA DELAVSKEGA SVETA

26. sejo delavskega sveta TOZD Valjarne žice in profilov je predsednik France Divjak sklical v ponedeljek, 26. februarja. Dnevni red seje je bil zelo obsežen, saj je obsegal kar 13 točk.

Po pregledu sklepov zadnje seje, ki so bili v celoti realizirani, je delavski svet obravnaval poslovno poročilo TOZD Valjarne žice in profilov za leto 1978. Računovodja Martin Lah je delegatom podrobno razložil kazalce poslovanja v preteklem letu. V razpravi je vodja TOZD Franc Ravnihar poudaril, da so delavci valjarne profilov na starih napravah dosegli maksimalno proizvodnjo. Za valjarno žice pa je poudaril, da je dosti objektivnih in subjektivnih razlogov za nedoseganje proizvodnje, predvsem pa v zastojih, ki so znašali 45%. Pri obravnavi kadrovske problematike je dejal, da je razumljiva bolezenska odsotnost nad 30 dni glede na starost zaposlenih, vendar pa je poudaril, da je zaskrbljujoča odsotnost do 30 dni. Bolezensko odsotnost izkoriščajo predvsem mlajši delavci, delno tudi zaradi turnusa 4+1 in pa zaradi nizkih kategorij.

Tov. Justin je imel pripombo na indeks prispevka delovnim skupnostim železarne Jesenice, ki je porasel od planiranega v primerjavi z doseženim za 50%. Po razpravi je delavski svet zaključni račun TOZD Valjarne žice in profilov potrdil in s tem vse sklepe, ki jih je pripravilo računovodstvo.

V nadaljevanju so razpravljali o razpisu volitev v samoupravne organe. Delavski svet je sprejel sklep, da bodo volitve 14. aprila. Zaradi odsotnosti prejšnjega predsednika volilne komisije je delavski svet imenoval novega in sicer Dragota Finžgarja.

Po razpravi je delavski svet sprejel samoupravni sporazum o oblikovanju in uporabi prihodkov ter razporejanju skupnega dohodka v Ljubljanski banki temeljni banki Gorenjske. Sprejet je bil tudi pravilnik o samoupravnem informiranju in komuniciranju.

Delegati so v nadaljevanju razpravljali o pravilniku o delovnih razmerjih. Kadrovik valjarni Janez Kramar je obrazložil dopolnila k pravilniku, ki se nanašajo izključno na TOZD. V razpravi je Jože Benedičič razpravljal o dopustih za borce NOV. Poudaril je, da so v komisiji za zadeve borcev NOV menili, da naj bi borci z vstopom v NOV pred 31. decembrom 1944 imeli najvišjo mejo dopusta, ki jo dopušča zakon, to je 35 dni. Vendar to v pravilniku ni upoštevano. Pripomnil je, da se kljub temu s pravilnikom strinja.

vendar pod pogojem, da se iz pravilnika črta člen 103, ker meni, da je člen 103 v pravilniku le zato, da nihče ne more reči, da v pravilniku niso omenjeni tudi borci. Delavski svet je s pripombo soglašal, zato je pravilnik z dopolnilom 30., 37. in 246. člena in črtanjem 103. člena sprejel.

Delegati so soglašali, da se sredstva za izplačilo osebnih dohodkov dvigajo preko prehodnega računa 700, ki je odprt na ravni delovne organizacije. Za delegata v finančni odbor posebne finančne službe so izvolili Dragota Finžgarja. Potrdili so zvišanje kategorije valjarov na predprogi 9. na 10. kategorijo.

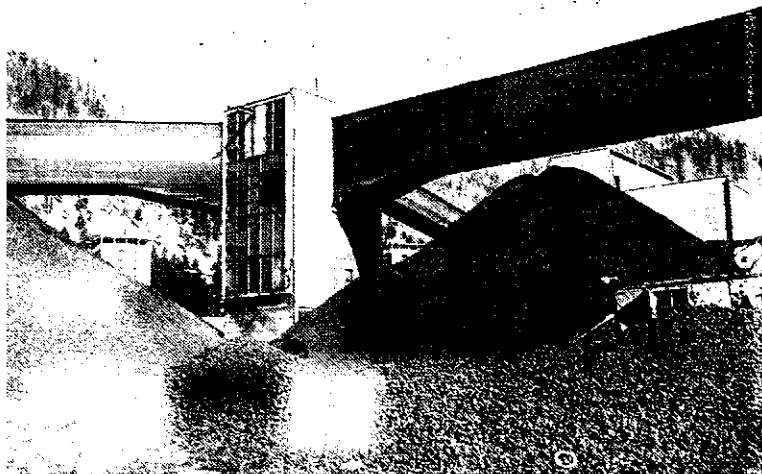
Vodja TOZD je poročal o poškodbah pri delu v letu 1978 in poudaril težjo neugodno v mesecu februarju. V zvezi s tem je republikanski inšpektor ugotovil več pomanjklivosti in ena od teh je tudi razna navlaka v obratu, ki tudi povečuje nevarnost neugod. Zato so izmenili vodje proizvodnje ponovno zadolžili, da od vsakega posameznika zahtevajo, da svoj delokrog pospravi, kar bo omogočalo varnejše delo.

Delavski svet je obravnaval informacijo samoupravnih organov Železarne in potrdil sklepa odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne z dne 21. februarja.

Pred koncem seje je predsednik osnovne organizacije sindikata tov. Jakopič opozoril delavski svet in vodstvo TOZD, kakor tudi kadrovske službe, da pri ukinitvi ene izmene v valjarni profilov 5. februarja ni bil upoštevan sklep 10. seje OOS z dne 13. septembra 1978 namreč, da se pred ukinitvijo morajo sestati družbenopolitične organizacije in s posamezniki razpravljati na katere delovne naloge bodo razporejeni in zato delavci do zadnjega dneva niso vedeli kam bodo razporejeni. Poudaril je, da posamezniki ne zasedajo tista delovna mesta kamor so bili predhodno razporejeni.

Delavski svet je v zvezi s tem sprejel dva sklepa in sicer, da do naslednje seje kadrovik pripravi pisno poročilo o razporeditvi delavcev na nova delovna mesta in da pri naslednji ukinitvi, ki je predvidena koncem junija 1979, sodelujejo pri razporejanju delavcev kadrovska služba, dva člana OOS, sekretar OO ZK in vodstvo TOZD, ki naj bi se z delavci predhodno pogovorili, da bodo vedeli v naprej na katera delovna mesta bodo razporejeni.

J. B.

Aglomeracija

Železarski globus

JAPONSKA

Kaže, da postaja Sovjetska zveza skupaj z LR Kitajsko dobro tržišče za prodajo japonskih posebnih in legiranih jekel. Samo v letošnjem letu sta, oziroma bosta, prodali dve japonski železarni, ki se ukvarjata s proizvodnjo teh jekel v Sovjetsko zvezo 168.000 ton izdelkov. Kaže, da bosta dobili naročila za prodajo podobnih količin tudi v letu 1979.

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA

V pričetku letošnjega aprila bodo v zahodnonemškem mestu Emden ob obali Severnega morja pričeli z gradnjo prve evropske naprave za proizvodnjo železove gube, ki je namenjena samo prodaji drugim železarnam. Naprava bo obratovala po postopku Midrex in bo po prvi fazi izgradnje, ki bo zaključena v zadnjem kvartalu leta 1980, lahko proizvajala letno 400.000 ton železove gube. Z izgradnjo druge faze, ki bo končana v prvi polovici leta 1981, bo letna proizvodnja narasla na 800.000 ton. Ze sedaj se zanimajo za nabavo železove gube, ki jo bo proizvajala ta naprava, nekatere železarni v Italiji, Belgiji in Zvezni republiki Nemčiji.

ROMUNIJA

Romunska trgovinska delegacija je bila pred kratkim v Braziliji na pogovorih s predstavniki brazilске železarske družbe CRVD o nabavi železove rude za potrebe romunskih železarn. Istočasno so se dogovarjali tudi o možnostih za skupno gradnjo naprave za proizvodnjo peletov v Romuniji z investicijsko vrednostjo 150 milijonov dolarjev. Brazilija je pričela z izvozom železove rude v Romunijo leta 1976 s količino 800 tisoč ton. Kasneje je dobavila še milijon ton in pri zadnjih pogajanjih je šlo za količino 1,5 milijona ton. Romunski predstavniki so pokazali tudi zanimanje za prevzem brazilске tehnologije proizvodnje peletov.

MEHIKA

Mehiške železarni so z letošnjim januarjem povečale cene svojih izdelkov za 19%. S tem so želele svoje cene približati ravni, ki jih ima večina ostalih držav, proizvajalk železarskih izdelkov. Mehika je v Brazilijo pri proizvodnji surovega jekla na drugem mestu v Latinski Ameriki in njene železarni so ga proizvedle v letu 1978 6,8 milijona ton.

PREGLED SESTANKOV SDS

ed-
ed-
il-
je
da
ku
ski
je
in
na
ad-
ov-
na
ne
ni
iz-
so
ad-
jo-
ru-
ski
lja-
nje
uje
ski
že-
ika
ra-
lo-
or-
le-
go-
stu
nik
ata
in
ov-
ne-
3 2
da
ati
1 s
ere
in
iso
da-
ajo
bili
red-
ed-
sno
na
ed-
em-
re-
ba-
in
vci
leli
sta
—
cija
na
ske
avi
kih
jali
njo
v
stjo
je
v
ti-
ili-
je
Ro-
zali
ske
ijim
iz-
ro-
je-
ele-
za
ega
ski
ga
ona

ed-
ed-
il-
je
da
ku
ski
je
in
na
ad-
ov-
na
ne
ni
iz-
so
ad-
jo-
ru-
ski
lja-
nje
uje
ski
že-
ika
ra-
lo-
or-
le-
go-
stu
nik
ata
in
ov-
ne-
3 2
da
ati
1 s
ere
in
iso
da-
ajo
bili
red-
ed-
sno
na
ed-
em-
re-
ba-
in
vci
leli
sta
—
cija
na
ske
avi
kih
jali
njo
v
stjo
je
v
ti-
ili-
je
Ro-
zali
ske
ijim
iz-
ro-
je-
ele-
za
ega
ski
ga
ona

ed-
ed-
il-
je
da
ku
ski
je
in
na
ad-
ov-
na
ne
ni
iz-
so
ad-
jo-
ru-
ski
lja-
nje
uje
ski
že-
ika
ra-
lo-
or-
le-
go-
stu
nik
ata
in
ov-
ne-
3 2
da
ati
1 s
ere
in
iso
da-
ajo
bili
red-
ed-
sno
na
ed-
em-
re-
ba-
in
vci
leli
sta
—
cija
na
ske
avi
kih
jali
njo
v
stjo
je
v
ti-
ili-
je
Ro-
zali
ske
ijim
iz-
ro-
je-
ele-
za
ega
ski
ga
ona

ed-
ed-
il-
je
da
ku
ski
je
in
na
ad-
ov-
na
ne
ni
iz-
so
ad-
jo-
ru-
ski
lja-
nje
uje
ski
že-
ika
ra-
lo-
or-
le-
go-
stu
nik
ata
in
ov-
ne-
3 2
da
ati
1 s
ere
in
iso
da-
ajo
bili
red-
ed-
sno
na
ed-
em-
re-
ba-
in
vci
leli
sta
—
cija
na
ske
avi
kih
jali
njo
v
stjo
je
v
ti-
ili-
je
Ro-
zali
ske
ijim
iz-
ro-
je-
ele-
za
ega
ski
ga
ona

ed-
ed-
il-
je
da
ku
ski
je
in
na
ad-
ov-
na
ne
ni
iz-
so
ad-
jo-
ru-
ski
lja-
nje
uje
ski
že-
ika
ra-
lo-
or-
le-
go-
stu
nik
ata
in
ov-
ne-
3 2
da
ati
1 s
ere
in
iso
da-
ajo
bili
red-
ed-
sno
na
ed-
em-
re-
ba-
in
vci
leli
sta
—
cija
na
ske
avi
kih
jali
njo
v
stjo
je
v
ti-
ili-
je
Ro-
zali
ske
ijim
iz-
ro-
je-
ele-
za
ega
ski
ga
ona

V minulem tednu smo iz štirinajstih temeljnih organizacij ter treh delovnih skupnosti prejeli 121 zapisnikov s sestankov samoupravnih delovnih skupin. Vendar pa je k tej številki treba dodati še 28 zapisnikov iz TOZD Plavž, Energetika, Družbene prehrane ter iz delovne skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje, ki jih v prejšnji številki nismo mogli objaviti. Na (skorajda) vseh sestankih samoupravnih delovnih skupin je bil največji poudarek na obravnavanju zaključnih računov ter v okviru le-teh ali posebej, različne obratne problematike.

Iz TOZD Plavž smo prejeli zapisnika SDS vodstva TOZD ter aglomeracije 1. Obe skupini v zvezi z zaključnim računom ter predlogom delitve čistega dohodka priporočata, da se s februarjem povečajo tarifne postavke. Strinjali sta se tudi s predlogom naložbe 14.000.000 din za TOZD Hladna valjarna. Bela ob čemer pa je SDS vodstvo zahtevalo od poslovnih organov poročilo o poteku sanacijskega programa v hladni valjarni. SDS aglomeracija 1 pa ponovno vprašuje, kdaj bodo dobili že odobrene in večkrat obljubljene garderobne omare in kaj je s predlagano spremembo grup na nekaterih delovnih mestih. Zaradi vremenskih neprilic so morali v aglomeraciji v januarju opraviti večje število nadur. Člani SDS pa ob tem ugotavljajo, da jim je bil za opravljene nadure izplačan preizek osebni dohodek.

Iz temeljne organizacije smo kasneje prejeli še zapisnika SDS plavž 1 in 3. SDS plavž 1 med drugim opozarja, da je treba urediti oskrbo kopalnic s toplo vodo. Prav tako ugotavlja, da je v okolici druge visoke peči vedno preveč plina in prahu. Vprašanje bolj ustreznega načina odvzema prahu iz zbirne posode na VP 2 bo torej potrebno proučiti. Pri presipu iz trakov 102 in 103 sploh ni odpravevanja. Dela se v nevdržnih pogojih. Zanimajo jih tudi, zakaj je postavljen silos za ostružke na VP 2, če pa ostružkov ne zakladajo. SDS plavž 3 pa vprašuje, kaj je s povečanjem kategorij pečarjem, inštalaterjem, ter žerjavovodjem, ki jih je lani predlagal delavski svet TOZD.

Iz TOZD Jeklarne smo prejeli 14 zapisnikov SDS. SDS vodstvo TOZD je v zvezi s poslovnim poročilom ugotovila, da je bil pri izdelavi dinamov jekla narejen precejšen napredek. Razpravljal pa je tudi o dograjevanju pisarniških prostorov za vodstveni kader. SDS staro železo 4 je analizirala vprašanje variranja saržnih tež ter ugotavlja, da se je v pripravi vložka zamemljalo ravnanje in čiščenje koritnih voz. Posledica je bila netočna tara praznih voz. Veliko starega železa se je zaradi slabega ravnanja med transportom razsulo. Tako se je dogajalo, da del stehantnega vložka ni šel v peči, zaradi česar je prihajalo tudi do lahkih tež ter manjših proizvodnih. Skupina je zato sklenila, da mora vsaka dnina sproti čistiti koritne vozove. Koritne vozove je potrebno ponovno starirati. SDS peči 2 vprašuje, zakaj se je skrajšal čas, »malice«, če pa v kantino martinare hodijo, ne le delavci železarne temveč tudi drugi in če je treba na malico čakati tudi po 30 ali celo več minut. SDS peči 2 je v zvezi z disciplino obravnavala tudi neodgovorno delo žerjavovodij. SDS livna jama 1 ugotavlja v zvezi s kazalci uspešnosti, da je razlika 100 din, glede na povprečni osebni dohodek v železarni, za jeklarje premajhna. Preizkusi osebni dohodki ter pogoji dela po oceni skupine povzročajo vseskozi veliko fluktuacijo, v zadnjih letih pa tudi pomanjkanje delovne sile. V zvezi z dejstvom, da nove jeklarne še ne bo tako kmalu, pa skupina vprašuje, koliko časa bodo ostale sanitarije takšne, kakršne so.

Osnovna organizacija sindikata naj bi poiskala možnost za takšno ureditev pranja oblek kot obstaja v TOZD Plavž ter v TOZD Vzdrževanje. Takšen je predlog SDS livna jama 4. Sindikalna organizacija naj bi intervenirala tudi pri TOZD Družbena prehrana, da bi se izboljšala kvaliteta toplega obroka. SDS kamnolom Trebež meni, da bi se dalo pri proizvodnih stroških, ki so razmeroma precej veliki, marsikaj prihraniti. SDS elektropeči 1 je sklenila, da bo v letu 1979 izboljšala proizvodne rezultate. To bo moč doseči z zmanjšanjem saržnih časov, izboljšanjem vzdržnosti peči, bolj skrbnim tehtanjem vložka ter z zmanjšanjem raznih zastojev. Kritika je bila izrečena tudi na zastoj, ki jih imajo z varjenjem košar ter na klečke s katerimi izvlačijo polomljene elektrode iz peči. SDS elektropeči 3 je bila posebno kritična do prekomernega trošenja kokil ter živnih praškov. Skupina zahteva boljše nadzor nad evidenco porabe. Kritično se je poslabšala tudi vzdržnost peči. Posledica je padec produktivnosti. Tudi poraba elektrod je, zaradi pogostih lomov, prevelika. Postavljeno je bilo vprašanje, kdaj bosta ponovni št. 21 in 22 usposobljeni za obratovanje. SDS elektropeči 4 meni, da se posledice slabega izpisa EKC kvalitete vse premalo analizira. Ob tem naštevane nekatere nevednosti kot so: visoka vsebnost silicija v probah, lome elektrod zaradi kolobarjev, daljše čase oksidacije, slabo vzdržnost peči, slabšo organiziranost proizvodnje, slabo pripravo dela, čakanje na razne dodatke, na livno jamo, slabo vzdrževanje ter drugo. Izrečeno so bile pripombe (ponovno) na menjavanje žilindrnih banj med procesom SDS priprava vložka meni, da bi lahko delavci, ki delajo pred pečmi in v livni jami, precej več pripomogli k znižanju materialnih stroškov. Meni namreč, da delavci pri elektropečeh malomarno ravnaajo z materiali, da pošiljajo zaboje z dolomitom in karboritom na dež in sneg in da je ta zato moker in neuporaben.

V TOZD Livarna so o zaključnem računu razpravljale skupine na enotnem zboru. Med drugim je bilo postavljeno vprašanje, na kakšen način se bodo iz raznih interesnih skupnosti vračala neuporabljena sredstva. V zvezi s planom je bilo rečeno, da ga bo moč izpolniti le, če bodo dvignili storilnost. SDS jeklolivarna 1 v zapisniku izraža ogorčenje zaradi problema z vrati in poudarja, da pričakuje odgovor, kdaj in kako bo to vprašanje rešeno. Pravi, da se ljudje sicer zavedajo, da se vsega ne da rešiti, da pa so tudi taka dela, ki se rešiti dajo in se rešiti morajo in da je tudi, če se to vprašanje v čim krajšem času ne uredi, pripravljena ustaviti delo. Med (že tako) slabimi pogoji dela skupina omenja mraz, utrujenost, pline in ropot.

Iz TOZD Bluming-štel smo prejeli 16 zapisnikov SDS. SDS bluming 1 se pritožuje, da običajno dobe že hladen obrok ter da je izbira prehranbenih artiklov nasploh slaba. SDS bluming 3 predlaga, da bi malico nosila dvojica. Če se vprašanje malice ne bo uredilo, bodo člani skupine hodili na malico v kantino, pa četudi bo potrebno ustaviti proizvodnjo. Poskrbeti je potrebno za sanitarije. SDS bluming 4 ima podobne pripombe. Razen tega pa zahteva, da bi nekdo prišel k njim na pogovor, da bi mu pojasnili, kako poslujejo kantinerke. SDS adjustaža štel 2 opozarja, da se zaradi nekalitnega valjanja zmanjšuje izplen ter proizvodnja v adjustaži štel. Prav tako ugotavlja, da se pri nekaterih sodelavcih zaradi ropota že zapaža poškodba sluha ter da bi kazalo čimprej poiskati ustrezen rešitev tega problema. Normalno obratovanje ovirajo veliki kupi rene. Govora je bilo tudi o tem, da delo odpreme ni bilo organizirano skladno z možnostjo žerjavov. Skupina poleg tega meni, da so žerjavovodje zaradi povečane obsega dela ter težjih delovnih pogojev upravičeni do višje plačilne grupe. SDS adjustaža štel 3 meni, da bi bilo treba zanje, zaradi ropota ter okvar sluha, upoštevati beneficirani delovni staž. Skupina predlaga, da bi podobno kot v drugih TOZD, organizirali skupno čiščenje delovnih oblek. Člani SDS adjustaža štel Javornik so bili na sestanku seznanjeni z nepravilnostjo pri pisanju nadur in dnin v dninsko knjigo v njihovi adjustaži. SDS lužilnica adjustaža štel Javornik je postavila vprašanje, zakaj na oglašnih deskah ni nikoli nobenih sklepov in drugih poročil, zakaj se skrivajo ocene in zakaj ne ocenjujejo delegati. Pripominja tudi, da se pri ocenah ne bi smelo vplivati ne na delegate in ne na delovodje ter da sploh niso seznanjeni z ocenami. Glede grup pečarjev vprašujejo, če imajo vodilni pečarji druge večje grupe kot v njihovi TOZD ter predlagajo, da bi se delo pri pečeh ocenilo ponovno. Skupina trdi, da je delo

prebiralk moč urediti tako, da bi delale le na dve izmeni. Zanimajo jo tudi, kam gre denar za škajo, ki jo pobirajo osem ur ter zakaj imajo tisti, ki opravljajo ista dela različne plačilne skupine. Glede materiala, ki prihaja na popoldansko dnino pa pripominja, da ga morajo razložiti sami, poleg svojega dela. SDS adjustaža bluming 1 ugotavlja, da bi bili rezultati njihove temeljne organizacije lani še boljši, če ne bi nekateri zunanji in notranji dejavniki (jeklarske napake, vzdrževanje, valjavske napake, fluktuacija, bolezenska odsotnost, izostanki) negativno vplivali na zaključni rezultat. Skupina predlaga, da naj bi se na portalnem žerjavu I napravil remont. SDS adjustaža bluming 2 predlaga naj bi se delovne obleke dodeljevale na vsakih devet mesecev. Tudi SDS adjustaža bluming 4 meni, da ena delovna obleka ne zadostuje za celo leto. Pripomba je imela tudi glede osebnih dohodkov v njihovi temeljni organizaciji, kajti kljub težavnim pogojem dela ter dela po sistemu 4 + 1 ne dosegajo poprečja železarne. Če pa odštejejo še nočni dodatek ter dodatek na nedelje, pa so sploh daleč od poprečja.

Na sestanku SDS vodstvo TOZD v TOZD Hladna valjarna na Bela je bilo v zvezi s poslovanjem ugotovljeno, da bi morala biti kvaliteta vložka boljša. Skupina predlaga, da naj bi štel valjal več težjih kolobarjev za potrebe Hladne valjarne Bela, Hladna valjarna Bela pa naj bi odstopila lažje madžarske trakovke štelu. S tem bi prihranili eno varjenje na CBL, meni skupina.

V TOZD Hladna valjarna Jesenice je poslovno poročilo obravnavalo 13 delovnih skupin. SDS vodstvo TOZD ob tem ugotavlja, da so bili proizvodni rezultati zaradi težav z vložkom, delovno silo ipd. nekoliko slabši kot leto poprej. Vendar pa je TOZD zaradi ugodnih prodajnih cen, povečanja izpisa in sploh dobrega dela presegla planirani dohodek. Tudi letošnji januarski plan so presegli in sicer za 0,8 odstotka. SDS hladna valjarna 1 v zvezi s poslovnim poročilom vprašuje, zakaj se ne izkoristi vseh možnosti zaslužka (po pravilniku) kot so nagrade najboljšim delavcem ter nadomestne ure. Na sestanku so bili vsi valjavci opozorjeni na slabo dimenzijsko valjanje (premočeni material). Krivec se bo po novem kaj hitro našel in bo kaznovan, saj mora vsak valjavec svoj kolobar žigosati. SDS hladna valjarna 2 se zanima, kaj bo z ostanikom dohodka TOZD (ali bo ostal v TOZD). Obenem meni, da naj bi celoten kolektiv Hladne valjarne Jesenice nagradili za uspešno delo v minulem letu. Veljalo naj bi merilo, da bi več dobil tisti, ki je v delo vložil več truda: tisti, torej ki so delali ob prostih sobotah in v nedeljah več kot tisti, ki so neopravičeno izostajali z dela. SDS hladna valjarna 3 je bila skupaj z adjustažo hladne valjarne seznanjena s tehničnim poročilom z vsemi pokazatelji in s primerjalnimi podatki za tri leta nazaj. Skupina v zvezi z izplenom ugotavlja, da so se zamujali z valjanjem materiala, ki ni povsem odgovarjal tehnološkim zahtevam. Po njenem mnenju so si zaslužili, da del čistega dohodka razdelijo. To bi stimulativno vplivalo na vse zaposlene, bilo pa bi tudi spodbuda za ostale TOZD, ki niso poslovala pozitivno ter do (večjega) dohodka niso upravičene. Skupina meni, da se vprašanja in ukrepi, na katere opozarjajo oziroma jih predlagajo, rešujejo prepočasno. Tudi SDS skladišče vložka je mnenja, da TOZD posluje dobro, da pa so osebni dohodki nižji kot v TOZD, ki poslujejo z izgubo. Skupina predlaga, da naj bi se povišala grupa razkladalcev, prevzemnikov, žerjavovodij ter delovodij v skladišču vložka, ker imajo te kategorije trenutno najnižje postavke. SDS žarilnica 2 meni, da naj bi se razlika čistega dohodka v prvi vrsti porabila za nabavo potrebnih strojev ali naprav, ostanek pa razdelil med tiste, ki so ga ustvarili. SDS žarilnica 3 med drugim vprašuje, če bodo, v slučaju potrebe, dobili sredstva vložena v HV Bela nazaj. SDS žarilnica 4 ugotavlja, da se je januarska proizvodnja spet kazala v veliki odvisnosti od vložka ter da neredna dobava vložka povzroča velike težave pri planiranju proizvodnje. SDS lužilnica se zdi nerazumljivo, da morajo biti najprej kriti posamezni skladi, posojila, naložbe ter da gre šele ostanek za razširitev materialne osnove. Pod razno skupina predlaga denarno nagrado za tovaršna Franca Koširja. SDS karisti je imela pripombe na naložbo v Hladno valjarno Bela, češ, da imajo tam že tako višje postavke kot v HVJ. Skupina se je zavzela tudi za popravilo poti za vilicarje ter za popravilo pokrovov na kanalih v hladni valjarni in luknje pod žerjavom. Razen tega opozarja, da tople vode skoraj nikoli ni.

V TOZD Žičarna, kjer imajo 15 SDS, so vse skupine razpravljale o zaključnem računu na štirih zborih delavcev. Posebnih pripomb (nekatero je motila naložba v Hladno valjarno Bela) ni bilo.

Zbor delavcev TOZD Vratni podboji na finančni del poročila o zaključnem računu sicer ni imel pripomb, vzel pa je stališče, da bi bilo potrebno v smislu izboljšanja rezultatov znotraj TOZD, še marsikaj ukreniti glede delovne discipline, kvalitete, produktivnosti in odnosov. Sicer pa ugotavlja, da se je v tem pogledu stanje lani že močno izboljšalo. Največji problem je še vedno plasma njihovih izdelkov na tržišče. Poslovni odbor in ostale službe naj bi ta problem čimprej rešile.

V TOZD Jeklovlek so vse delovne skupine na treh zbora obravnavale zaključni račun. Strinjale so se, da z zneskom 3.535.189,51 din krijejo del poslovne izgube TOZD HVB. Poslovni odbor ter vodstvo TOZD HVB naj bi pripravila sanacijski program, da bi letos to izgubo odpravila. Zbori se niso strinjali z delitvijo osebnega dohodka kar ugotavljajo, da delitev le-tega ni v skladu s sprejetimi merili.

Člani SDS montaža 2 (Javornik) so v zvezi z zaključnim računom poudarili zlasti potrebo po disciplini. Obravnavali pa so tudi predlog razpisa za štipendije, študijske ugodnosti in izredno plačane dopuste. Skupina meni, da bi morali hokejisti izredno plačan dopust opravičiti z dobro igro. SDS elektroremontna delavnica se je sestala na pobudo osmih mladincev ter ponovno razpravljala o kandidatih, ki so se prijavili za vodjo te delavnice. Sprejela je naslednji sklep: »Dela in naloge vodje ED naj ostanejo za čas enega leta nezasedene, da se bodo v tem času konkretnije opredelili, razpis pa naj se po enem letu ponovi.« Sestanku je prisostvovalo 18 delavcev, 13 pa se jih sestanka ni hotelo udeležiti z utemeljitvijo, da se ni upošteval že njihov prvi sklep. Tedaj so predlagali, da naj se delovno mesto vodje ED ne zasede. SDS RTA-2 pod razno opozarja na premajhno vrednotenje njihovega dela. Razen tega ugotavlja, da se bodo z obratovanjem kontiliva povečale delovne naloge in da bodo predstavljale preveliko obremenitev za 1. vzdrževalca. Zato bi bilo vprašanje uvajanja in razporeditve potrebno rešiti že v fazi testiranja.

Iz TOZD Vzdrževanje smo prejeli 16 zapisnikov SDS. SDS vzdrževanje plavža 2 opozarja na slabo preskrbo z rezervnimi deli, orodjem ter toplo vodo v garderobi. SDS vzdrževanje jeklarne 1 in 2 ugotavlja, da maksimalna odsotnost v poletnih mesecih pri njih znaša lahko največ 12 odstotkov. Večji odstotek odsotnosti pa že lahko ogrozi proizvodnjo. Zato morajo dopuste koristiti skozi vse leto. SDS vzdrževanje Jesenice 1 in 2 da sta v letu 1978 delali uspešneje kot leto poprej. To se vidi iz opravljenih remontov, iz postavitev vlečne in elektroodne linije in glede na zastoj. Kljub temu pa po njihovi oceni v finančnem poročilu ne stojijo najbolje. Skupina nadalje ugotavlja, da je potrebno pospešiti obnovo strojnega parka. Še zlasti pa bi potrebovali strožniko, kajti te, s katerimi sedaj razpolagajo, so že v zelo slabem stanju. SDS vzdrževanje Javornik 1 meni, da bi bilo treba pravilnik o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov spremeniti. Menijo, da ni pravičeno, da pridobivajo prihodek z nudenjem uslug po ceni na časovno enoto, ki je enaka skozi vse leto, torej neodvisna od prodajne cene, ki jo posamezne TOZD dosežejo na trgu. Ugotovitev, da je vedno več hujših okvar na strojih po krivdi proizvajalcev in da posamezne TOZD, tudi če ne uresničujejo planskih nalog, delajo z dobičkom ter ustvarjajo sklade, skupina ocenjuje kot nevdržne. Pri tem se vzdrževalna dela kvečjemu povečujejo, povečanje obsega dela pa se ne odraža v adekvatnem povečanju osebnih dohod-

kov. Skupina zato zahteva izdelavo pravičnejšega pravilnika kot tudi že dolgo pričakovanega kataloga del in opravil. Razen tega vprašuje, zakaj se osebni dohodek — ob podražitvah življenjskih stroškov — dviga procentualno in ne vsem enako. SDS vzdrževanje Javornik 2 ima podobne pripombe na omenjeni pravilnik. Pripombe je imela tudi na hrano in na čas delitve obrokov v kantini. SDS vzdrževanje Bela 2 predlaga, da naj bi se povečala vrednost bona za malico (ker ob višji ceni zadoščajo komaj za pol meseca) ter višina regresa za letne dopuste. Člane skupine zanima, če nadurno delo vpliva na višino premije uspešnosti oziroma zakaj ima vzdrževanje Bela že nekaj mesecev eno od najnižjih premij uspešnosti. SDS vzdrževanje Bela 3 je izrazila željo, da bi poslovno poročilo tolmačilo strokovnjaki. Skupina zahteva, da se ji pove, kdaj bodo dobili nujno potrebno orodje (snemalne naprave) za katero so že bila nakazana finančna sredstva. SDS vzdrževanje Bela 4 predlaga, da naj bi se skladno s cenami proizvodov dvignile tudi storitve vzdrževalcev (menijo, da se upošteva kvalitetni asortiman, ki največ kvari naprave in viša zastoj). Tudi delavci na krajših relacijah naj bi dobili nadomestilo dela stroškov za prevoze. Skupina ocenjuje, da se je delovna disciplina izboljšala, da pa je do opravljanja dežurnih del še vedno treba biti kritičen. SDS vzdrževanje Bela 5 in 1 sta na skupnem sestanku predlagali povečanje vrednosti bona za hrano (na 20 din) in regresa za prevozne stroške. Pritožbe so bile izrečene tudi glede orodja in na kvaliteto vijakov. V zalogi nimajo mikrometra 0—110 mm. Precej pripomb na poslovno poročilo sta imeli SDS vzdrževanje Hladne valjarne Bela 1 in 3. Tako sta opozorili na prekoračitve stroškov za goriva in maziva za 223 odstotkov (poročila o tem povečanju ni!) ter na povečanje stroškov za skupne službe za 647 odstotkov. Vprašujejo zakaj takšno povečanje za slabe usluge (prodaja, nabava) ter zakaj ni poročila o uslugah delovnih skupnosti. Nadalje opozarjata na slabo planiranje, in sicer v zvezi z povečanjem prispevka za uporabo zemljišča za 406 % ter potnih stroškov v tujino za 229 %. Skupini zanima, kakšno je stanje glede osebnih dohodkov v železarni Jesenice, občini in SZ, ob ugotovitvi, da so povprečni osebni dohodki okoli 6000 din. Strinjali sta se, da so pritožbe adjustaže in lužilcev upravičene in da so dežurni po klicu na interfonu dolžni ukrepati.

V TOZD Energetika se je sestalo devet delovnih skupin. Obravnavale so predvsem zaključni račun ter predlog sporazuma o oblikovanju in uporabi ter delitvi prihodkov v temeljni banki Gorenjske. Bistvenih pripomb ni bilo. SDS vodstvo TOZD med drugim omenja, da je bilo gradivo s strani strokovnih služb dostavljeno precej kasno. SDS parne naprave 1 meni, da bi bil plan lahko boljše realiziran, če ne bi imeli toliko problemov glede kadra. SDS parne naprave 2 glede predloga sporazuma za temeljno banko Gorenjske pravi, da ga člani ne razumejo ter da v gradivo nimajo pravega vploga. SDS parne naprave 3 v zvezi z zaključnim računom meni, da naj bi se ostanek dohodka uporabljal za stimuliranje novih kadrov. To pa naj bi se izvedlo v kakršnikoli obliki. SDS delavnica toplotne energije v zvezi z delitvijo ostanaka dohodka na poslovni sklad in sklad skupne porabe predlaga, da naj se ugotovi, koliko znaša sklad skupne porabe za TOZD Energetiko (glede na solidarnostno razdelitev v vsej ZJ), ostali znesek pa naj se da v poslovni sklad.

Poleg zgoraj omenjenih smo iz TOZD Energetika kasneje prejeli še zapisnike sedmih delovnih skupin. SDS delavnica elektro energije želi zvedeti zakaj se ni upoštevala njihova pripomba na osnutek pravilnika o delovnih razmerjih (člen 215), ki je bila podana na sestanku SDS 15. 12. 1978. SDS PIV energija — I ugotavlja, da je njihova TOZD v minulem letu dobro delala, ne razumejo pa zakaj so se osebni dohodki v železarni v minulem letu dvignili 8 % nad plan v TOZD Energetika pa le 6 %. SDS PIV energija — III zanima, če zunanje delovne organizacije, ki se hranijo v kantinah Železarne (in za katere pravijo, da vedo, da imajo bone za 15 din), kaj prispevajo za topli obrok. Zato predlaga, da naj bi se obrok prodajal po polni ceni, vrednost bona pa naj bi se dvignila za toliko, za kolikor sedaj topli obrok regresiramo. Ukrepiti bi se moralo tudi glede čistoče v kantinah.

V TOZD Transport se je sestalo 10 delovnih skupin. Na skupnem zboru delavcev vodstva TOZD ter vzdrževalnih oddelkov (pa tudi na drugih zbora) je bilo v zvezi s poslovnim poročilom ugotovljeno, da je TOZD ledo zaključil, kljub pomanjkanju delavcev v nekaterih oddelkih, s pozitivno bilanco. Delovne skupine so bile med drugim seznanjene tudi z razlogi za prenos osnovnih sredstev predelave toplotniških odpadkov v TOZD Jeklarne. Delavci SDS promet in vleka 2 in 4 pa so na skupnem sestanku postavili še zahtevo po namestitvi dveh čistilk na dveh izmenah. Menijo, da bo le tako mogoče vzdrževati red in čistočo pri 130 delavcih.

V TOZD Družbena prehrana so se sestale tri delovne skupine. S samopostrežno restavracijo je imela nekaj pripomb k pravilniku o lomu drobnega inventarja. SDS kantine, ki je pod razno obravnavala interno problematiko, pa je sklenila poostri nadzor glede higiene. Nadalje ugotavlja, da Slovini še vedno dostavljajo pijačo v kantino Hladne valjarne Bela ob neprimernem času (ob 8.30—9. ure), kar obremenjuje delitev malic. Do zastojev v kantinah pa prihaja tudi zato, ker delavci kupujejo pecivo ali jupi, kantinerkam pa primanjkuje drobiža, ki ga morajo ob teh drobnih nakupih vrniti delavcem.

V delovni skupnosti za komercialne in finančne zadeve so se sestale štiri delovne skupine. Člani SDS prodaja se niso strinjali z obrazložitvijo zaključnega računa. Poudarili so, da se s stroški, ki so nastali strinjajo, ne morejo pa se strinjati s prekoračitvami. Menijo, da so indeksi, ki izkazujejo prekoračitve odločno previsoki in predlagajo, da najprej dobijo na vpogled plan stroškov za leto 1978. Tako bi lahko primerjali, zakaj pride do tako visokih odstopanj. Na vpogled so zahtevali tudi plan stroškov po sektorjih iz stroškovnih mestih za leto 1979.

SDS CPSI (Delovna skupnost za kadrovske, splošne zadeve in informiranje) je obravnavala predlog sistema premakljivega delovnega časa na uredništvu Železarne. Zaradi neenotnih stališč je sklenila, da to zadevo umaknejo s seje delavskega sveta delovne skupnosti ter, da naj bi jo ponovno obravnavala uredniški odbor ter odbor za informiranje. Svoje sklepe in stališča naj bi omenjena odbora posredovala delavskemu svetu delovne skupnosti.

V delovni skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje so se sestale vse delovne skupine. Pripomb in predlogov k zaključnemu računu je bilo kar precej. SDS oddelka za ekonomske analize in planiranje je bila med drugim mnenja, da bi z ozirom na sorazmerno ugoden finančni rezultat kazalo preveriti možnost dviga obračunskih postavk. SDS organizacija dela predlaga, da bi planirane podatke za tekoče leto prikazali tudi brez povišanje cen izdelkov, kajti tako bi šele videli, kje smo slabo delali. Fiksni del osebnih dohodkov naj bi povečali vsaj za 10 %, proučili naj bi možnost povečanja regresov za dopust ter kritično pregledali kalkulacije v zvezi s toplim obrokom in izboljšali prehrano. SDS oddelka za študij dela in časa ter nagrajevanje meni, da bi morale SIS presežke vrniti gospodarstvu, o njihovi razdelitvi pa bi odločale delovne skupine. SIS naj bi delovnim skupinam posredovale tudi podatke o gibanju njihovih osebnih dohodkov. Skupina med drugim predlaga, da naj bi gibanje posameznih sestavin zaključnega računa za njihovo delovno skupnost izdelali po sektorjih. SDS ERC je imela precej predlogov. Med drugim postavila tudi zahtevo, da bi v marcu, ko bodo znani rezultati poslovanja sorodnih delovnih organizacij in drugih organizacij v občini o tem organizirali razpravo. Prav tako meni, da naj se presežki SIS vrnejo gospodarstvu in da naj o njih odločajo delavci na svojih zbora. Skupina meni da bi morali biti kazalci, ki kažejo uspešnost poslovanja delovne skupnosti prilagojeni njenemu načinu formiranja prihodka in ne le kopija kazalcev TOZD. **Nadaljevanje**

NA JESENICAH BOMO DIHALI ČISTEJŠI ZRAK

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zanimivo je, da je izbor dobavitelja, posebej pa vrste in velikosti odpraševalnega sistema, zelo težak. O tem se sedaj odločajo tudi v železarni Ravne in v železarni Sisak. Osnovni pomislek vsakega investitorja je visoka cena naprave v primeru, če izbere sistem, ki se je zadnje čase po svetu najbolj uveljavil. Njegovo bistvo je v tem, da se zajamejo vsi izvori izhajanja dimnih plinov in to ves čas obratovanja električne peči. Doslej postavljene naprave so odsesavale dimne pline, ki se tvorijo v peči med taljenjem, oksidacijo in rafinacijo jekla, običajno le preko posebne, tako imenovane četrte odprtine v oboku peči in dalje po sesalnem cevovodu, ki je bil priključen in filter z mokrim čiščenjem. Redke naprave so zajemale tudi prah, ki je med procesom izhajal ob elektroдах in pri drugih odprtinah peči, nikakor pa ni bilo mogoče preprečiti prahu, ki se je tvoril ob odprtem oboku pri zakladanju starega železa in pri izpustu šarže v livno ponovico.

Nekatere tovarne so ta problem reševale z nameščanjem sesalnih pokrovov — nap nad pečmi. Le-te morajo biti vgrajene nad žerjavi pod streho in imajo zato velike dimenzije. Učinkovito delovanje takih nap na zahteva ogromne sesalne ventilatorje in temu primerne filtre, vse skupaj pa v primerjavi z odpraševanjem preko četrte odprtine mnogo več stane. Ker pa končni učinek, to je čist zrak v tovarni in izven nje, ne prinaša nobenih ekonomskih učinkov, nasprotno, dodatno zvišuje ceno jekla, nam je lahko jasno, kako so se odločali vodstveni delavci.

V zadnjem desetletju pa je le prevladal čut odgovornosti do zaščite okolja nad čistim dobičkarstvom in, začudno, ustrezne predpise so najprej sprejeli v ZDA. Tam so tudi prvi ugovorili, da bodo morali vsi jeklarji sčasoma ugrizniti v to kislno jabolko in problem so celovito (in ne poceni) rešili tako, da so v odpraševalni napravi združili oba sistema — odsesavanje preko četrte odprtine in preko nap nad pečjo ter livno jamo. Z zamudo so jim sledili tudi proizvajalci odpraševalnih naprav v Evropi, zato lahko danes pokažemo malo referenčnih naprav, ki tudi niso tako dognane in preverjene, povrh pa so še občutno dražje. AAF je trenutno največji proizvajalec te opreme na svetu.

Tudi mi smo se odločili za tak kombiniran sistem, ki nam z garancijo AAF zagotavlja praktično popolnoma čist zrak ob pečeh in na izhodu iz filtra. Pogodbeno je zajamčeno tako učinkovito delovanje odpraševalne naprave, da bo ob istočasnem pihanju kisika v obeh pečeh, največje onesnaženje zraka znašalo manj kot 50 mg na kub. meter. V pojasnilo le toliko, da prah v koncentraciji pod 100 mg na kub. meter zraka, s prostim očesom ni več viden.

Kot je na vzdolžnem prerezu skice odpraševalne naprave videti, je izvedeno odsesavanje iz oboka peči preko vodohlajenega kolena, pomične spojke in vodohlajenega cevovoda (1) s temperaturo plinov čez 1600 stopinj Celzija. V tem delu zgori CO, plini se ohladi pod 600 stopinj Celzija, cevovod pa poteka skozi žerjavni progi do priključka na zbirni cevovod (4), s premerom 4,5 metra. Nanj sta priključeni dve napi (2) nad pečjo ASEA in Lectromelt v šaržirni hali, ter enojna in ena trojna napi (3) v livni hali. Po strehi jeklarne je speljan tudi 170 m dolg sesalni cevovod od nap nad BBC pečjo. Preko četrte odprtine bo posesanih 2 x 100.000 kub. metrov

plinov na uro, zmogljivost odpraševalne naprave pa je 1.280.000 kub. m/h. Za primerjavo naj navedem, da je stara odpraševalna naprava zmogla le 70.000 kub. m/h. Tako velike količine plinov posesajo preko mešalne komore (5) štirje ventilatorji (6) z elektromotorji po 710 kW in jih potiskajo skozi 2160 filtrirnih vreč iz dacrona, ki so obešene v desetih komorah zgradbe filtra (8). Vreče so dolge po 10 m in imajo premer 300 mm. Čistijo se s preprihavanjem iz nasprotne strani, za kar skrbi sekundarni ventilator (7) s sistemom zapornih ventilov. Prečiščen plin izhaja skozi žaluzije na vrhu filtra, prah pa pada v zbirne bunkerje pod komorami, od tam pa ga polžni transporterji (9) odvajajo v silos s 75 kub. m prostornine. Silos se občasno prazni preko peletizirnega krožnika (10), pelete pa se bodo odvažale s kontejnerji. Računamo, da se bo v filtru izločilo do 12 ton prahu na dan. Naprava bo delovala avtomatsko, vgrajena bo tudi kontrola in regulacija vseh važnejših funkcij: tlaka v peči, temperature in tlaka dimnih plinov, CO, hladilne vode, obremenitve ventil in čistosti plinov na izhodu iz filtra.

Instalirana moč odpraševalne naprave je 3120 kW, potrebno pa bo zagotoviti tudi 440 kub. metrov hladilne vode, ki pa bo, za razliko od sedanje naprave, ostala čista. Tudi to bo velik prispevek k manjšemu onesnaževanju reke Save.

Lokacija ventilatorjev in filtra je na vzhodnem platuju pred martinarno, ob uvoznem tiru v elektrojeklararno in zahteva sorazmerno dosti prostora. To pa je, poleg visoke investicijske vsote, temnejša plat medalje. Potrebno bo porušiti barako 'Sava', prestaviti in peronizirati nekaj tirov, vzporedno s to investicijo pa bo verjetno zgrajen tudi nov komandni center za obe peči, kjer bo našel mesto tudi procesni računalnik.

Predračunska vrednost iz investicijskega programa znaša nekaj več kot 105 milijonov din, od tega odpade na gradbena dela 15,8, na domačo opremo z montažo 43,7, na uvozno opremo s carino 39,7 in na ostale stroške 5,7 milij. din. Finančna sredstva so zagotovljena iz naslednjih virov:

— lastna sredstva	16.356.000
— kredit LB	50.000.000
— inozemski finančni kredit	28.757.000
— združena sredstva interne banke SZ	10.000.000

Po investicijskem programu je bil predviden start projekta v začetku leta 1978, dejansko pa je bila pogod-

ba z AAF veljavna šele sredi decembra lanskega leta. To enoletno zamudo so poleg pričakovanih težav pri takih poslih povzročile tudi naslednje ovire:

- delni veto domače industrije k soglasju za uvoz opreme,
- izredno zapleten in dolgotrajen postopek izdaje dovoljenj za KD uvozni režim,
- predpis za delno vezavo uvoza z izvozom in s tem povezani vzporedni zapleti.

Ob vseh naštetih in ostalih težavah pa ne moremo mimo spoznanja, da v zadnjem času tako široko zastavljena akcija o zaščiti okolja, nima praktično nobene uradne podpore v obliki manjših datjav, zmanjšanih formalnosti oziroma v kakšni drugi uporabni obliki.

In še nekaj besed o tem, kakšno je trenutno stanje. Dva meseca že teče projektiranje in izdelava uvoznega dela opreme pri AAF — to so vodohlajeni cevovodi, zaporne lopute s pogoni, ventilatorji, vreče s priborom ter regulacijska tehnika z avtomatiko v skupni teži 160 ton.

Za dela, ki jih bomo oddali domači industriji, je v teku zbiranje ponudb. Ta delež je po teži in po vrednosti precej večji od uvoznega. Sem spada izdelava konstrukcij, cevovodov in opreme za transport prahu, v skupni teži 680 ton, dobava skoraj kompletne elektroopreme in kompletna montaža. V teku so izdelave idejnih rešitev za adaptacijo starih in ojačitve nosilnih stebrov, kar predstavlja ključni problem tega projekta. Obdeluje se elektroenergetsko napajanje in oskrba s hladilno vodo.

Z deli na terenu bomo pričeli v drugi polovici letošnjega leta, v prvem tromesečju naslednjega leta je predvidena ustavitve elektropeči za 16 do 18 dni zaradi rekonstrukcije starih in izgradnje nap. Napovedati zaključek investicije pa je zadnje čase zelo nevhvalna naloga, saj domači izvajalci kar tekmujejo med seboj kdo bo pogodbene roke čim bolj prekoračil.

Pričakujemo pa lahko, da bomo že v naslednjem letu na Jesenicah zadihali boljši zrak in to bo po mojem globokem prepričanju prvi in najpomembnejši člen v verigi naporov, ki jih bomo železarji v naslednjih letih storili za izboljšanje našega delovnega in bivalnega okolja. Opisani odpraševalni napravi, bo namreč sledila izgradnja nove in v ekološkem pogledu čiste elektrojeklarne, ki bo zahtevala ustavitve martinarne in s tem tudi plavžev. Z uvedbo zemeljskega plina namesto mazuta pa bo zaključen krog ukrepov, ki bodo Jesenicam zagotovili čist zrak.

France Smolej

Panorama Železarne

NAGRADNI NATEČAJ ZA INOVACIJE

Na osnovi sklepa predsedstva sveta Zveze sindikatov Jugoslavije z dne 19. januarja 1979, odbor za inovacije pri predsedstvu sveta ZSJ razpisuje

NAGRADNI NATEČAJ ZA NAJUSPEŠNEJŠO REŠITEV S PODROČJA IZBOLJŠANJA POGOJEV DELA DELAVCEV

Za predložene prijave po tem natečaju bodo nagrade podeljene ob dnevu samoupravljalcev — 27. junija 1979.

Nagrade se sestojijo iz diplome in denarne nagrade, in sicer:

- dve prvi nagradi po 30.000 dinarjev,
 - dve drugi nagradi po 20.000 dinarjev,
 - dve tretji nagradi po 10.000 dinarjev.
- Pravico udeležbe na natečaju imajo avtorji, katerih rešitve izpolnjujejo naslednje kriterije:

- humanizirajo delo,
- izboljšujejo ali olajšujejo pogoje dela delavcev,
- zmanjšujejo ali odстранjujajo možnosti poškodb pri delu,
- zmanjšujejo težke posledice poškodb pri delu,
- odstranjujejo ali pomembno zmanjšujejo trajne poškodbe posameznih organov delavcev (profesionalna obolenja) zaradi neustreznih delovnih pogojev,
- odstranjujejo vzroke bolezni, ki jih povzroča škodljivo delovanje posameznih elementov v delovnem okolju,
- zmanjšujejo potrebo po benifikaciji posameznih delovnih mest, na katerih so težki in za zdravje delavcev neustreznih pogoji dela,
- prispevajo h krepitvi delovne sposobnosti delavcev,
- izboljšujejo varnost delavcev pri delu,
- zmanjšujejo invalidnost delavcev,
- povečujejo produktivnost dela in dohodek.

Prijavljene rešitve se morajo nanašati na izboljševanje pogojev dela delavcev in morajo vsebovati:

- prijava in opis rešitve s potrebno dokumentacijo,
- dokaz, oziroma obrazložitev učinka rešitve za zdravje delavcev in izboljšanje pogojev dela,
- obrazložitev in dokaz ekonomskih in drugih učinkov,
- sklep delavskega sveta TOZD ali zbora delavcev o sprejemu inovacije, oziroma rešitve,
- priporočilo osnovne organizacije zveze sindikatov,
- naslov avtorja.

Pri odločanju bodo imele prednost rešitve, ki se v praksi že uporabljajo.

Prijave lahko pošljete od dneva objave natečaja do 1. maja 1979.

Prijave s potrebno dokumentacijo se pošljejo na naslov: Svet Zveze sindikatov Jugoslavije — odbor za inovacije, Beograd, Trg Marxa in Engelsa št. 5.

Podrobne obrazložitve o pogojih natečaja lahko dobite po telefonu št. 011/330-481, interna 313.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

EKSKURZIJA V NUKLEARNO ELEKTRARNO KRŠKO

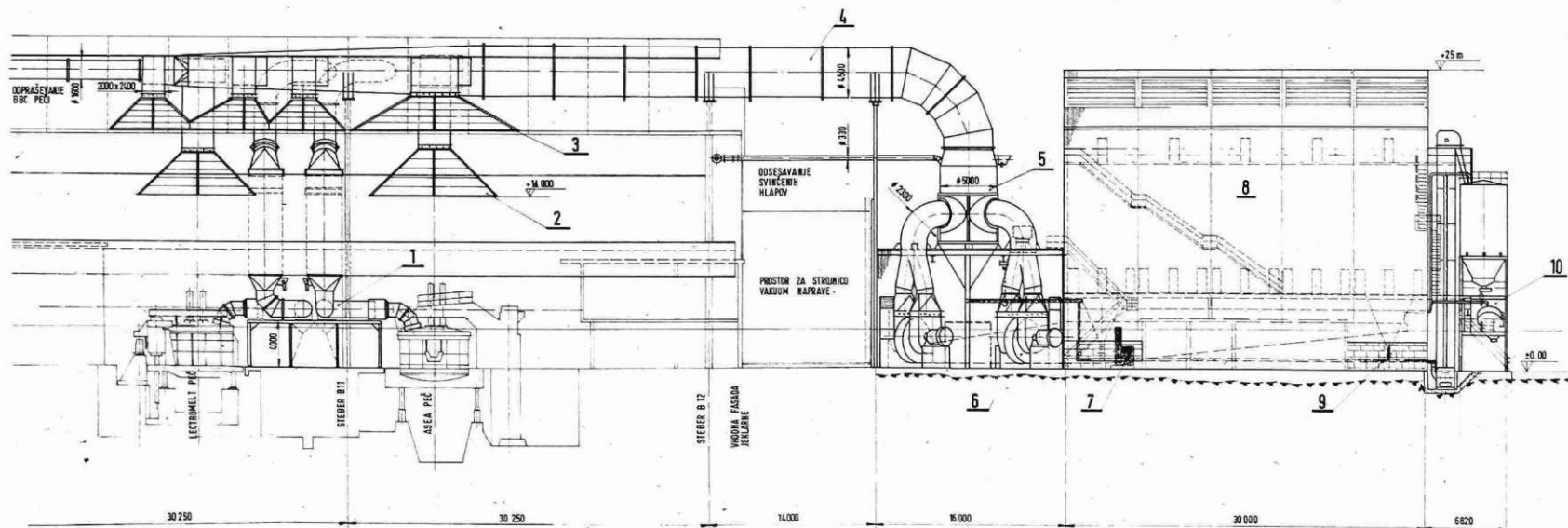
Zveza inženirjev in tehnikov Jesenice organizira dne 30. marca strokovno ekskurzijo z ogledom nuklearne elektrarne Krško v izgradnji. Prevoz z avtobusi organizira ZIT.

ODHOD BO 30. MARCA OB 6. URI S PARKIRNEGA PROSTORA ŽELEZARNE.

Prijave sprejemajo do vključno 15. marca: za člane DRMIT Franc Vičar — tel. 482; za člane DSIT Božidar Erjavec — tel. 244; za člane var. društva Janez Zaveljcina — tel. 896; za člane livar. društva Jože Osvald — tel. 320; za člane ED Vinko Rekar — tel. 245.

Ker moramo udeležence predhodno poimensko prijaviti, kasnejših prijav ne bomo mogli sprejemati. Zaradi zagotovitve optimalnih prevoznih kapacitet je ob prijavi treba plačati kavcijo v višini 100 din, ki bo udeležencem na avtobusu vrnjena. Kavcija tistih prijavljenцев, ki se ekskurzije ne bodo udeležili, ne bo vrnjena.

ZIT JESENICE

ODPRAŠEVALNA NAPRAVA ZA ELEKTROJEKLARNO

OSNOVNE ORGANIZACIJE ZVEZE SINDIKATOV TEMELJ SKUPNE SINDIKALNE AKCIJE

Svet zveze sindikatov Jugoslavije je na seji 7. februarja sprejel okvirni program aktivnosti zveze sindikatov pri uresničevanju okvirni program aktivnosti zveze sindikatov pri uresničevanju stališč osmega kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije. Sporočila tovariša Tita na kongresu, vsebina temeljnih kongresnih dokumentov, kakor tudi široke razprave na tem zboru, so izpostavile najrazličnejše naloge, ki morajo biti osnova za organizirano in koordinirano akcijo Zveze sindikatov Jugoslavije.

Okvirni program Zveze sindikatov Jugoslavije v zvezi z obvezami in odgovornostmi organizacij in organov zveze sindikatov navaja, da le-te takoj pristopijo k obdelavi (konkretizaciji) in doslednemu uresničevanju vseh nalog opredeljenih v akcijskih programih zveze sindikatov republik in pokrajin in resoluciji VIII. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije. Program istočasno predstavlja osnovo za opredeljevanje konkretnih načrtov dela sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, njegovih organov in teles, iz njega pa bodo izhajale vse organizacije in organi zveze sindikatov, ko bodo sprejemali svoje programe aktivnosti in konkretne načrte dela v letošnjem letu.

OBVEZE ORGANOV UPRAVLJANJA DO PREDLOGOV OSNOVNE ORGANIZACIJE ZVEZE SINDIKATOV

Zveza sindikatov Jugoslavije se mora trajno angažirati na izgrajevanju osnovne organizacije kot temelja skupne sindikalne akcije in kot dela enotne organizacije Zveze sindikatov Jugoslavije. Izhajajoč iz tega načela bo spodbudila in uresničila vrsto konkretnih nalog, kot so:

- **popolnejše uresničevanje akcijske samostojnosti in odgovornosti osnovnih organizacij** do vseh vprašanj o katerih se odloča v združenem delu in do obvez in nalog, katere ima Zveza sindikatov Jugoslavije po zakonu o združenem delu, ustavi in drugih sistemskih zakonih;

- **utrjevanje v splošnih aktih organizacij združenega dela** in v ustreznih skupnostih in delegatskih skupščinah **obveze** organov upravljanja in drugih organov do funkcij, iniciativ, stališč in predlogov osnovne organizacije zveze sindikatov, kakor tudi drugih organizacij in organov;

- **izgrajevanje izvršnih odborov osnovnih organizacij** kot gonilne sile in organizatorja skupne akcije osnovne organizacije, njihovo kadrovske usposabljanje in organiziranje kot kolektivnih izvršnih - političnih organov;

- **angažiranje osnovnih in občinskih organizacij** zveze sindikatov, skupaj z drugimi družbenimi dejavniki v krajevnih skupnostih in v občini pri neposrednem vključevanju delavcev v vse oblike samoupravnega in političnega delovanja v krajevnih skupnostih (njihovih organih in telesih) in v akcije krajevnih organizacij SZDL, prek katere se rešujejo in zadovoljujejo njihovi interesi in potrebe;

- **kadrovska strokovna in materialna krepitev občinskih organizacij** zveze sindikatov kot kolektivnih teles, v katerih bodo delegati osnovnih organizacij zveze sindikatov imeli enake pravice in odgovornosti; imeti stalen in neposredni stik z osnovnimi organizacijami zveze sindikatov in jim nuditi neposredno pomoč pri delu;

- **sistematično usposabljanje članstva** in sindikalnih kadrov, razvijati obstoječe oblike usposabljanja (sindikalne šole, seminarji in podobno) in iskanje novih oblik izobraževanja;

- **izpopolnjevanje informiranja** znotraj Zveze sindikatov Jugoslavije, od osnovne organizacije do sveta ZSJ in obratno, kakor tudi sindikalnih glasil in služb za informiranje v organih zveze sindikatov;

- **uresničevanje iniciative tovariša Tita** o kolektivnem vodstvu in odgovornosti v vseh organih in organizacijah - od občine do federacije; odločneje izpopolnjevanje metod dela, oblik organiziranja in demokratizacije odnosov v zvezi sindikatov; razvijanje kolektivnega dela in kolektivne ter osebne odgovornosti in deprofesionalizacije pri opravljanju političnih funkcij v organih in organizacijah zveze sindikatov.

ODLOČANJE ORGANIZACIJ ZVEZE SINDIKATOV ZASNOVATI NA STALIŠČIH DELEGATSKE OSNOVE

V nadaljevanju aktivnosti in spodbujanju novih iniciativ in akcij v smeri nadaljnjega dograjevanja in izpopolnjevanja samoupravnega odločanja delavcev, kar je osnovna naloga zveze sindikatov, bodo organizacije zveze sindikatov prispevale:

- **konkretno politično akcijo** bodo presegale različne **nedoslednosti**, ki so se pojavljale v

dosedanjem samoupravnem organiziranju združenega dela, posebno pri uresničevanju ustavnega položaja temeljnih organizacij združenega dela. Pri tem je potrebno zagotoviti, da se hitreje osvoji razredni smisel in družbeni značaj opredelitve, da dosledno samoupravno organiziranje združenega dela ni samo obveza, temveč tudi objektivna nujnost, da si združeno delo zagotovi vodečo vlogo pri uresničevanju svojih neposrednih in dolgoročnih interesov v pogledu obvladovanja z družbeno reprodukcijo in pri odločanju o vprašanjih razvoja socialistične samoupravne družbe;

- **analiziranje in doslednemu uresničevanju** samoupravnih dokumentov, ki so bili sprejeti na osnovi zakona o združenem delu;

- **k doslednemu uresničevanju samoupravnih pravic delovnih ljudi v TOZD**; da bodo odločanje delavcev z osebnim izjavljanjem v delavskih svetih in demokratično izvoljenih delegacijah izhodiščna osnova za delegatsko odločanje v delavskih svetih, drugih oblikah združevanja dela in sredstev, kakor tudi v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in družbeno-političnih skupnostih.

Pri delu organizacij in organov zveze sindikatov se mora odločno uresničevati delegatsko načelo. Odločanje in delo organov in organizacij zveze sindikatov, mora biti osnovano na stališčih in smernicah delegatske osnove. To je predpogoj, da zveza sindikatov uresničuje svojo vlogo v delegatskem sistemu in da demokratizira svoje notranje odnose in še posebno, da afirmira princip dogovarjanja in usklajevanja stališč in mišljenj o najrazličnejših vprašanjih sindikalne akcije.

Pri doslednem uresničevanju svojih nalog so organizacije zveze sindikatov obvezne, da pravčasno odstranjujejo vzroke sporov in konfliktnih situacij v združenem delu, kakor tudi, da spodbujajo akcijo, da bodo delavci s sporazumevanjem in dogovarjanjem premagovali vzroke, ki povzročajo spore. V središču aktivnosti zveze sindikatov bo tudi dosledno uporabljanje in uresničevanje načel in ciljev kadrovske politike in odločujoče vloge delavcev pri njenem uresničevanju.

IZPOPOLNJEVANJE ENOTNE METODOLOGIJE PLANIRANJA

Organizacije in organi zveze sindikatov bodo svojo družbenopolitično aktivnost v pripravah, sprejemanju in uresničevanju dolgoročnih, srednjeročnih in letnih načrtov razvoja in izgrajevanju sistema samoupravnega in družbenega planiranja usmerili tako, da bodo delavci sodelovali v vseh fazah priprav in sprejemanja samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o osnovah planov razvoja v temeljnih, delovnih in sestavljenih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in družbeno-političnih skupnostih.

V tem okviru se bodo organizacije borile, da:

- **plani razvoja**, razen projekcije rasti proizvodnje, prometa, uslug in investicijskih vlaganj, vsebujejo tudi naloge o usposabljanju in korištenju kadrov, hitrejšem zaposlovanju nezaposlenih kadrov in delavcev, ki se vračajo z začasnega dela v inozemstvu, (razumljivo v zvezi s tem tudi sodelovanje z ustreznimi skupnostmi za zaposlovanje zaradi zago-

tavljanja potrebnih kadrov), pospešeno prekvalifikacijo nezaposlenih in izobraževanje za deficitarne poklice.

Plani razvoja prav tako morajo vsebovati tudi rešitve v pogledu samoupravne organizacije dela in poslovanja, zaštite pri delu, osebne in družbenega standarda delavcev, kakor tudi obveze o natančnem spremljanju, doslednem in pravočasnem izvrševanju načrtov, sporazumov in dogovorov o razvoju.

Izrednega pomena je aktivnost sindikata in zveze sindikatov na vseh nivojih organiziranosti, pri nadaljnjem izgrajevanju sistema samoupravnega in družbenega planiranja ob doslednem upoštevanju zakona o osnovah sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije.

Med nalogami se še posebno opozarja na pomen izgrajevanja in izpopolnjevanja enotne metodologije in minimalnih kazalcev neobhodno potrebnih za pripravo, sprejemanje in uresničevanje načrtov, na usposabljanje služb za načrtovanje v temeljnih delovnih in sestavljenih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

NAMESTO FIZIČNIH NAPOROV DELAVCEV, PRODUKTIVNOST DELA POVEČATI S SODOBNO TEHNIKO IN TEHNOLOGIJO

V okvirnem programu aktivnosti je poudarjeno stališče, da je produktivnost dela namesto s povečanimi fizičnimi napori delavcev, treba povečati: z racionalnim investiranjem in uvajanjem sodobne tehnike in tehnologije; s stalnim razširjanjem tehničnih inovacij; izpopolnjevanjem organizacije dela in poslovanja; z varčevanjem in racionalnim korištenjem proizvodnih kapacitet, surovin, energije in razpoložljivega fonda delovnega časa; kakor tudi z zniževanjem proizvodnih in drugih stroškov, spodbujanjem ustvarjalne iniciative delavcev, izgrajevanjem in dopolnjevanjem kriterijev in meril delitve čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev.

TEŽIŠČE ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE PO DELU IN REZULTATIH DELA

Glede na to, da pogoji pridobivanja dohodka bistveno opredeljujejo nivo dohodka in s tem tudi materialni položaj posameznih delov združenega dela, bo težišče aktivnosti zveze sindikatov usmerjeno na ustvarjanje enakopravnih pogojev pridobivanja dohodka organizacij združenega dela. Predvsem bo potrebno redno zagotavljati neobhodne analize, informacije in kazalce o ekonomskem položaju posameznih gospodarskih vej in dejavnosti pri pridobivanju dohodka in nadalje izgrajevati in dopolnjevati ter sinhronizirati delovanje sistemskih rešitev in ukrepov ekonomske politike, s katerimi se urejajo pogoji pridobivanja dohodka in izgrajevanja dohodkovnih odnosov v TOZD in drugih organizacijah združenega dela na osnovi ustave, zakona o združenem delu in drugih ustreznih sistemskih zakonov.

Prvenstvena naloga zveze sindikatov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, kakor tudi v drugih družbenih sredinah je, da se borijo:

- **za krepitev vloge in odgovornosti delavcev in njihovih samoupravnih organov** pri sprejemanju odločitev o razširjeni reprodukciji na osnovi skupnih in usklajenih načrtov razvoja, združevanju dela in sredstev in dohodkovnega povezovanja organizacij združenega dela;

- **za ustvarjanje enakopravnih pogojev za gospodarjenje in pridobivanje dohodka na enotnem jugoslovanskem tržišču;**

- **za hitrejšo transformiranje kreditno - monetarnega in bančnega sistema** in obstoječih kreditnih odnosov v ustrezne oblike združevanja dela in sredstev;

Z delovne konference osnovne organizacije zveze sindikatov TOZD Jeklarne

- **za hiter sprejem ustreznih mehanizmov in sprejemanje ukrepov** s katerimi se bo onemogočilo povečevanje izločanja iz dohodka za splošno, skupno in druge vidike porabe nad planiranimi proporcijami neodvisno od rasti dohodka;

- **za sprejem sistemskih rešitev** s katerimi se bodo urejevali odnosi v upravljanju in gospodarjenju s sredstvi družbene reprodukcije, regulirali pogoji gospodarjenja in pridobivanja dohodka;

- **za popolnejše proučevanje tržišča**, oziroma družbenih potreb pri sprejemanju načrtov in investicijskih odločitev, pravočasno zaključevanje in pričetek obratovanja investicijskih objektov in kar najbolj popolno in učinkovito korištenje sredstev vloženih v investicije in drugih vlaganj v reprodukcijo.

Na področju razvoja dohodkovnih odnosov je treba aktivnost usmeriti na pridobivanje in delitev dohodka v celoti s težiščem na združevanju dela in sredstev na osnovi skupnega prihodka, skupnega dohodka in svobodne menjave dela in s težiščem na delitvi sredstev za osebne dohodke po delu in rezultatih dela.

Potrebno je ugotoviti vzroke počasnega uresničevanja družbeno-ekonomskih odnosov na osnovi skupnega prihodka in preseči prakso, da se v TOZD »distribuir«
dohodek ali njegov del, namesto da se skupni prihodek razdeljuje po njihovem prispevku k ustvarjenemu skupnemu prihodu. V zvezi s skupnim dohodkom je potrebno da se aktivnost odvijata na osnovi stalnega pregledovanja pozitivnih rezultatov, prenašanju izkušenj in vzporedno s tem dela na sprejemanju zakona o razširjeni reprodukciji (minulo delo).

Pri uresničevanju delitve sredstev za osebne dohodke po delu in rezultatih dela, bo zveza sindikatov svojo aktivnost usmerila na spoznavanje dosedanjih rezultatov v uporabi samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih in pravilnika o osebnih dohodkih, kakor tudi na stalnem dograjevanju sistema ki mora biti v skladu z ustvarjenim dohodkom, čistim dohodkom, nivojem produktivnosti in prispevkom vsakega posameznika.

SOLIDARNOST PRI REŠEVANJU STANOVANJSKIH VPRASHANJ DELAVCEV ZAPOSLENIH V NIZKOAKUMULATIVNIH VEJAH GOSPODARSTVA

Okvirni program aktivnosti zveze sindikatov zajema tudi izredno pomembne naloge s področja pogojev dela, standarda, splošne ljudske obrambe in družbene samozastite, angažiranja pri reševanju problemov razvoja v svetu, ustvarjanju pogojev za bolj organiziran povratek delavcev na začasnem delu v tujini in še nekatera druga vprašanja, ki so v interesu delavcev.

Humani in varni pogoji dela, kot pogoji varovanja zdravja delavcev in ustvarjanja večjega dohodka, so na prvem mestu med nalogami s področja nadaljnjega razvoja zaštite pri delu. Naloge sindikalnih organizacij med drugim zajemajo tudi zaščito pri delu kot zelo aktualen problem v nekaterih gospodarskih vejah in dejavnostih (rudarstvo, gradbeništvo, gozdarstvo, promet, tekstilna industrija itd.), nadalje zaščito delavcev pri opravljanju del nevarnih in škodljivih za zdravje (skrajšanje delovnega dne, problemi nadurnega dela, periodične zamenjave pri delu), potem beneficirano delovno dobo, invalidnost delavcev, izostanke z dela. Predvideva se oblikovanje odborov za zaščito pri delu v organizacijah združenega dela, usposabljanje delavcev za korištenje zaščitnih sredstev, kakor tudi aktivnost organov zveze sindikatov pri nadaljnjem izgrajevanju sistema pokojninsko-invalidskega zavarovanja.

Na področju reševanja stanovanjskih vprašanj delavcev, bo zveza sindikatov svoje akcije uresničevala na področju oblikovanja in uresničevanja stanovanjske politike, zagotavljanja stalnih virov za financiranje stanovanjske izgradnje, na večjem obsegu gradnje stanovanj v zasebni lasti, angažiranju osebnih sredstev za pridobitev in korištenje

stanovanj v družbeni lastnini, kakor tudi na dograjevanju dokumentov o delitvi stanovanj in kreditov na osnovi načelnih opredelitev v zakonu o združenem delu. Zveza sindikatov se bo angažirala pri razvijanju solidarnosti pri reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev, posebno tistih, ki delajo v nizkoakumulativnih gospodarskih vejah in temeljnih organizacijah združenega dela.

V okvirnem programu aktivnosti zveze sindikatov so definirana stališča in naloge na področju družbenega standarda in uresničevanja načela socialistične solidarnosti. Pri tem se kot najpomembnejše poudarja, da je načelo solidarnosti bistvena predpostavka za dosledno uresničevanje načela delitve po rezultatih dela, kot vladujoče oblike delitve. Opredeljuje se za stališče za hitrejši razvoj družbene nasproti osebni porabi in poudarja, da je združeno delo osnovni nosilec programiranja družbene porabe po načelu solidarnosti. Precizirana so področja in oblike solidarnosti na področjih: stanovanjske izgradnje, izobraževanja, zdravstva, otroškega varstva, razvoja nerazvitih področij, zagotavljanja minimalnih pogojev življenja, rekreacije, letnega odmora, razvedrila in podobno. Prav tako so poudarjeni družbeni dogovori in samoupravni sporazumi kot instrumenti za uresničevanja načela solidarnosti.

Poudarjena je tudi obveza pri utrjevanju in oblikovanju organizacije dela in nalog organizacij in organov zveze sindikatov - od osnovne organizacije do sveta ZSJ, njihovih organov in teles - za delo v vojni in v primerih krizne situacije. Med nalogami je tudi ta, da se v samoupravnih dokumentih organizacij združenega dela precizirajo mesto, vloga in naloge osnovnih organizacij zveze sindikatov in da je v pravilnikih osnovnih organizacij zveze sindikatov potrebno obdelati in opredeliti konkretne naloge na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. To vlogo in naloge pa je nujno potrebno tudi opredeliti v osnovnih organizacijah zveze sindikatov v delovnih skupnostih, samoupravnih interesnih in krajevnih skupnostih.

Razen navedenih aktivnosti bo zveza sindikatov tudi v naprej delovala na številnih drugih področjih kot so vzgoja in izobraževanje, razvijanje in pospeševanje kulture dela, spodbujanje razvoja in vrednotenja inovacijske dejavnosti v organizacijah združenega dela itd.

(Informator sveta ZSJ
za glasila organizacij
združenega dela
in občin št. 24)

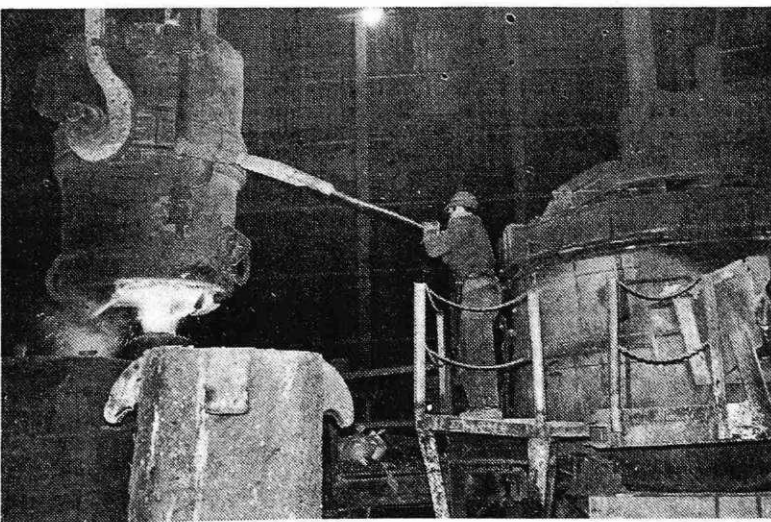
Železarski globus

BRAZILIJA

V LR Kitajski se je pred kratkim brazilska trgovska delegacija pogajala za prodajo brazilske železove rude s tem, da računajo, da bo prišlo do sklenitve dolgoročnih pogodb. Kot poskusno količino je predlagala 200.000 do 250.000 ton. Poleg tega je ponudila tudi 240.000 ton grodja za potrebe kitajskih železarn. Ta ukrep v zvezi s prodajo železove rude je nujen predvsem zaradi znižanja nakupa s strani držav evropske gospodarske skupnosti s prejšnjih 700.000 ton na 300.000 ton.

PAKISTAN

Gradnjo nove železarne, ki jo gradijo v bližini mesta Karači, ki bo imela v prvi fazi letno proizvodno zmogljivost 1,1 milijona ton surovega jekla in v drugi fazi dva milijona ton, so v preteklem letu znatno poposeli. Večji del programa izgradnje je že 50 % uresničen. Zato računajo, da bo prvi plavž pričel obratovati v jeseni leta 1980 in jeklarne s kisikovimi konvertorji leto kasneje. Proizvodni program bo obsegal najprej vroče in hladno valjano pločevino, kasneje pa tudi tračnice, valjano žico, varjene cevi in belo pločevino.

Vlivanje na BBC električni peči

DELOVNA MORALA IN PRAKSA

(Nadaljevanje s 1. strani)

(kar ne pomeni, da ni istovetnosti in podobnosti med ljudmi) govori o prid relativne samostojnosti notranjega človekovega življenja. To pa je z vidika morale zelo pomembno, kajti če hočemo zagotoviti tako obnašanje delavcev, ki bo omogočalo optimalno izvajanje delovnih nalog, moramo poznati zakonitosti tipičnega obnašanja, kakor tudi dimenzije tistega, kar karakterizira posameznika in je lahko v določenih trenutkih za reakcijo posameznika odločilno.

S poznavanjem teh značilnosti je mogoče voditi in organizirati delo tako, da dobimo željene rezultate tako glede na skupino (ki izraza povprečje) kot glede na posameznika (vsaka skupina oziroma družba je zainteresirana, da se posameznik vede v skladu z normami, ki jih on smatra za koristne in ki hkrati predstavljajo interes celote in posameznika, vključenega v to skupino). Mislim, da se razumemo, da navedene trditve ne pomenijo želje za postavljanje teorij, ki bi ustrezale vsakemu posamezniku, to tudi ni težnja po politiki, ki bi bila po meri vsakemu posamezniku. S tem sem želel poudariti le to, da niti v teoriji, še manj pa v praktičnem delu, ne smemo izgubiti iz vida vse tisto, kar karakterizira posameznika kot edinstveno celoto.

Zelo na splošno lahko rečemo, da pod pojmom delovne morale razumemo pravzaprav naklonjenost in usmerjenost – torej stališče posameznika, ki se nanaša na cilje in težnje, ki jih ima skupina, v kateri ta posameznik dela. Vidimo, da se v pojmu delovne morale prepletata dva aspekta: človekov osebni in družbeni pogled. Oglejmo si še, kaj je za visoko delovno moralo značilno:

1. posameznik je trdno prepričan v smiselnost in vrednost svojega dela.
2. posameznik se zaveda napora, ki ga vlaga za ohranitev oziroma povečanje svojega delovnega ugleda.
3. vrednote posameznika se v bistvenih potezih skladajo z vrednotami skupine, prisotna pa mora biti tudi skladnost napora za doseganje skupnega cilja.

Moj namen ni, da na dolgo in široko razpredam teoretična izhodišča te problematike. Nekoliko daljši uvod je bil potreben zaradi boljšega razumevanja stanja, ki ga bom v nadaljevanju tudi prikazal. Zato si oglejmo, kakšna je situacija v Železarni na področju delovne morale. Pred tem pa bi rad dodal, da je bila celotna študija delovne morale opravljena na zaključni skupini, ki ne more in ne predstavlja populacije vseh delavcev naše delovne organizacije. S tem je onemogočeno posploševanje rezultatov, dobljenih na tej skupini, na celoto. Pa kljub temu smo se pri obravnavanju te zaključene celote srečevali z ugotovitvami in mnenji, za katere iz izkušenj vemo, da so značilna in se pojavljajo povsod po Železarni. Moj namen je, da se v tem prispevku omejim zgolj na te probleme in jih skušam osvetliti tudi s tiste strani in tistih vidikov, ki so žal vse premalokrat prisotni v našem razmišljanju ob soočanju in reševanju konkretnih problemov.

V prvi vrsti bi želel opozoriti na nekatere slabosti, ki se pojavljajo v odnosu neposredni vodja – delavec, pri tem mislim na že kar kronično ponavljajočo se ugotovitev, ki jo delavci formulirajo nekako takole: »delovodje reagirajo le kadar gre kaj narobe«. To stališče izraža kar 51 % anketiranih. To pa pomeni, da se odgovorno in dobro delo nekega delavca smatra kot nekaj, kar je povsem normalno in kar ne zasluži nekega priznanja, če pa je nekaj narobe pride takoj do intervencije. Na ta način izostajajo pozitivne spodbude, opomini in kritike pa so relativno pogosti.

Tak način vedenja pa precej slabo vpliva na posameznikovo motivacijo, medosebne odnose in delovno moralo.

Navedene trditve seveda lahko podkrepim tudi z raziskovalnimi ugotovitvami, saj se je enoznačno potrdilo, da priznanja pozitivno vplivajo na aktivnost, kritika in kazni, pa razen v redkih izjemah, negativno vplivajo na delovni učinek. S priznanjem namreč pri ljudeh zadovoljujemo izredno pomembno potrebo po uveljavljanju pred seboj in drugimi, česte kritike pa pravzaprav predstavljajo napad na to potrebo in s tem spodkopujejo človekov položaj v skupini. Eksperiment je pokazal, da je pobuda skoraj pri vseh ljudeh delovala pozitivno, vse oblike kazni (razen ukora privatno), pa izkazuje poslabšanje učinka pri delu. Negativni vpliv, je bil večji, če je ukor predstavljal pomemben napad na spoštovanje človeka.

Na delovni elan in disciplino moramo vplivati z drugimi metodami, zlasti s poskusi izboljšati sodelovanje znotraj skupine. Če to ne uspeva, je boljše, da tiste, ki se v skupino ne morejo vključiti premešamo.

Druga taka, lahko rečemo »univerzalna« ugotovitev oziroma mnenje delavcev, se nanaša na nič kaj spodbudno stanje na področju informiranja.

Tudi to mnenje je prisotno pri približno 50 % anketirancev. Ker ne bi želel ponavljati nekaterih argumentov o pomembnosti informiranja za samoupravno dogovarjanje in delovanje razvijajočega se delegatskega sistema, naj se omejim le na povezanost informiranja z učinkovitostjo neke skupine. Že klasični eksperimenti so pokazali, da so skupine, katerim so sporočali delovne rezultate hitreje napredovale, njihov učinek pa je stalno rasel. Skupine, ki niso poznale svojih

rezultatov pa so kmalu dosegle nek nivo učinka, ki se ni več dvigal. Če so pogosto zamenjali, se je menjal tudi učinek. Na tak rezultat vplivata zlasti dva činitelja: poznavanje napak omogoča popravljanje napak in če nekdo dobi sporočilo, da je zboljšal rezultat, deluje ta informacija kot pozitivni ojačevalec, ki dviguje motivacijo in delovno moralo. Zaradi tega je izredno pomembno izdelati oziroma izboljšati sistem informiranja in obveščanja tako, da bodo informacije aktualne, hitre, pogoste in razumljive. Mislim, da je potrebno združiti naša prizadevanja in podpreti nekatere ideje oziroma poskuse izboljšati sam sistem informiranja.

Za zaključek naj opozorim še na eno dokaj pomembno ugotovitev, ki se nam je pri tej raziskavi pokazala kot odločilno činitelj delovne morale. Gre namreč za sestavo večjih oziroma manjših delovnih skupin. Omeniti velja, da je zelo važno tvoriti skupine, ki so starostno raznolike – to pomeni, da ni dobro, če v skupini prevladujejo delavci približno enake starosti. Zakaj? Ponoštamost situacijo in pustimo ob strani vpliv znanja in izkušenj ter sposobnosti na učinek pri delu. Ustavimo se le pri stališčih in delovni morali.

Velja namreč, da se pojavljajo razlike v omenjenih dejavnih prav na račun starosti. Relativno je delovna morala najnižja pri delavcih med 20. in 29. letom starosti, po tem obdobju pa se delovna morala kontinuirano izboljšuje. Za prakso je torej zelo pomembno, da se izogibamo skupin, s povprečno starostjo med 20. in 29. letom, ker bomo v takih skupinah izredno težko vplivali na pozitivnejšo delovno moralo in stališča do podjetja in dela. V starostno mešanih skupinah pa se ostrina tega vpliva ublaži.

Bojan Erjavšek

NEKAJ UGOTOVITEV... (Nadaljevanje s 3. strani)

Imajo tudi diagram na katerem dnevno spremljajo izpolnjevanje plana ter mesečno proizvodnjo in sicer za vsako izmeno posebej ter za vse štiri skupaj. Na deskah objavljajo vsa obvestila samoupravnih organov pa tudi zapisnike sklepov disciplinske komisije, informacije (po dekadah) o doseganju delovnih ciljev, zunanja obvestila ter informacije poslovnega odbora ter različna vabila. Poprečna dolžina informacij je ena do dva lista. Posebej jih ne oblikujejo. Deski občasno ureja rezervni izmenski vodja proizvodnje. Potrebnovali bi še dve oglasni deski.

S finančno-računovodskega sektorja nismo prejeli v celoti izpolnjen vprašalnik. Tako povzamemo le, da imajo eno oglasno desko in sicer na hodniku, potrebovali pa bi še štiri. Vsaka SDS na sektorju nima oglasne deske, ker so finančni delavci zaposleni v vseh TOZD.

Ze na podlagi teh skromnih podatkov zapišemo dokaj neenoten pristop do oglasnih desk, ki je deloma pogojen s samo naravo dela. Ob tem, da nismo povzeli vseh vprašanj, ki smo jih postavili v vprašalnik. Zapišemo tudi, da nekatera očitno niso bila tudi dovolj jasno definirana in bi jih torej kazalo razčistiti v neposrednih razgovorih oziroma na posvetu v mesecu marcu.

Vse zgoraj omenjene ugotovitve smo zapisali na podlagi izpolnjenih vprašalnikov, ki smo jih prejeli do torka 27. februarja. Kasneje pa smo prejeli vprašalnike še iz TOZD Družbena prehrana, Elektrode, Strojnih delavnic ter delovne skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje.

V TOZD Družbena prehrana imajo eno oglasno desko na hodniku vodstva in sicer brez steklenega zaslona (dimenzija 1x1), potrebovali

pa bi še štiri (brez samskih domov in kantine). Na njej objavljajo zapisnike sklepov samoupravnih organov in sindikata, informacije o izletih, tekmovalnih, plan dopustov, informacije o ocenjevanju ter vabila za zbor delavcev in za delavski svet Železarne. Dolge so od ene do pet tipkanih strani. Razmišljajo o uvajanju privlačnih in čimkrajših obvestil. Menijo pa, da je učinkovitost oglasnih desk v TOZD, ki ima enoto od Plavža do Koroške Beke, problematična. Učinki ne bodo takšni kot če informacije podajo na sestanki SDS.

V TOZD Elektrode imajo oglasno desko (potrebujejo le eno) pred delovodsko pisarno (dimenzija 1200x1000). Na njej objavljajo sklepe samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter celotne zapisnike sindikata, izvleček iz tehničnega poročila, različna obvestila in prošnje ter vabila za letne konference in občne zборе ali zbornice delavcev. Informacije so kratke in razumljive. Ugotavljajo, da informacije izven TOZD prihajajo prepozno.

IZ TOZD Strojne delavnice smo prejeli izpolnjen vprašalnik. Strojne valjve Bela in Javornik ter strojne obdelave Jesenice in Javornik. V strugarni valjev Bela in Javornik sta nameščeni dve oglasni deski (kolikor jih potrebujejo) in sicer v delavnici na Javorniku ter v predverju delovodske pisarne na Beli (dimenzije 950x600 mm in 700x1000 mm, ena z naslovom druga brez). Tu dajejo na oglasne deske poleg zapisnikov sklepov samoupravnih organov in sindikata ter ZSMS še informacije o gospodarstvu TOZD in ZJ, ki jih posredujejo CPSI oziroma vodstvo, interneta obratna obvestila ter vabila za sestanke delovnih skupin ter delavskega sveta železarne. Ocenjujejo, da 50 odstotkov informacij dobijo pravočasno, ostale pa zelo kasno in s pomanjkljivim tolmačenjem. V strojni obdelavi Jesenice in Javornik pa imajo pet oglasnih desk (1000x1200, 800x800, 600x800, 1300x1000, 1000x900) in sicer v delavnicah. Na njih objavljajo zapisnike sklepov vseh samoupravnih organov ter ZSMS sindikata. Ocenjujejo pa, da so informacije pravočasno na razpolago.

Iz delovne skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje smo prejeli štiri izpolnjene vprašalnike (OTK, RO, SEO, novogradnje). V oddelku za tehnično kontrolo imajo pet oglasnih desk različnih dimenzij, kar zadostuje njihovim potrebam. Nameščene so na hodnikih, v laboratoriju ter v delavnici. Vse so brez steklenega zaslona. Na njih pa objavljajo informacije poslovnega odbora, kadrovskega sektorja, sindikata in vabila za seje delavskega sveta ZJ. Menijo, da je na oglasnih deskah smotno objavljati le določene informacije.

Na raziskovalnem oddelku imajo eno oglasno desko (70x80 cm), potrebovali pa bi še dve. Na njej objavljajo zapisnik sklepov delavskega sveta, sindikata ter celotne zapisnike delovne skupine. Razen tega objavljajo še vabila za sestanke SDS in za sindikat. Dolžina informacij je od 1 do 5 strani. Tudi tu menijo, da informacije prihajajo dokaj pozno. Na SEO-ju imajo dve oglasni deski in sicer na hodniku, različnih dimenzij. Menijo pa, da imajo dostop do praktično vseh virov informacij in da obveščanje preko oglasnih desk zanje ni toliko pomembno, čeprav nanje dajejo različne informacije. Zapisniki sklepov samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij krožijo v mapi po oddelkih. Na novogradnjah imajo pet oglasnih desk različnih dimenzij potrebovali pa bi jih šest. Postavljene so na hodniku, v pisarni in skladišču. Vse so brez steklenega zaslona. Na njih objavljajo poleg zapisnikov sklepov samoupravnih organov in sindikata še celotne zapisnike SDS ter različne druge informacije. Težave imajo z tekaško pošto.

B. L.

DELOVNA KONFERENCA SINDIKATA TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

V prejšnjem tednu so se zbrali na delovni konferenci osnovne organizacije zveze sindikatov TOZD Valjarna žice in profilov delegati osnovne organizacije, predstavniki zveze komunistov in vodstvo TOZD. Konference se je udeležil tudi predstavnik IO KOO zveze sindikatov Železarne Daniel Črv.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Albin Jakopič je v svojem poročilu poudaril, da so aktivno sodelovali v številnih razpravah pri sprejetju samoupravnih aktov, uveljavljanju dohodkovnih odnosov, oziroma načela delitve po delu in rezultatih dela. Svočali so se tudi s težavami ob ukinitvi obrata valjarne profilov in premeščanjem delavcev na druga delovna mesta. Z dosledno aktivnostjo pa se že pripravljajo na volitve novih samoupravnih organov.

Iz poročila blagajnika je bilo razvidno, da je bilo finančno poslovanje dosledno izvajano. Iz poročil referentov za izlete, oddihe, šport, rekreacijo in kulturo lahko ugotovimo, da se zdalec niso izkoristile vse možnosti aktivnega sodelovanja na področju športa, rekreacije, kulture itd.

Sledila je živahna razprava iz katere so bili povzeti sklepi in smernice za bodoče delo. Izredno pozornost so namenili delu mladinske organizacije. Vsi prisotni so bili mnenja, da je potrebno mladinsko organizacijo povsem na novo reorganizirati. Čeprav je mladinska organizacija sestavni del subjektivnih socialističnih sil, je njeno delo skoraj zamrlo. In kot je poudaril sekretar osnovne organizacije zveze komunistov Ljubomir Galič, se že nekaj časa skupaj s sindikalno organizacijo zavzemajo za poživitev dela v mladinski organizaciji. Toda vedno nastajajo določene težave. Izredno velika fluktuacija, neupravičena bolezenska odsotnost, včasih tudi nedisciplinirana in nizka izobrazba ter slabe delovne navade so večkrat

vzrok, da mladinska organizacija ne dela kot bi morala.

Glede na izredno težke pogoje dela, kjer se zahteva velik psiho-fizični napor in kjer so vedno prisotni velik ropot, vročina, prah, prepih in zdravju škodljive primesi v jeklu, so v razpravi menili, da bi se morala posameznim delovnim mestom priznati skrajšana delovna doba, oziroma beneficiran staž.

Spregovorili so tudi o rekreacijski in športni aktivnosti. Stanje je potrebno izboljšati in delavce obveščati o tekmovanjih in organizirati ustrezne ekipe. To velja tudi za področje kulturno prosvetne dejavnosti.

Obratovodja valjarne žice Franc Ravnikar je spregovoril, o potrebi odpiranja delovnih mest v skladišču žice, oziroma o adjuštaži. Z uvedbo valjanja zahtevnih kvalitet žice, se kaže potreba po adjustiranju svetkov žice na zahtevo naročnikov. Nakazal pa je tudi problem glede dobrega valjavskega kadra, ki ga že vseskozi primanjkuje. V nekaj letih pa bomo žal ostali tudi brez delovodskega kadra, če se stanje ne bo popravilo, oziroma, če ne bomo poskrbeli za pravočasno usposabljanje.

Kritično so spregovorili tudi o vzdrževanju delovnih naprav ob tedenskem remontu. Glede na izredno visoke stroške vzdrževanja v valjar-ni žice, bodo temu problemu namenili več pozornosti in zahtevali bolj dosledno in ažurno vzdrževanje. Velja pa omeniti tudi to, da naj bi asistent za vzdrževanje (gospodar) naročal dele, ki se dajo resnično uporabljati. Toda dogaja se, ko je po-

trebna menjava poškodovanega dela ali vijaka, da le-ta ni prilagojen prejšnjemu.

V razpravi so spregovorili tudi glede kantine in garderobnih in sanitarnih prostorov. Kantina je od obrata mnogo predeleč, kar se odraža v tem, da delavci izgubijo preveč časa na poti na malico. Garderobni prostori so že zdavnaj mnogo pretesni. Zaradi pogostih okvar v sanitarnih prostorih je treba poudariti, da bi na to morali paziti vsi delavci, od namenskega krivca okvare pa zahtevati povrnitev stroškov popravila.

Kot osnova za delo sindikalne organizacije v bodoče bodo sklepi te konference. Napotilo za akcijo pa predstavljajo tudi sklepi 8. kongresa zveze sindikatov Jugoslavije in 9. kongresa zveze sindikatov Slovenije.

Jože Urh

Železarski globus

JAPONSKA

Največja japonska železarska družba Nippon Steel Co. je pred kratkim sporočila, da želi največja železarska družba v ZDA U. S. Steel Co. uporabiti njeno tehnologijo na vseh svojih plavžih. Za takšen korak se je odločila, ker pričakuje z uvedbo japonske tehnologije znatno povečanje proizvodnje in nadaljnje znižanje porabe koksa. Razen tega računajo tudi nekatere druge železarske družbe v ZDA, med njimi tudi Bethlehem Steel Co. in National Steel Co. na japonsko tehnično pomoč pri obratovanju plavžev in koksarn. Takšni ukrepi so tudi za ameriške železarske družbe razumljivi, če upoštevamo, da so japonski plavžarji z ozirom na napredek in uspešnost svoje tehnologije prvi na svetu.

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

SVET KOVIN

Danes teče zadnja četrtina dvajsetega stoletja in sedanja mnenja, projekti in odločitve, s katerimi se ukvarjajo v svetu na osnovi tekočih kazalcev, bodo pokazala rezultate šele proti koncu stoletja. To velja tudi za kovine brez katerih si današnjega življenja ne moremo več zamisljati. Ta sestavek kaže pogled v svet kovin in to kakšna je današnja situacija in kakšna bo predvidoma do konca tega stoletja.

RAZVOJ PORABE

Glede na to, da je svet danes v primerjavi s pričetkom našega stoletja industrijsko znatno bolj razvit, je zanimiv pregled naraščanja porabe kovin v tem obdobju. To je razvidno iz spodnje razpredelnice, ki kaže svetovno porabo bakra, aluminija, svinca, cinka in jekla v posameznih desetletjih od leta 1900 do leta 1988 in v zadnjih treh kolonah oceno. Številke kažejo zelo močan porast porabe posameznih kovin po letu 1940 kar je po-

vezano z močnim porastom industrijske proizvodnje v razvitih deželah v tem obdobju. Pri tem ni presenetljivo, da je jeklo tista kovina, katere proizvodnja in poraba je v primerjavi z drugimi kovinami daleč največja. V razpredelnici vidimo, da predstavlja skupna svetovna poraba ostalih kovin samo 5 % porabe jekla.

(V milij. ton)

	1900/10	1910/20	1920/30	1930/40	1940/50	1950/60
Baker	7,50	11,30	13,50	16,30	23,8	32,4
Aluminij	0,18	0,93	1,88	3,9	12,7	31,1
Svinec	10,70	11,20	14,20	14,6	14,9	24,0
Cink	7,00	8,80	11,10	13,3	17,1	27,0
Jeklo	520,00	700,00	900,00	1200,0	1700,0	2700,0

(V milij. ton) 1960/70

	1960/70	1970/80	1980/90	1990/2000
Baker	61,4	82,5	136	206
Aluminij	70,9	133,0	218	358
Svinec	33,0	48,0	50	61
Cink	42,3	58,0	79	102
Jeklo	4800,0	6900,0	10200	13800

DANAŠNJE STANJE

Naslednja tabela šte. 2 nam kaže približno svetovno proizvodnjo nekaterih kovin v letu 1977. Za primerjavo so navedeni tudi podatki in tonah za tri plemenite kovine – zlato, srebro in platino.

Kovina	milij. ton
Surovo jeklo	700,0
Aluminij	18,8
Baker	10,4
Cink	6,5
Svinec	4,5
Nikelj	1,0
Kositer	0,3

	ton
Srebro	9284,0
Zlato	1217,0
Platina	198,0

Spodnja tabela šte. 3 kaže iste količine svetovne proizvodnje kovin kot v tabeli šte. 2, vendar je dodana v drugi

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

DELOVNA SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

Seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v četrtek, 15. februarja. Izvršni odbor je bil informiran o izvedbi javne razprave o zaključnem računu ter o obravnavi sindikalne liste. Spregovorili so še o praznovanju dneva žena, ko bo tudi koncert pihalnega orkestra jeseniških železarjev v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar. Sodelavcu Legatu so odobrili denarno pomoč, ker je zaradi boleznih odsoten z dela več kot tri mesece.

ŽELJARNA

15. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v petek, 16. februarja. Najprej so spregovorili o pripravi gradiva za letno konferenco, nato pa je vodja TOZD govoril o zaključnem računu. O zaključnem računu bodo spregovorili še na zboru delavcev, zbrane pripombe pa bodo posredovali posvetu družbenopolitičnih organizacij.

V nadaljevanju se je bilo navzočim posredovano poročilo predsednika komisije za oddih in izlete, ki pa je bil odsoten. Pri razporejanju oddihov je bila težava v tem, ker so bili za določen termin prijavljeni trije kandidati. Člani odbora predlagajo, naj ima prednost kandidat, ki že dalj časa ni letoval v počitniškem domu Železarne. Predlagali so tudi tri člane sindikata za brezplačno letovanje na morju. Predlagajo predvsem člane sindikata z daljšim delovnim stažem in člane, ki so delno prizadeti zaradi sluha.

ELEKTRODE

V soboto, 27. januarja, je bila letna delovna konferenca osnovne organizacije sindikata. Konference se je udeležilo 133 delavcev TOZD Elektrode. Predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Stefan Ščerbic in kadrovnik Franjo Kragolnik.

Iz poročila predsednika osnovne organizacije sindikata povzemo, da so imeli v minulem letu enajst sej izvršnega odbora ob 90 % udeležbi. Pretežno pozornost so namenili obravnavi kongresnega gradiva za deveti kongres Zveze sindikatov Slovenije. Izvršni odbor sindikata je namenil precejšnjo pozornost tudi izvedbi referendurnih, obravnavali pa so še problematiko kadrovanja skupinovodij oplaševalnih linij. Opozorili so na pravilno razporeditev delavcev na novo oplaševalno linijo. V razpravi je bil tudi predlog za občasno delo delavk na nočni izmeni v letu 1979 pri rezanju elektrodne žice. Osnovna organizacija sindikata je bila načelno proti nočnemu delu žensk, vendar pa glede na ozko grlo rezalnice predvidevajo nočno delo v določenem obsegu. Izdali so soglasje s pripombo, da se na nočni izmeni lahko zaposlijo le delavke, ki zdravstveno ustrezajo in niso z zakonom zaščitene (matere z otroki). V letošnjem letu naj bi poskrbeli za to, da bo nočno delo žensk v letu 1980 odpravljeno.

Na dveh sejah je izvršni odbor razpravljati tudi o delu delegacij v samoupravnih interesnih skupnostih. Rezultati delovanja teh delegacij niso najboljši, vzroke pa je treba iskati v tem, da posamezni člani delegacij niso dovolj aktivni in se ne zavedajo odgovornosti do delavcev, ki so jim zaupali, da jih zastopajo v SIS. Bolj aktivna naj bi bila v teh delegacijah tudi mladina.

Na delovni konferenci so pohvalili večino delegatov, člane delavskega sveta ter odbora za gospodarstvo, kakor tudi odbora za delovna razmerja in odbora za LO in DS. Menijo, da bo treba poživiti delo odbora samoupravnih delavske kontrole.

Na dveh sejah so govorili o pravilniku o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in sklada skupne

porabe ter o problematiki ocenjevanja delovne uspešnosti. Ob tem so ugotovili, da rezultati kažejo na uravnilovko, kar pa za pridne delavce ni sprejemljivo. Glede osebnih dohodkov so menili, da si bo treba prizadevati za ovrednotenje del in nalog v TOZD, tako da bodo osebni dohodki resnično rezultat živega in minulega dela. Osebni dohodki naj bi se tudi gibal vzporedno z rastjo produktivnosti in življenjskih stroškov.

Na petih sejah so člani izvršnega odbora obravnavali vprašanje delovne discipline in za dvanajst delavcev disciplinski komisiji izdali ustrezno mnenje. Petnajstim delavcem so odobrili denarno pomoč, v lanskem letu pa so organizirali enodnevno ekskurzijo v tovarno Elektrode Zagreb.

Predsednik tov. Ščerbic je delavcem TOZD Elektrode čestital ob delovnem jubileju – 40-letnici proizvodnje varilno dodajnih materialov v Železarni. Med drugim je poudaril, da morajo biti osnovne organizacije sindikata prisotne pri izpolnjevanju planskih nalog in pri obravnavi zaključnih računov. Z načrtovanimi nalogami morajo biti seznanjeni vsi delavci. Delovanje delegacij je oteženo, če so v TOZD v glavnem zaposlene delavke, ker so le-ti tudi gospodinje in matere. Zato je tudi odsotnost z dela zaradi boleznih večja. Več pozornosti naj bi v prihodnje namenili ovrednotenju dela, zato da bi bilo čim manj osebnega ocenjevanja. Govoril je o katalogu delovnih nalog in opravil, ki bo pripravljen do konca leta, nato pa bo treba delovne naloge še ovrednotiti.

Razpravo je nadaljeval Franjo Kragolnik in govoril o dopustih in poudaril, da v Železarni primanjkuje tudi moških delavcev. Novih delavcev ne morejo sprejemati, ker ni na razpolago stanovanj, samski domovi pa so že zasedeni z delavci. V Železarni bo treba zato pridobiti sto delavcev z ukinitvijo določene proizvodnje. V posamezni TOZD je kljub sodobni tehnologiji še vedno prisotno težko fizično delo, analize odsotnosti zaradi boleznih pa opozarjajo tudi na nekatera poklicna obolenja. Povedal je še, da delegati v odboru za delovna razmerja zelo dobro zastopajo TOZD. Ob kadrovanju delavcev za četrto oplaševalno linijo so zagovarjali stališče, da je pri teh razporeditvah treba upoštevati tudi starejše delavke.

O usklajevanju pravilnika o delovnih razmerjih ter o pripombah delavcev je spregovorila tov. Divjakova. Omenjala je pripombo, da bi delavkam že pri 45. letu starosti odobrili več kot 30 dni dopusta. Zakon tega ne dopušča, rečeno pa je bilo tudi, da imajo ženske večjo življenjsko dobo in da so lahko upokojene pet let prej kot moški. Opozorila je še na problematiko inovacij in predlagala naj bi inovatorji razmislili o adjustiranju VP žice, da bi tako odpravili težko fizično delo.

O problematiki TOZD Elektrode je na delovni konferenci govoril vodja Miha Stojan, v sklepnem delu konference pa je tov. Grajeva postavila vprašanje, če bo v Sloveniji ženskam zmanjšana delovna doba za pokojnino, ker je znano, da imajo delavke v drugih republikah krajšo delovno dobo. Delovno dobo naj bi tako skrajšali predvsem delavkam, ki so dolgo vrsto let delale v 48-urnem delavniku. Na vprašanje je odgovoril tov. Ščerbic in povedal, da na tem področju spremembe niso predvidene. Povedal je tudi, da je v pripravi pravilnik za stimulacijo na prihranek od inovacijske dejavnosti. Omenjenemu pravilniku naj bi v TOZD namenili kar največjo pozornost.

JEKLARNA

V četrtek, 1. februarja, je bila 13. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Poleg članov izvršnega odbora so se seje udeležili

še: Alojz Kalan, vodja TOZD, predsednik odbora za gospodarstvo Miloš Cvetkovič, predsednik DS Stanko Pfajfar in Safet Imamović.

Predsednik osnovne organizacije sindikata je povedal, da so bili sklepi sprejeti na prejšnji seji izpolnjeni, razen tistih, ki so daljšega značaja in so še v reševanju.

Navzoči so zelo obširno razpravljali o akciji sindikalne organizacije »zaključni račun«. Akcija je organizirana z namenom, da bi delavci v združenem delu sproti in izčrpno ugotavljali kako gospodarijo, ter da bi lahko sproti pravočasno ukrepali kadar zastavljeni cilji ne bi bili doseženi. Delavce naj ta akcija spodbudi, da bodo bolj odločno kot doslej uveljavili samoupravne pravice, kar zadeva odločanje o delovnih pogojih in rezultatih opravljenega dela. Ze na seji DS so ugotovili, da mora biti gradivo za javno razpravo tako, da bo razvidno kje so pomanjkljivosti, da bi jih lahko odpravili. Vodja TOZD je obrazložil nekatere postavke zaključnega računa in povedal, da bo za vse samoupravne delovne skupine pripravil pojasnilo in analizo stroškov za leto 1978.

Na seji so določili nekatere podrobnosti v zvezi z delovno konferenco, ki bo v marcu. Iz razprave povzemamo, da bodo na letno konferenco vabili tudi delavce, ki so bili v lanskem letu upokojeni.

Članom izvršnega odbora je bila posredovana informacija o pripravah na volitve novih samoupravnih organov. O tej problematiki bodo razpravljali še na prihodnji seji. V nadaljevanju se je so šestim članom sindikata odobrili denarno pomoč, ker so dalj časa odsotni z dela zaradi boleznih.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Martin Sovič je prošil za razrešitev dolžnosti predsednika, in sicer zaradi boleznih in drugih obremenitev. Predlog dosedanjega predsednika Martina Soviča bodo posredovali koordinacijskemu odboru.

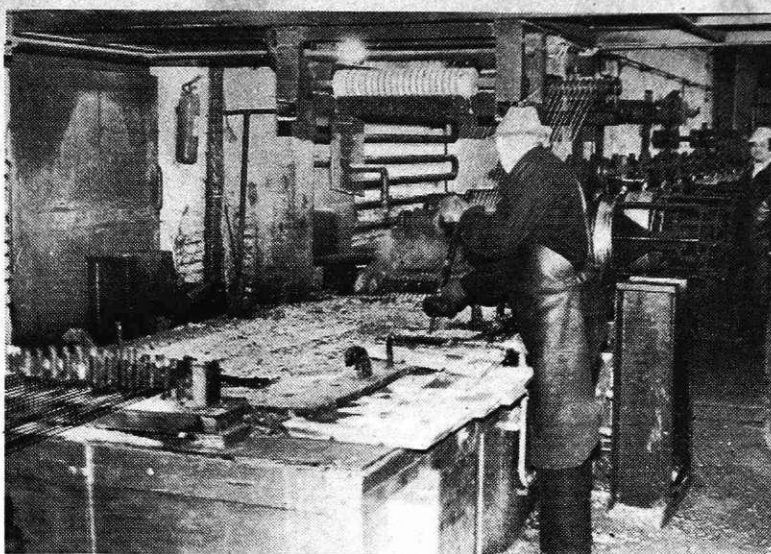
V sklepnem delu seje so bili člani izvršnega odbora seznanjeni z zahtevkom disciplinske komisije Železarne za delavca Mileta Radmana in z njegovo pritožbo, ki jo je sindikalna organizacija posredovala delavski svet TOZD Jeklarna. O tej problematiki naj bi razpravljali tudi na sestanku samoupravnih delovne skupine, v kateri sodelavce dela.

Tov. Selakovič je izvršni odbor seznanil s planom in roki letovanja v počitniških domovih Železarne. Prednost bodo imeli delavci, ki še niso letovali na morju.

JEKLOVLEK

V petek, 2. februarja, je bila delovna konferenca osnovne organizacije sindikata. Izvršni odbor sindikata Železarne je zastopal Daniel Črv.

O opravljenem delu v letu 1978 je poročal predsednik osnovne organizacije sindikata Janko Rupar. Poudaril je, da je bilo minulo leto pomembno zaradi kongresov ZK kakor tudi zveznega in republiškega kongresa sindikatov ter obeh mladinskih kongresov. Gradivo sprejeto na teh kongresih pomeni nove naloge in smernice za nadaljnje delo. Tovariš predsednik je še posebej opozoril na gradivo, 8. kongresa ZSJ in 9. kongresa ZSS. Dogovoriti se bo treba kako bomo uresničili sprejete resolucije in sklepe v TOZD ter v sedanjih razmerah. Poročilo tudi ugotavlja, da smo organizirani tako, kot zahteva zakon o združenem delu. Prav tako so bili sprejeti vsi samoupravni akti, naša naloga pa je da jih obogatimo s konkretnim delom. V večji meri kot doslej moramo upoštevati mnenja in predloge delavcev, da bomo lahko dosegli še boljše rezultate. Samoupravne delovne skupine in sindikalne skupine so osnovne celice samoupravljanja in so mesto, kjer delavci zavestno uveljavljajo svojo voljo.

V pocinkovalnici žice

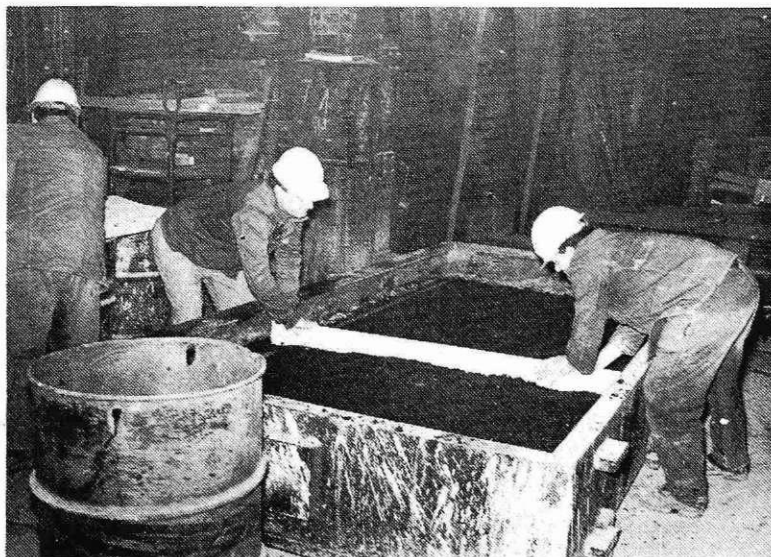
V minulem letu so imeli sedem sej izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Največ pozornosti so namenili samoupravnim organiziranosti, evidentiranju delegatov za delegacijo v zbor združenega dela ter za SIS. Med letom so imenovali pripravljalni odbor za organiziranje proslave tridesetletnice ustanovitve in delovanja TOZD Jeklovlek.

Organizirali so več športnih tekmovanj ter izlet in piknik. V sklepnem delu poročila predsednik ugotavlja, da bo morala sindikalna organizacija nameniti več pozornosti delegatskim odnosom ter volitvam samoupravnih organov, ki bodo letos.

V razpravi so sodelovali posamezni vodje delegacij in delovni konference posredovali ustrezno problematiko. Referent za šport tov. Sotler je kritično ocenil sodelovanje in meni, da bo potrebna večja aktivnost vseh članov sindikata. Kritična je bila razprava referentke za kulturo Tončke Sabolič. Ni pripomb in ne pohval, ker med člani sindikata ni zainteresiranosti za kulturno dejavnost.

V razpravi je sodeloval tudi Daniel Črv, ki je pozitivno ocenil delo izvršnega odbora sindikata v TOZD Jeklovlek. Poudaril je še, da delegatskemu sistemu namenimo premalo pozornosti in bo zato treba v prihodnje tej problematiki nameniti večjo pozornost.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Modeliranje kalupa v livarni

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

koloni približna cena v funtih šterlingih na tono (funt šterling ustreza 37,3 din). V tretji koloni te tabele je prikazana skupna vsota v milijardah funtov šterlingov, iz katere je razvidno v kakšnem okviru se giblje letna vrednost proizvodnje posameznih kovin. Pri tem je mišljena proizvodnja v blokih in ne končnih izdelkov, ker bi se sicer v tabeli navedene vsote močno povečale.

Kovina	milij. ton	Cena/t funt. šter.	Vrednost proizvodnje v milijardah funt. šterl.
Surovo jeklo	700,0	70	49,0
Aluminij	18,8	680	12,8
Baker	10,0	700	7,0
Cink	6,5	270	1,8
Svinec	4,5	320	1,4
Nikelj	1,0	3000	3,0
Kositer	0,3	6500	1,9
Srebro (tone)	9284	84000	0,8
Zlato	1217	2,9 milij.	2,9
Platina	198	3,4 milij.	0,7

V tabeli štev. 3 prikazane količine kažejo, da predstavlja glede na vrednost proizvedenih ingotov jeklo okoli 60 % celotne svetovne proizvodnje in ostale barvaste kovine 40 %. Če pa bi pri tem upoštevali tudi vse ostale neželezne kovine, potem bi bilo razmerje približno 50:50 %.

BODOČI RAZVOJ – JEKLO

Vsa predvidevanja raznih strokovnih institucij kažejo na to, da se bo do leta 2000 svetovna proizvodnja in poraba jekla podvojila. To ustreza letnemu povprečnemu povečanju proizvodnje za 3,5 % in sicer med 2,4 in 3,0 % v industrijsko razvitih deželah in do 8 % v nerazvitih deželah. Za ZDA predvidevajo 2,4 %.

Po letu 1950 je naraščala svetovna poraba jekla v naslednjih odstotkih:

V letih	1950–1960	6,0 %
	1960–1970	5,6 %
	1970–1980	4,5 %

Pri tem je bil delež industrijsko razvitih dežel 3 % in nerazvitih 8 %. V ZDA predvidevajo, da bo poraba jekla na posameznih industrijskih področjih naraščala takole:

– osebni avtomobili (več avtomobilov, vendar manjših)	0 %
– javni transport	2,5 %
– energija	2,6 %
– konstrukcije	2,2 %
– strojna industrija	3,2 %
– bela tehnika (nadomestek aluminij)	1,6 %

Ti podatki, ki veljajo za ZDA, na splošno nimajo veliko vrednosti, ker je to država, ki je danes industrijsko najbolj razvita na svetu. Zato lahko veljajo eventualno samo kot model, ki ga je mogoče prirediti za druge industrijsko razvite države.

Drug, ekstremen primer je LR Kitajska, ki načrtuje povečanje proizvodnje surovega jekla iz 31 milijonov ton v letu 1978 na 125 milijonov ton leta 2000. Ta količina predstavlja letno povprečno povečanje za okoli 8 %.

(SE NADALJUJE)

IVAN JAN

IZ KRONIKE KOKRŠKEGA ODREDA 1

ODREDBE SLUŽBE IN USTANOVE PRED ODHODOM NA KOROŠKO

UVOD

Lani smo vam od meseca aprila do konca junija iz rokopisa kronike kokrškega odreda posredovali odlomek o »Titovi vasi« pod Stolom. Tokrat iz istega rokopisa objavljamo več odlomkov o posebnih službah, ki so bile v kokrškem odredu razvite bolj kot drugod, vendar doslej o njih ni bilo dosti napisanega, predvsem pa ne s splošno – zgodovinskega vidika kot je to sedaj. Beseda bo tekla namreč o:

- delavnicah kokrškega odreda;
- o sanitetni službi v odredu in o zvezah.

Ker je v pričujočih velikih imen in imen raznih krajev tudi iz jeseniške in radovljanske občine (pod Stolom, Begunjske, Dobroče) se je kljub pazljivosti in dokumentarni podlagi pri sestavljanju verjetno pojavila kakšna napaka ali pomanjkljivost, zato naj sedanja objava služi tudi preverjanju. V kolikor boste pri branju našli kakšne napake, vas prosimo, da takoj sporočite pisno ali telefonsko na uredništvo Železara.

Kokrški odred je 6. maja 1945 odprl s Smokuške planine na Koroško, s čimer je zapustil tudi Gorenjsko. Poglejmo, kako je bilo prej in tedaj še z nekaterimi odrednimi delavnicami, saniteto, z zvezo, obveščevalno službo ter s partijsko organizacijo. To iz štirih preprostih razlogov:

1. Te službe so bile izredno pomembne. Posebno se obveščevalna, ki doslej – zlasti glede nekaterih primerov – javnosti nujno ni bila znana;
2. Dotlele o tem še ni bilo celotnega pregleda in ocen. O tem je bilo povedanega le toliko, kolikor je bilo nujno potrebno;
3. Na gorenjski strani so ostale ali bile razmeščene skoraj vse odredne ustanove ter ambulante z bolniki in ranjenci, ki so se postopoma selili v dolino;
4. Enustavno tudi zato, ker je z odhodom na Koroško ves odred doživel popolno reorganizacijo. Le-ta je bila najobčutnejša prav po ustanovah, katerih člani so v glavnem ostali predvsem v okolici Begunj.

DELAVNICE KOKRŠKEGA ODREDA

Od jeseni 1944. leta je Kokrški odred imel sedem različnih delavnic, razmeščenih po skritih krajih Karavank in tehniki. Te delavnice so bile:

- najprej tri puškarke: »A« ali »Grintaveca«; »B«: ter »C«;
- potem dve čevljarski: »Miha 999« ali »Košuta« nad Trzinom, ter »Knafelj 111« ali »Golica«, nekaj časa pa tudi »Jure 888«. Ta je bila potem priključena delavnici »Miha 999«;
- krojaška delavnica »Begunjska« ali »222«.

Takoj pade v oči, da so vse delavnice imele sila šifrirana imena. To je bil pač eden izmed zaščitnih ukrepov, kajti delavnice so bile v primeru nenadne napade nemočne. Zato je bilo – tako kot pri tehniki, kurirskih postajah, ambulantah in krajih obveščevalnih točk – še izjemoma treba skrbeti za vse oblike konspiracije.

V puškarških delavnicah je delalo največ po štiri do pet ljudi, v čevljarskih in krojaški pa primerno več.

Pojdimo po vrsti (osebje v puškarških delavnicah je bilo že naštet). Najprej po čevljarskih delavnicah.

PO SLEDIVIH ČRNE ROKE

JOŽE VIDIC

22

Zvečer je bil spet zmenjen z zaupnikom. »Jutri, mu je naročil Srgon, moraš iti na sestanek k Trojarju. Pojdi okrog petih ali pol šestih in ko bo ura natančno šest, se poslovi. Ko ti bodo odprli vrata, se hitro umakni, kajti tedaj bomo mi nastopili.«

»K Ažmanu sem prišel okrog pol šestih,« se spominja Tiger, »z izgovorom, da je šla žena v trgovino nakupovat, pa sem prišel v vas. V kuhinji so bili Janko, njegov oče in mati in Jankov svak Furlan.«

Jankov oče je šel po naključju pet minut pred šestimi ven. Šel je v trgovino vprašat, kdaj bodo dobili premog. Pogovarjali smo se o domačih stvarih, le Janko je spet udrihal čez partizane, grozil in mahal s spiskom partizanskih sodelavcev in teren-skih funkcionarjev. Ko bi vedel, kako hitro se bliža sodbja, ne bi bil tako korajžen, sem si mislil in ob časa do časa pogledal na uro.

V mislih so mi zvenele Srgonove besede: Zapomni se, do sekunde točno ob šestih. Točno ob šestih moram odpreti vrata in se umakniti s prizorišča. Še pet sekund. No, zdaj je pa menda moja žena že zapravila denar, sem dejal, vstal in se poslovil.

Odprla mi je Trojarjeva mama. Joj, kako temno je, je dejala. Lahko noč, sem rekel, se ozrl naokrog in hitro odšel. Za seboj sem zaslislal šum. Ženica je že priprla vrata, ko so kot mačke planile iz teme tri sence proti vratom. Slišal sem strele, a mi podrobnosti niso bile znane.

Doma sem že imel pripravljen nahrbtnik. Še isti večer sem odšel v partizane. Žena me je nekaj časa spremljala, potem se je vrnila. Vso noč ni spala. Moral sem oditi v partizane. Gestapovci in plavogardisti bodo moj obisk in odhod iz Trojarjevega stanovanja točno ob šestih kaj lahko povežali z vosovski akcijo.

Ažmanova hiša, v kateri so stanovali Trojarjevi, je bila le okrog sto metrov od policijske postaje. Okrog te hiše se je že od štirih popoldne smukal vosovski zaupnik Janez.

Budno je opazoval nemške patrulje, domače izdajalce, raztrgance in razpoloženje prebivalstva. Sprehajal se je po ulicah med železarno in Mirco, ogledal si je vse vrtove, ograje, škarpe in druge ovire.

Ura je odbila tri četrti na šest. Januarski mrak je ovil Jesenice. Nad mestom je Janez pričakal vosovce. Začudil se je: »Pa kar pet vas je.« Nikdar do tedaj ni šlo pet vosovcev skupaj v akcijo na enega izdajalca. Po navadi sta šla dva, trije, le redkokdaj štirje. »Veš, Trojar je težka riba,« je pojasnil Srgon.

Janez je šel naprej. Ne po cesti in ne po stezah, ampak naravnost čez vrtove, ograje in ceste. Vsakič, preden so morali čez cesto, si je Janez dobro ogledal levo in desno stran in šele, ko se je prepričal, da ni nikogar v bližini, je dal z roko znamenje, da gredo lahko naprej. Včasih so morali počakati, da je popotnik šel naprej. Nekaj minut pred šestimi so bili pred Ažmanovo hišo. »Skrbite se v drvarnico,« je

– V čevljarski delavnici »Miha 999« – »Košuta« je delalo devet tovaršev, v delavnici »Jure 888« pa štirje. Vendar imamo doslej iz »Košute« na voljo le šest imen, in sicer: Vinko Bida-Cvetko, ki je bil tudi sekretar in politkomisar; Miha Svab, vodja, Feliks Učakar; Kristijan Strukelj-Pavle; Janez Oman; Franc Sitar...

dejal Janez in odšel domov. Njegova naloga je bila opravljena. Zdal naj govori orožje. Nevarno bi bilo, če bi ga po akciji zalotili v bližini.

Obračun je Srgon takole opisal: »Jaz, Ljubo in Črtomir smo se skrili v drvarnico. Ronko je šel z brzostrelko v zavarovanje proti glavni cesti. Z druge strani hiše je bil v zavarovanju Petko. Tudi ta dva sta skrita prežala na straži, saj ju do šestih oziroma do začetka akcije ni smel nihče videti. V meni je kipele: moramo uspeli, moramo! To je naloga okrožnega odbora OF in komiteja partije. Moramo preprečiti nenehno Trojarjevo mahanje s tistim spiskom in grožnjo, da ga bo izročil gestapovcem.«

Ura je bila točno šest, ko smo zaslišali ključ v vratih. Zagledal sem Tigra, kako se je med vrati ozrl v temno noč. Ženica je pogledala za njim in rekla bolj sama sebi kot odhajajočemu gostu: Joj, kako je temno. Stopila je korak nazaj in že priprla vrata, ko smo po dogovorjenem načrtu planili naprej. Z naperjeno brzostrelko sem vdril v kuhinjo, za menoj pa Črtomir s pištolo. Ljubo je s pištolo v roki ostal na straži pred vrati, da ne bi kdo pobegnil in poklical pomoč. Ronko in Petko pa sta krepko stisnila brzostrelki, zdaj že pripravljeni na boj. Če bi prej prišel kdo mimo njiju, bi se potuhnili.

Z Jankom Trojarjem sva se dobro poznala. Vedel je, da sem komandir varnostne skupine VOS in da moja brzostrelka žanje izdajalce. Roke kvišku, sem kričnil, kajti najraje bi bil živega pripeljal v taborišče. Poblebel je, v hipu prijel za ključko sobnih vrat, da bi skočil skozi sobno okno. Zapela je brzostrelka. Sodbja je bila opravljena 13. januarja 1944. leta točno ob šestih zvečer.

Komaj smo se oddaljili nekaj sto metrov, že je zatulila sirena in naznanila splošni preplah za vojaštvo, policijo in gestapo. Videli smo automobile, ki so drveli proti Ažmanovi hiši. Ljudje so se umaknili z javnih poti. Slišali smo zapiranje vrat. Nihče ni vedel, kdo in zakaj strelja. Le vosovci, Tiger in Janez smo vedeli za smrtno pesem svinca, ki je utišal grozeči glas izdajalca. Tigrova žena je zjutraj odšla vsa »zaskrbljena« na gestapo: »Včeraj zvečer sva šla z možem v trgovino. Medtem ko sem kupovala je šel v vas k Trojarju. Skrbi me. Še zdaj ga ni domov.«

»Ste že bili tam?« jo vpraša gestapovec.

»Seveda, a je vse zaprto. Ne vem, zakaj se nihče ne oglasi.«

Povedali so ji, kaj se je zgodilo. »Jokala in kričala sem,« se spominja Tigrova žena, »da so moža odpeljali partizani. Ubili ga bodo v gozdu! Odpeljali so me k Trojarju. Janko je ležal na tleh. Ko pride mož domov, naj se takoj oglasi v naši pisarni, so mi naročili. Figo, sem si mislila, mož je že v partizanih.«

Čez nekaj dni sem skrivaj zapustila Jesenice in se vrnila k staršem na Dolenjsko.

Postal je ves divji. Navzočim jemlje dah. Spravlja jih ob živce. Prenekateri, posebno novinci, se tresejo. »On sam ne ve. On je padel. Izgubil je čustva.« Ivan s težavo spravi iz sebe. »Traparije! O, kakšen otrok, pa čustva, ha! Čustva,« ga zaničljivo poseka Otrin. »Normalno!« zarohni Cof, »Ivan se ne zna izraziti! Kar otepajte se, počete priznati stvari, ki jih ve vsa vaša soseska! Hohstapler ste! Parazit! ki je dolžan milijone!«

»Bil sem kaznovan!«

»Nezaslišano! Kaj neki imajo otroci od tega, če ste bili kaznovani?«

Molk.

Čez nekaj trenutkov se oglasi Repinc: »Vsem je lažje, ko smo se tu, pred zidom skačljali. O tebi smo se motili, rekel si nekaj o pankrtih? Se jih vsaj spominjaš? Ali se spominjaš svojih otrok?, kreten zabiti!« sede popolnoma razhuren.

Otrin gleda copati. Vidmarjeva sunkovito vstane, igranja z otroci ni prenesla: »Ne razumem, za sto ljudi veljajo isti pogoji zdravljenja, ista pravila, vse to nam pomaga, tebi pa ne! Mar bi rad servis z garancijo?«

»Ista pravila? Pogoji? Servis? Hvala! Nisem mašina! Grem! Pit! Saj sem pijanec, ne? Kaj bi radi od mene? Jaz svojih stvari ne bom razgrinjal! Tega ne storim, nikdar! Rajši požrem vse te vaše očitke, rajši crknem, kot da bi z eno samo besedo žalil preteklost!«

Cof zopet vstane, potrpežljivo dopoveduje:

DOKTORJEVA METODA 6 PLANTAN

»Bili ste v P., vaš oče je povedal, kako ste zmenjali štirinajst služb. Sestra vas je pazila, hranila, rotala, sedaj vam je dala zadnjo možnost. Svojci, ostali svojci so vas odpisali. Vaša družina živi v ilegali, tako je ne morete ogroziti, izsiljevati, terorizirati! Obrne se k ostalim: »Kadar je bil pijan, je bil strahoten!« in zopet Otrin: »Opozarjam vas, ne bodite objestni, nimate pravice, tak kakršen ste...«

»Goli očitki! Žalite me! Poznam te – vaše prijeme. Saj nismo v vojski!«

»V dveh mesecih, od kar se vlečete tukaj, niste hoteli navezati stikov z družino. Brez tega pri nas ne gre. Nič niste naredili! Kar vemo, vemo od vašega očeta in vaše sestre. Ker prav čisto nič niste postorili, smo šli naprej, hoteli smo, da v vas vžvalove nekdanja čustva. In vi? Vi hočete biti še naprej parazitska zverina! Morate spoznati svojo resnico! drugače ne boste vedeli, kako živeti v bodoče. Po dveh mesecih gredo že domov in na delo, vi se niste začeli niti premikati! O, moj Otrin, zado, zaradi realizacije vašega problema, bomo počakali družino. Predlagam odmor.«

»Odklanjam vsako misuto zdravljenja!«

»Da, ko bi ne bilo vaših otrok!, zdavnaj bi vas odslovili!, bodite si o tem na jasnem! Ne gre nam toliko za vas osebno, kot si vi zamišljate.«

Medtem, ko je zapuščal terapevtsko skupnost, je še naročil: »Majer, naj ga zadrži do ponovne obravnave.«

Vsi odhajajo, si prižigajo cigarete, se izgubljajo po prostorih bolnišnice, Liza pa se je znova pojavila kraj lvana:

»Prideš zvečer v učilnico?«

»Nobene tablete, nobenega praška nimam zate.«

»Veš, maloprej se mi je sanjalo, ja, kar med terapevtsko, sanjalo se mi je o drevesčku, bil je edinstven – na njem so viseli plivadončki, apaurinčki, kofeinčki... Tudi kravate in šminke so bile obešene in, pomisli – vedela sem, da v šminki ni šminke, da...«

»... Da so v posodici tablete?«

»Já!«

»Zopet, zopet punca, ne zdraviš se. Mož te bo zares pobil. Kaj bo s teboj?«

»Ti, prižgi mi no, cigareto...«

»Na, pohiti, mudi se mi v bife, toliko dela imam...«

Na drugi strani karistega – tistega najdenega lističa je bilo zapisano sledeče:

»V soboto pa spet k očku!«

V soboto zjutraj grem v bolnico, kjer se zdravi moj očka. Na postaji težko čakam avtobus. V avtobus stopiva z mamico hitro, da sediva spredaj. Gledava skozi okna, da se ne bi predalec peljale. Komaj čakam, da prideva do bolnice. Očka naju pričaka na pragu. Ko prideva do njega se objamemo. Nato gremo v sobo, malo se pogovarjamo in že mora mamica na predavanje. Medtem pripovedujem očku o vsem, kar se je zgodilo doma. Očka me pozorno posluša, kar mi je zelo všeč.

Nadaljevanje

NOVEMBER
NA
OTOKU CRESU
EDO
TORKAR 8

Se zdaj se vidim, kako hodim po rdeči makadamski cesti čez planoto, mimo vinogradov in pašnikov, skozi skalovje in gozd, kako nad menoj sije mesec in mi prazna čutarica veselo binglja ob boku, kot da odzvanja mojim veselim in poskočnim korakom, kako mi šal vihra v vetru, kako veter šepeta ali pa glasno govori drevesom okoli mene, kako spodaj, globoko spodaj temni morje, kako temnjivo sence sosednjih otokov, kako temni travni moji poti, in kako se iz te teme kot prikazni belijo od mesečine obsijane skale – podobne belim ženam iz pravljic. Še najbolj od vsega pa vidim samega sebe, podoživljam svojo srečo tistega večera, naslado nad gibi svojega telesa, srečo, ko sem čutil, kako moje telo ni manj od tega, kar se dogaja na zemlji in na nebu, da se ne uklanja vetru, da se ne boji teme in samote, da se noge ne spotikajo ob kamenje na cesti, ampak letijo čezenj, kot da bi imele peruti, da lahko pojem, ne da bi me kdo poslušal, da lahko kot otrok poskakujem na eni nogi, ne da bi se mi kdo smejal, da mi nihče ne more videti v oči in še manj v dušo (če jo sploh imam?). Ker pa nihče ne more živeti z zavestjo, da je povsem sam, sem si zamislil, da me iz teme gleda neko veliko prijazno bitje (naslikal sem si ga v podobi

himalajskega jetija), in si dobrodušno mrmra v brke: »Madonca, posrečen tip je tale naš dečko, ni kaj.«

In tako sem končno, vesel in zadovoljen sam s sabo in s svetom priromal v Cres. V taveri »Riva« sem si naročil izdatno večerjo in jo zalil s pol litra črnine. Okoli mene so se smejali in prerekali ribiči in mornarji, fantje mojih let, v jukeboxu so se v nedogled vrtele plošče z zadnjega splitskega festivala. Moral bi živeti tod, sem si mislil, moral bi biti ribič na kateri od teh bark, ki so privezane zunaj na pomolu. Moral bi biti poročen s kakšno ognjevitno Dalmatinko, moral bi imeti z njo otroke in svoj čoln in svojo hišo in svoje morje in svoj kos neba v tem mestecu. Zvečer bi moral posedati v tej taveri in metati kovance v jukebox in poslušati Mikija in Makija in Terezo in Miša. Kaj sploh počnem že toliko let v tistih zakajenih Jesenicah tam zgoraj na severu, v tistem plesnivem Kranju, v tisti zasirjeni Ljubljani, kjer postajam slep za zemljo in za nebo – in zaradi tega slep tudi za ljudi okoli sebe. In kaj, hudiča, imam sploh skupnega z ljudmi, s katerimi se družim tam zgoraj, z nekakšnimi samozanimi »umetniki«, ki jočejo in kolnejo, če svet ne poje slavošpevov njihovim izdelkom, s friki in friki, s temi kuštravčki, ceco mamino, jagenčki inkubatorskimi, ki se zakajajo in zapijajo in debatirajo o svobodi, namesto, da bi živeli svobodno, ki se venomer družijo v trope, ker vedo, da sami zase nič ne pomenijo, ki pišejo anemične verzice, ki obožujejo Hesseja in Huxleya (ki ju jaz sovražim) in zasmehujejo Ketteja in Prešerna (ki ju imam rad)... Zakaj ne živim med temi zdravimi, zagorelimi fanti, zakaj ne pijem z njimi proška, zakaj ne zakavrtam z njimi cele mesečne plače?

Po pravici povedno, to so že čisto rutinska vprašanja, ki si jih pravzaprav ne zastavljam več čisto zares. Nekaj pa sem vseeno sklenil: ob prvi priliki si bom kupil prav takšno verižico, kot sem jo videl obešeno okoli vratu enega izmed ribičev v taveri »Riva« v Cresu: srebrno, s srebrnim obeskom v obliki sidra. Sidro pomeni upanje in upanje naj bo moj zaščitni znak.

Vreme, ki se je pomalem kisalo, že vse od začetka moje poti, se je naslednji dan skisalo do konca. Temni oblaki in veter že zjutraj niso napovedovali nič dobrega, ko pa sem bil od mesta Cresa oddaljen že za eno uro hoda proti severu, se je iz oblakov začel cediti dež. Pa kaj dež – zraven je tudi bliskalo in grmejo kot iz Navaronskih topov. Tega zdaj sredi novembra res nisem pričakoval. Ker nisem bil dovolj korajžen, da bi rinil še naprej gor v hrib naravnost pod smolnato črne oblake, in se šel nastavljal za streljavec, sem šel vedrit v prvo ovčjo stajo ob poti. Hudič pa je bil v tem, da so ljudje, ki so to stajo gradili, najbrž mislili, da ovcam malo mokrote ne more škoditi, ker imajo debele kože in so zaradi tega pustili v strehi vse polno lukenj. Iz teh lukenj je zdaj seveda pridno zamakalo, tako da sem prišel pravzaprav iz dežja pod kap.

K sreči je deč kmalu pojenjal, pa tudi grmeti je prenehalo, tako, da sem lahko šel naprej. Še preden pa sem prišel na rob planite me je zagnila skoraj kot noč gosta megla in sem naprej bolj taval kot hodil. Iz tega, meglenega dela poti se ne spominjam drugega, kot črede konj, ki so mi zastavili pot in se mi niso umaknili, kot sem pričakoval, pač pa sem se moral jaz umakniti njim. Konji so bili neosedlani in so se mi zdeli zelo lepi na belem ozadju megle. Le kakšen sem se zdel jaz njim? Nisem imel občutka, da bi me gledali s kakšno veliko ljubeznijo, pravzaprav se niti niso kaj dosti zmenili zame.

Hodil sem in hodil, zraven sem si ves čas domišljal, kako daleč da sem že prišel, ko pa se je megla okoli mene razkadila, sem na svoje zaprepačenje ugotovil, da sem prišel na isto mesto, odkoder sem po vrednjenju v ovčji staji krenil. Pred menoj se je znova razprostirala panorama mesta Cresa. In kot v posmeh je prav tedaj izza namrgodenih oblakov pokukalo sonce in to panoramo osvetlilo z žarečo zlato barvo. Kako sem mogel biti tako neumen? sem se trkal po čelu. Čemu se nisem ravnal po busoli? Busola bi mi jasno pokazala, da grem nazaj proti jugu, namesto proti severu.

(Nadaljevanje)

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 39. seji, 26. februarja, najprej obravnaval in ocenil poročila o delu občinskega javnega tožilstva, sodišča združenega dela, oddelkov za gospodarstvo in finance, za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve ter varstvo okolja, za družbene dejavnosti in občo upravo in oddelka za notranje zadeve v 1978. letu. Pretresali so tudi poročila o presežkih SIS družbenih dejavnosti v občini za 1978. leto ter potrdili sklep o cenah za geodetske storitve in predlog pogodbe o reprodukciji načrtov topografske katastrske izmere Lesce. Spregovorili so tudi o poteku akcije ustanovitve izobraževalnega središča za ljudsko obrambo v Poljčah, o osnutku republiškega družbenega dogovora o enotnih osnovah in merilih za oblikovanje sredstev za delo državnih organov v SRS za 1979. leto. Na seji so sprejeli zaključne račune sredstev za vzdrževanje občinskih stavb, trgovsko poslovne stavbe in graščine v Radovljici in sredstev za financiranje potreb KS v občini.

V veliki sejni dvorani občinske skupščine Radovljica je bila 1. marca redna letna konferenca ZRVS občine Radovljica. Delegati so obravnavali in potrdili poročila o delu občinske organizacije ZRVS, ki ga je podal predsednik Janko Stuček, poročila predsednikov komisij za splošno vojaško usposabljanje in idejno-politično izobraževanje, za družbeno dejavnost, informativno propagandno dejavnost, ljudsko obrambo in družbeno samozasčito, kadrovske komisije in nadzornega odbora. Sprejeli so program dela občinske organizacije in vseh komisij za 1979. leto ter finančni načrt. Med najpomembnejše naloge v 1979. letu razen rednega strokovnega usposabljanja in idejno-političnega izobraževanja, dejavnosti krožkov in organiziranje pohodov in drugih manifestacij, so uvrstili vsestransko sodelovanje vseh rezervnih starešin v akciji Nič nas ne sme presenetiti.

Na 2. seji sveta za vzgojo in izobraževanje pri OK SZDL Radovljica prejšnji teden, so razpravljali o predlogu novega zakona o usmerjenem izobraževanju in sprejeli stališča za usmerjanje vpisa učencev in študentov v šolskem letu 1979/80. Pri tem so upoštevali pregled prostih učnih mest v občini prihodnje šolsko leto, ki ga je izdelala občinska skupnost za zaposlovanje. Razen članov sveta, so bili na seji tudi predstavniki sindikatov, ZSMS, SIS, za izobraževanje in kadroviki vseh večjih delovnih organizacij v občini.

Po zaključnem računu proračuna občine Radovljica, ki so ga sprejeli vsi zbori skupščine na ločenih sejah 6. in 7. marca, bodo na predlog izvršnega sveta nerazporejena sredstva v višini 1.327.796 din namenili kot premostitveni kredit za dobo treh mesecev koordinacijskemu odboru za gradnjo šol in vzgojno varstvenih ustanov. Ko bodo sredstva vrnjena, bodo 500.000 din namenili za odpravo posledic poplav, 430.000 za sanacijo sirarne v Srednji vasi preko sklada za pospeševanje kmetijstva, 242.322 din upravnemu organu za kritje materialnih stroškov in 155.474 din za potrebe urejanja stavbnih zemljišč v občini.

Komisija za sodelovanje in odnose z delavci na začasnem delu v tujini pri predstvi OK SZDL Radovljica je na seji, 26. februarja sprejela dogovor o pripravah na letošnji prihod 45 zdomskih otrok, ki obiskujejo slovenski dopolnilni pouk iz Porurja, v ZRN. Otroci bodo prišli na obisk v začetku aprila v več krajih Slovenije, med drugim tudi v radovljiško občino, stanovali pa bodo na Bledu.

Za usposabljanje civilne zaštite v KS in TOZD v radovljiški občini je občinski štab civilne zaštite lani organiziral 8 tečajev v trajanju od 65 do 100 ur pouka za pripadnike enot prve pomoči, RKB enote in enote za socialno delo. Uspešno je bilo

tudi občinsko tekmovanje ekip prve pomoči ter vrsta drugih akcij ob dnevu civilne zaštite, zlasti izredno uspele razstave sredstev in opreme civilne zaštite, ki so bile postavljene na Bledu, v Bohinju in Radovljici. V KS so lani nabavili večjo količino novih sredstev in opreme za svoje enote, ki so se zelo dobro izkazale zlasti v januarjskih neurjih in poplavih.

V 1978. letu je bilo na občinskem sodišču v Radovljici obravnavano 10.222 zadev. Od teh je bilo rešeno 9.728, nerešenih pa 494 zadev. 250 zadev je bilo obravnavano proti 291 polnoletnim storilcem kaznivih dejanj ter začet postopek zoper 18 mladletnikov. Največkrat so bila obravnavana kazniva dejanja tatvine in druge zadeve zoper družbeno in zasebno premoženje, sledijo prometni delikti, gospodarski kriminal, kazniva dejanja zoper javni red in mir ter nasilništvo. Manj obravnav kot leto prej je bilo zoper druge v kazenskem zakoniku zaščitene dobrine.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja v Radovljici je v 1978. letu obravnaval 280 zadev, kar je 20 več kot 1977. leta. Na prvem mestu so bile tudi lani zadeve s področja delovnih razmerij, teh je bilo 37% in s področja delitve osebnih dohodkov, ki jih je bilo 20% od vseh obravnavanih zadev. Sledijo sporna vprašanja iz stanovanjskih razmerij, samoupravne organiziranosti, varstva družbene lastnine in zadeve o pridobivanju in delitvi dohodka. Največ, kar 67,1% predlagatelj je bilo za obravnavanje iz vrst posameznih delavcev, 9,7% jih je sprožil sam pravobranilec samoupravljanja, 7,2% organi OZD, za ostale obravnave pa so dali pobudo drugi organi.

Pri sodniku za prekrške v Radovljici je bilo v 1978. letu vloženih 2.057 novih prijav oziroma predlogov, kar je 381 zadev ali 23% več kot predhodnega leta. Sodniku za prekrške je ostalo od lani nerešenih še 944 zadev, kar je normalni letni zaostanek, vendar se že dalj časa kaže potreba, da se organu za kaznovanje prekrškov mora dodeliti še enega strokovnega delavca — pravnika, da bi zmogel sproti in pravočasno reševati vse zadeve.

Ko je že vse kazalo, da bo dokončno rešeno vprašanje lokacije novega odlagališča smeti, so se na izredno odločno nasprotovanje občanov Dvorske vasi, ki so na vaškem zboru zavrnili načrt deponije na svojem območju, o tem problemu spregovorili tudi na OK SZDL Radovljica ter zahtevali ponovno proučitev predlogov novih lokacij. Izvršni svet OS je zato sklenil, da ustrezna komisija sestavljena iz predstavnikov prizadetih KS in vasi, strokovnih organizacij, investitorja in izvršnega sveta opravi ponovni pregled lokacije na Jezercih, na Glini pri Dvorski vasi, pod Resjami in na Dobrem polju. Komisija bo pripravila dokumentacijo in predloge za najprimernejšo lokacijo ter jo predložila v obravnavo do začetka marca.

Po podatkih predsedstva občinskega sveta OS Radovljica, ki je ocenil februarjsko akcijo razprav o zaključnih računih so od 114 TOZD in delovnih skupnosti v občini za 1978. leto izkazale izgubo TOZD Kompas hotel Bled, TOZD Viator hoteli Bled in TOZD Alpetour hotel Pokljuka. Vse našete TOZD imajo zagotovljena sredstva za kritje nastalih izgub bodisi iz solidarnostnih sredstev drugih TOZD ali iz lastnega rezervnega sklada.

Po zaključnih računih vseh SIS družbenih dejavnosti v občini Radovljica so znašali presežki iz prispevkov bruto OD zaposlenih v 1978. letu pri izobraževalni skupnosti 2.192.000, otroškega varstva 739.000, kulture 403.000, socialnega skrbstva 123.000 in zdravstva 3.000 din. Zbori delavcev, zbor združenega dela občinske skupščine in skupščine vseh SIS so se lanskega novembra in decembra odločili, da bodo te presežke namenili za ureditev muzeja Tomaža Godca in družbenega doma Jožeta Ažmana v Bohinjski Bistrici.

Po nekajletnem mrtvilu so februarja tudi na Brezjah spet pristopili k trdnjejši organiziranosti krajevne organizacije Rdečega križa. Na ustanovni konferenci, ki so se je udeležili tudi predstavniki KK SZDL in KS, so izvolili nov upravni in nadzorni odbor ter sprejeli letni delovni načrt. Po podatkih iznešenih na zboru je zdaj v vseh naseljih KS Brezje že 388 članov Rdečega križa.

Prejšnji teden je založba Borec v Ljubljani podelila Kajuhove nagrade za umetniške dosežke na področju literarnega ustvarjanja na temo NOB. Dobitnik letošnje nagrade je tudi jeseniški rojak — pisatelj in pesnik Miha Klinar, ki živi na Bledu za pesniško zbirko Novembrska balada 1944. Nagradenec je aktivni družbenopolitični in kulturni delavec, ki se je tvorno vključil tudi v delo na Bledu in v kulturni skupnosti občine Radovljica, kjer je član izvršnega odbora.

Delegati obeh zborov skupščine kulturne skupnosti Radovljica so na 5. seji, 26. februarja potrdili zaključni račun iz katerega je razvidno, da je bilo v 1978. letu 6.364.271 din prihodkov in 5.727.311 din odhodkov. Presežek prihodkov iz osnovnih virov iz prispevkov bruto OD zaposlenih v višini 403.275 din se po sklepu skupščine namenijo na naložbe pri izgradnji muzeja Tomaža Godca in družbenega doma Jožeta Ažmana v Bohinjski Bistrici, presežek iz drugih lastnih prihodkov in neporabljena sredstva iz 1978. leta pa se prenesejo v finančni plan za 1979. leto.

V Almiri — TOZD Bohinj so v 1978. letu sešili 210.383 kosov izdelkov, kar je za 16% več kot 1977. leta. Delno gre pripisati to tudi spremenjeni strukturi njihovih izdelkov. Tudi v tem TOZD radovljiške Almiri kot v drugih so imeli za 1% manj zaposlenih, nasproti planiranemu številu pa celo 3% manj zaposlenih.

Posebna komisija za plinifikacijo v občini Radovljica je od svojega imenovanja julija 1978 preučila potrebe in možnosti preskrbe z zemeljskim plinom iz priključkov magistralnega plinovoda do Jesenic. Okvirni pregled potreb za 1985. leto, ko se bo začel uporabljati zemeljski plin kaže, da bo Veriga Lesce rabila letno 5,5 milijona kub. metra, druge delovne organizacije 5,4 milijona in okoli 1000 stanovanjskih enot 4,4 milijona kub. metra plina. Komisija je zaradi pravočasne plinifikacije predložila izvršnemu svetu OS Radovljica, da se do junija 1979 izdela idejni projekt, ki bo obsegal potrebe za plin okolice Radovljice in Bleda. Pri tem bo potrebno upoštevati tudi ekološke prednosti celotnega turističnega območja občine, zlasti pa Bleda.

V 15 krajevnih knjižnicah v radovljiški občini so lani izposodili 85.602 knjigi, kar je v primerjavi s letom 1977 za 5.259 več izposojenih knjig. Število bralcev je naraslo od 2.782 v 1977. letu na 2.959 v lanskem letu. Daleč največ izposoje so zabeležili v knjižnici Radovljica kjer je 1266 bralcev izposodilo 37.486 knjig. Na Bledu je 567 bralcev izposodilo 20.455 knjig, v Lescah 234 bralcev 8.405 knjig. Več knjig kot predlanskim so izposodili tudi v Begunjah, Zgornjih Gorjah in Zasipu, v Podnartu in v Mošnjah. Manj izposoje pa so imeli v Bohinjski Bistrici, Kropi, Spodnjih Gorjah, v Ljubnem, na Dobravi in v Kamni gorici. Zaradi poškodovane stavbe od potresa knjižnica v Stari Fužini ni poslovala.

Kot že lani, bo sindikalna organizacija v trgovskem podjetju Murka Lesce v počastitev 8. marca — dneva žena organizirala v prvem nadstropju poslovalnice ELGO v Lescah razstavo ročnih del in drugih izdelkov svojih delav in delavcev. S tem želijo predstaviti s čim se v prostem času ukvarjajo člani delovnega kolektiva.

V Galeriji Bled, ki jo upravlja v prostorih Park hotela na Bledu Mladinska knjiga iz Ljubljane, so v petek, 23. februarja zvečer odprli razstavo grafik in pastelov radovljiškega akademškega slikarja Bonija Čeha, ki bo na ogled do 15. marca.

S 1. januarjem je začelo delovati osamosvojeno konjerejsko društvo Gorenjske, ki ima sedež v Radovljici. Vanj so vključeni konjereji iz vseh gorenjskih občin. Za predsednika društva je bil izvoljen Miha Frčej iz Zasipa, za sekretarja pa Anton Bizjak iz Radovljice. Namen društva je, da bo skrbelo za čisto vzrejo konj priznane plemenjake-lipčance, norike in haflingerje. Te živali so najbolj primerne za gorenjsko območje, zato se bodo odločno borili proti zakonitnemu oplemenjevanju. Organizirali bodo sejme, jahalne in kasaške tekme ter več strokovnih predavanj in posvetovanj s konjereji.

TRETJA SEJA KS JAVORNIK — KOROŠKA BELA

V ponedeljek, 5. marca je bila v prostorih krajevne skupnosti Javornik — Koroška Bela, v delavskem

domu Julke in Albina Pibernik peta redna seja sveta krajevne skupnosti. Predsednik sveta Marjan Tomaš je najprej analiziral sklepe, sprejete na 2 redni seji in ugotovil, da so bili vsi razen enega izpolnjeni. V reševanju ostaja samo sklep o urejanju in asfaltiranju makadamskih cestišč na Javorniku in Koroški Beli.

Posredovana je bila tudi kratka informacija o drugi seji skupščine delegatov, ki je bila v prejšnjem tednu, nato pa so člani sveta obširneje razpravljali o problemih, ki so nastali ob akciji zbiranja sredstev za asfaltiranje cestišč. Seznanjeni so bili z razpravo na nedavnem skupnem sestanku delegacij KS in odborov SZDL ter z razpravo na seji skupščine delegatov krajevne skupnosti. Razprava je pokazala, da bo treba namesto predvidenega referenduma izbrati drugo obliko zbiranja sredstev, da bi lahko ob pomoči temeljnih organizacij združenega dela in Ljubljanske banke ter krajanov samih zbrali potrebna sredstva. Zato se bodo o najbolj ustreznih oblikah zbiranja sredstev

dogovarjali na sestankih odborov v posameznih naseljih, ki jih je na eni prejšnjih sej imenoval svet krajevne skupnosti, zatem pa bodo o tej nalogi spregovorili še na zboru občanov in delovnih ljudi.

V nadaljevanju seje so posredovali delovne programe za leto 1979 predsedniki komisij, in sicer za varstvo okolja, socialno zdravstvena vprašanja ter za pomoč hišnim svetom.

V sklepem delu seje so soglašali z izdajo soglasja h gradnji čistilne naprave na Javorniku in soglasja za 2 x 100 KV daljnovod HC Moste-Plavž. Izdano bo tudi soglasje, ki ga potrebuje TOZD Elektro Žirovnica za novo trafo postajo — vikendi v Javorniskem rovtu ter za 20 KV priključni daljnovod. Soglašali so tudi s predlogom samoupravnega sporazuma o praznovanju dedka Mraza v jeseniški občini in rešili še nekaj tekočih zadev.

V KS DOVJE — MOJSTRANA USTANOVILI SEKCIJO ZA INFORMIRANJE

Na nedavni razširjeni seji koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja in volitve so v osrednji točki dnevnega reda razpravljali o informiranju v krajevni skupnosti. Kot se je pokazalo v dosedanjem delu krajevnih družbenopolitičnih organizacij, organov krajevne skupnosti in drugih organizacij, posamezne akcije niso dobro izvedene ravno zaradi slabega informiranja, oziroma obveščenosti občanov. Pretok informacij je nezadovoljiv, posamezne organizacije pa niti ne poznajo načinov, kako lahko poteka pretok informacij. Da bi premostili te težave, so na tej seji koordinacijskega odbora ustanovili sekcijo za informiranje, ki bo delovala pri

krajevni konferenci socialistične zveze Dovje-Mojstrana.

V sekcijo so vključili predstavniki krajevnih družbenopolitičnih organizacij, krajevne skupnosti in temeljnih organizacij z območja krajevne skupnosti. Navzoči so se potem predvsem pogovarjali o možnostih, kako bodo zbirali informacije in jih potem posredovali vsem krajanom. Tukaj so poudarili velik pomen lokalne radijske postaje Triglav in tovarniškega glasila Železar. Domenili so se, da se bodo informacije zbirale na tajništvu krajevne skupnosti, kjer jih bodo potem člani sekcije urejali in jih v obliki sestavkov preko lokalnih sredstev javnega obveščanja in drugih oblik posredovali krajanom. Seveda bodo razen tega informacije posredovali tudi prek oglasnih desk in še na druge načine. Na seji so se že dogovarjali o možnostih izdajanja enomesečnega glasila, v katerem bi bila zajeta celotna enomesečna družbenopolitična aktivnost v kraju, komunalna problematika, urejenost okolja in še številne druge zanimive teme.

Glede na to, da sedaj v kraju ni primerne ciklostilne stroja, so prisotni menili, da bi skupaj združili sredstva za novega. Za to je najbolj zainteresirana osnovna šola 16. decembra, ki bi ga potem tudi uporabljal za svoje potrebe. Navzoči so sklenili, da se pristopi k akciji za zbiranje sredstev za nov ciklostilni stroj.

J. Rabič

NESKLEPČNI IZVAJALCI

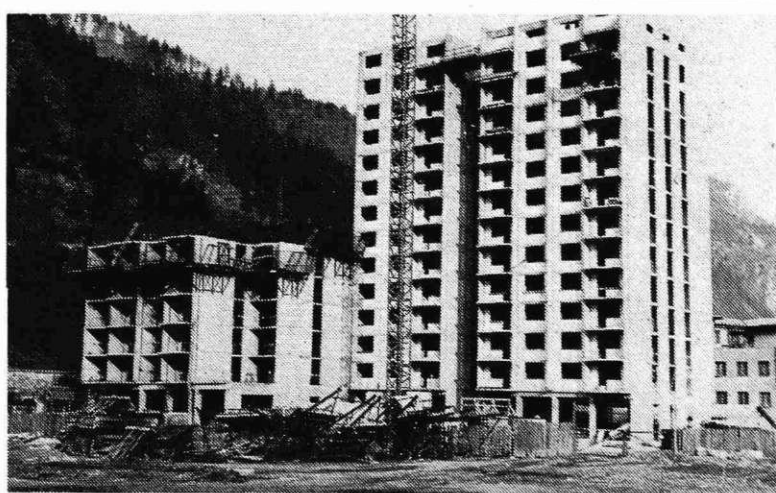
V ponedeljek, 5. marca bi morala biti na Jesenicah tretja seja obeh zborov skupščine skupnosti otroškega varstva, pa je odpadla zaradi nesklepčnosti, predvsem nesklepčnosti zbora izvajalcev, kar je še posebno graje vredno. Od 16 delegatov zbora izvajalcev je bilo prisotnih le šest delegatov, manjkali pa so delegati iz VVO Jesenice, VVE Koroška Bela, VVE Žirovnice (opravičeno), delegata društev prijateljev mladine in delegat društva za duševno prizadete osebe.

Od 36 delegatov zbora uporabnikov pa je bilo prisotnih 26. Na dnevnem redu so bile pomembne zadeve, med drugim predlog za izdajo zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok pa o aktivnosti v letošnjem — mednarodnem letu otroka, zato bi bilo potrebno, da v sredinah, iz katerih so delegati seje niso udeležili, tudi pregledajo, zakaj je bilo tako.

Naslednja seja skupščine bo 13. marca.

Rk

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Gradnja novih stolpnih v »centru 2« na Jesenicah. V večji bo 84, v manjši pa 42 stanovanj (Foto B. Blenkuš)

SKUPŠČINA KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZB NOV PLAVŽ

Krajevna organizacija ZB NOV Plavž, ki ima kar 500 članov, je imela v soboto, 3. marca redno letno skupščino. V letnem poročilu je predsednik Franci Pesjak poudaril, da je bila organizacija zelo delovna. Osem članov je sodelovalo pri Kurirčovi pošti, 50 se jih je udeležilo osrednje proslave ob dnevu mladosti na Pristavi, osem članov je bilo 3. junija na žalni svečanosti na Ljubelju, 161 članov je bilo na tovariškem srečanju na Kripinu v Begunjah, pet članov se je 5. junija udeležilo zbor aktivistov v Dobrem polju. Ena ekipa se je 26. junija udeležila strelskega tekmovanja na Hrušici in se uvrstila na tretje mesto. V počastitev dneva borca so uspešno izvedli balinarski turnir. Na proslavi v Strunjah ob 35-letnici Kočevskega zbor so bili trije člani. Razen tega so sodelovali na orentacijskem pohodu. 107 članov je bilo na izletu po partizanskih krajih od Rovtarice do Cerknega, deset članov se je udeležilo spominske svečanosti na Lipniški planini, pet pa jih je bilo na proslavi v Režiji in na Rabu. Za dan mrtvih so imeli žalno komemoracijo, bili so na komemoraciji padlih borcev Cankarjevega bataljona na Pokljuki, na proslavi v Dražgošah, udeležili so se kurirskega smuka, pohoda na Stol itd.

V okviru komisije za socialna vprašanja so 122 krat obiskali bolne člane, za 21 članov so dali priporočilo za enkratno, za 17 pa za stalno priznavalnino. Za zdravljenje so predlagali 29 članov, sedem za

dodelitev stanovanj, sedem priporočil so dali za gradbeno posojilo, za tri so predlagali denarno pomoč in podprli so dve prošnji za šolanje dveh otrok borcev NOV. Enkratnih priznavalnin je bilo izplačanih za 37.500, stalnih pa za 14.4000 din. Obravnavali so 19 zahtevkov za dvojno štetje let. Razen treh, kjer ni bilo dokazov, so bili vsi ugodno rešeni. Pet prosilcev je dobilo 230.000 din gradbenega posojila.

Člani te organizacije so zelo aktivno sodelovali tudi z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami na tem področju. Za izredno prizadevno in uspešno delo je 12 članov prejelo bronasto značko OF. Na zboru, so soglašali s predlogom, da naj bi za krajevni praznik določili 4. julij.

Borci NOV tudi intenzivno sodelujejo z novo šolo na Plavžu. Ustanovili bodo zgodovinski krožek, v okviru katerega bodo borci NOV

pripovedovali učencem dogodke iz partizanskega življenja in spodbujali zbiranje dokumentarnega gradiva.

Zanimiveje pripovedi bodo posnleli tudi na traku.

Skupščino sta pozdravila Jože Jelovec in imenu KK SZDL in Tanja Frelj in imenu krajevne organizacije ZSMS. Ob tej priliki sta se zahvalila borcev NOV za izredno uspešno in aktivno sodelovanje in izrazila željo, da bi bilo tako tudi vnaprej. Priporočili so tudi, da bi čimveč članov naročilo revijo Našo obrambo in list TV-15. Predlagali so, da naj bi se na sedež odbora zopet uvedla dežurna služba. Izvedli so tudi dodatne volitve enajstih novih članov v odbor, ki bodo nadomestili tiste, ki zaradi bolezni in drugih vzrokov ne morejo delovati.

Po zboru so pripravili prijetno tovariško srečanje. Zbora se je udeležilo kar 307 članov.

B

ZA ČIMPREJŠNJO UREDITEV TELEFONSKEGA OMREŽJA IN PRIKLJUČKOV

Vprašanje telefonskega omrežja in priključkov je na območju krajevne skupnosti Javornik - Koroška Bela dokaj problematično že več let

in je zato tudi uvrščeno med prioritete naloge v srednjeročnem razvojnem programu krajevne skupnosti. Na nujno reševanje te problematike opozarjajo tudi krajski sami in še posebej delovne organizacije ter društva, ki skrbijo za požarno in zdravstveno varnost krajanov.

V torek, 6. marca, je bil informativni razgovor s predstavniki skupnosti za PTT promet v Kranju. Posredovana je bila kratka informacija o trenutnem stanju priprave za izvedbo odnosno ureditev telefonskega omrežja in priključkov na Javorniku in Koroški Beli. Akcija bo zelo obširna, saj bo treba izkopati več kot štiri kilometre jarka v globini 80 cm. Dela pri izkopu jarka naj bi delno opravili krajski sami, učinkovito pomoč pa pričakujejo tudi od osnovne organizacije ZSMS. Nadalje so predstavniki skupnosti za PTT promet povedali, da bo celotna investicija veljala sedem milijonov dinarjev. Sredstva, ki bodo potrebna za realizacijo te investicije bo treba zbrati v zelo kratkem času. Prispevali naj bi jih krajski in sicer tako, da bi bil prispevek na en telefonski priključek 15000 din in bi ga vplačali v dvanajstih obrokih.

Že v prihodnjih dneh bodo prebivalci Javornika in Koroške Bele prejeli obrazec - izjave, ki naj bi ga izpolnili in podpisali tisti krajski, ki nameravajo nabaviti telefonski priključek.

Da bo akcija stekla čim prej in da bi lahko skupnosti za PTT promet - tehnični službi v Kranju posredovali podatke o številu naročnikov do 22. marca, bo pri svetu KS Javornik - Koroška Bela imenovana posebna delovna skupina. Ta bo spremljala potek akcije in sodelovala pri tem s krajski in temeljnimi organizacijami združenega dela. Pripominjamo, da naj bi posamezni naročniki telefonskih priključkov vplačali vsoto 15.000 din, v kolikor bo prijavljenih vsaj 300 naročnikov. Na posvetu so ugotovili, da se prebivalcem KS Javornik - Koroška Bela tako nudi enkratna priložnost za ureditev telefonskega omrežja in priključkov, poudarili pa so tudi, da bi kakršnokoli odlašanje pri izvedbi te naloge, akcijo samo prestavilo na poznejši čas in bi to pomenilo občutno večje stroške in prispevek za posamezni telefonski priključek. Dodamo naj še, da je strošek za posamezni priključek okrog 45.000 dinarjev in da znaša denarna soudeležba posameznega naročnika le tretjino, kar je sorazmerno minimalna udeležba, ki pa jo kaže izkoristiti še v tem letu, medtem ko bo v bodoče denarna soudeležba posameznega naročnika znatno višja od sedanjega.

C. J.

S proslave mednarodnega dneva žensk v TOZD Konfekcija Jesenice - Gorenjska oblačila Kranj, na kateri so podelili tudi letošnja občinska priznanja ženskam

RAZMIŠLJANJE OB PRAZNIKU ŽENSK

Radi se hranimo z lepimi besedami. Toda včasih nas zbodejo. Morda, ker si želimo, da bi bilo v resnici tako, kot je napisano in izrečeno. Morda pa se čutimo ogoljufane, prevarane. Tedaj je učinek obogaten; - potreba po vsestranskem udejstvovanju sodobne, zaposlene žene, matere, delavke, angažirane in razpete med ... itd. besede te bijejo kot posmeh, roganje.

Ob 8. marca je izrečenih še posebno mnogo lepih besed o vlogi žene - delavke, o njenem mestu v sodobni družbi in tedaj nas praksa, dejanja in obravnavanje te iste žene-delavke še bolj zbodejo v oči, saj zanikajo in postavljajo na laž vso podporo tistih, ki so njeni prvi neposredni predpostavljenci, ki naj bi ji prvi pomagali, jo spodbujali pri doseganju ciljev, ki naj si jih v vedno bolj zahtevnem delovnem okolju ta žena zastavlja. Deležna naj bi bila torej podpore in spodbude, ne pa oviranja in podcenjevanja.

PRIMER IZ PRAKSE:

Na svojo vlogo za pripustitev k obiskovanju tečaja iz francoskega jezika na zavodu intenzivnih tečajev v Ljubljani sem dobila negativen odgovor, ki ga vodstvo prodajnega sektorja utemeljuje s tem, »da znanje francoščine pri opravljanju mojih delovnih nalog ni potrebno, ker v izvozu uporabljamo skoraj izključno angleški in nemški jezik«.

Na drugi strani pa me je neposredni vodja ob vsakem francoskem dopisu spodbujal, da lahko odgovorim tudi v francoščini, čeprav mu je znano, da je od tedaj, ko sem si določene osnove iz francoskega jezika pridobila v gimnaziji, preteklo že več kot 17 let in verjetno se vodja tudi zaveda, da je za uraden dopis, ki nas predstavi v tujini, potrebno nekaj več kot pa le gole osnove, oz. splošna informiranost o določenem tujem jeziku, brez posebnih dodatnih izkušenj oz. prakse. Očitno pa je tudi, da mi neposredni vodja že v osnovi oporeka pravico do izobraževanja, saj mi je v obrazcu opisov del in nalog le-to pravico odločno prečrta.

Dodala bi še, da sama tudi aktivno sodelujem pri izobraževanju delavcev Železarne na področju tujih jezikov, saj štiri leta poučujem angleščino in nemščino po intenzivni metodi.

No pa še srečni konec k nespodbudnemu začetku. Ker tečaj v Ljubljani že teče, ga tudi obiskujem - dvakrat tedensko v popoldanskih urah oziroma večernih urah - in bom tudi sama nosila vse stroške. Človek nikoli ne ve, pravijo pa, da čez sedem let vse prav pride.

Ne glede na »srečni« konec, pa v osnovi ne morem soglašati z neobjektivnim in očitno podcenjevalnim odnosom do teženj neke delavke, ki jih le-ta čuti z ozirom na potrebe po dodatnem izobraževanju. Kajti tudi če pogledamo stvar z ekonomskega vidika uvidimo, da so stroški takega tečaja verjetno mnogo manjši, kot pa nekajdnevna nastanitev slušatelja nekega seminarja v kakem obmorskem hotelu.

IN SENAUK:

Kadar nenadoma in nepričakovano začutiš, da si si po mišljenju tistih neposrednih vodij, katerih iniciativam bi morala kot sodobna žena-delavka slediti, zopet nekaj popolnoma nekoristnega in brezpredmetnega namislila, tedaj se zapri vase, nadaljuj po svojih možnostih pot, ki si si jo zastavila, odpi Komunistu z dne 2. marca 1979 in poišči tolažbo v Titovih besedah: »OSVOBODITEV DELA, DELAVSKEGA RAZREDA IN ČLOVEKA VSEBUJE TUDI BOJ ZA OSVOBODITEV ŽENSK«.

Sabina Stražičar

ODGOVOR OBČANU

V osmi številki dne 1. marca letos je ŽELEZAR objavil članek Janeza Svovjaka pod naslovom: ALI JE OBČANOVO PISMO VREDNO ODGOVORA - DA ALI NE?, na katerega v imenu kmetijske zemljiške skupnosti dajem naslednje pojasnilo:

Res je bila **nepodpisana vloga** (torej nepopolna) za dodelitev posojila naslovljena na izvršni odbor KZS s strani Nandeta Kerna, 64000 Kranj, Huje št. 1 (predvidevam, da tov. Svovjak v tem primeru misli na tega mladega fanta v svojem sestavku), ki mu KZS občine Jesenice ni dala odgovora. Kljub tako pomanjkljivi prošnji je o njej 22. septembra 1978 razpravljala IO KZS občine Jesenice ter sklenil, da zadevo preuči preko krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana, ki je soustanoviteljica kmetijske zemljiške skupnosti. Tovaršič Kern namreč v svoji prošnji za odobritev posojila v višini 250.000.- din za nakup kmetije navaja, da ima na Dovjem celo vrsto prijateljev, ki že gospodarijo na kmetijah, se je izvršnemu odboru KZS zdelo logično tudi s tega stališča povprašati KS Dovje-Mojstrana. Tako smo dne 28. septembra 1978 naslovili dopis na to KS in jo zaprosili za njihovo mnenje ter ji sporočili, da je KZS pod takimi pogoji kot so navedeni v vlogi zainteresirana za nakup predmetne kmetije, kar je zakonska dolžnost KZS, da poveča družbeni kmetijski sklad, s katerim gospodarji. Tako bi v primeru uradne ponudbe (ta ni bila posredovana) za to kmetijo KZS izkoristila predkupno pravico v smislu 19. člena takrat veljavnega zakona o kmetijskih zemljiščih. Dopis, ki je bil naslovljen na KS Dovje-Mojstrana, je bil poslan tudi v vednost skupščini občine Jesenice. Res pa je, da Nandetu Kernu nismo poslali nobenega sporočila, ker smo zadevo hoteli prej preučiti, vendar se je časovno toliko zavlekla, za kar se mu v imenu KZS opravičujem.

Tov. Svovjak se je pri članih IO KZS pozanimal in je tudi vedel za potek uradnega postopka v zvezi z domnevno prošnjo za posojilo.

Med tem časom se je oglasila v pisarni KZS tudi lastnica kmetije in se pozanimala glede odprodaje njenega posestva. Dobila je vse potrebne napotke in prvi korak je bila ocenitev vseh nepremičnin za bodočo uradno ponudbo, ki jih je uradni cenilec ocenil v dosti večji vrednosti kot jo je navedel Nandeta Kern.

Kar zadeva vprašanja menjave zemljišč med gozdnim gospodarstvom Bled in kmetom iz Rovt, je bila KZS samo seznanjena, ni pa bilo od nje zahtevano nobeno uradno mnenje. Menjava kmetijskih in gozdnih zemljišč je stvar lastnikov samih in resničnega interesa za napredek kmetijske in gozdarske panoge.

Takih in podobnih primerov si pri intenzivnem iskanju na terenu pisec članka lahko najde nič koliko.

Način pisanja v tem okviru ni primeren in svetujemo vsem prizadetim, da se seznanijo z določbami zakona o upravnem postopku in z zakonom o kmetijskih zemljiščih. V danem primeru ne gre za zadevo po upravnem postopku, zato je očitno in omenjanje sodnika za prekrške povsem neumestno.

Zakon o kmetijskih zemljiščih, na osnovi katerega posluje kmetijska zemljiška skupnost in zakon o splošnem upravnem postopku, jasno odgovarjata na zastavljena vprašanja.

Za KZS občine Jesenice
Jože ŠAVOR, dipl. ing. agr.

PRIZNANJA OB DNEVU ŽENSK

V soboto, 3. marca, so pripravili v prostorih temeljne organizacije Konfekcija na Javorniku, kjer je zaposlenih 160 oseb, večinoma delavk, prijetno proslavo ob mednarodnem dnevu žensk, ki so se je udeležile tudi članice sveta za spremljanje družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri OK SZDL in predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine.

O pomenu praznika in vlogi jeseniške ženske v borbi za naš lepši jutri je spregovorila članica sveta Francka Thaler, na proslavi pa so podelili tudi šest priznanj sveta, ki so jih letos podelili drugi. Lani so podelili 67 priznanj, letos pa so jih prejeli: Stanka Geršak, Danica Pulc, Staša Purgar, Mara Sekardi, Marija Živko in Mila Lenardič.

V kulturnem programu so sodelovali otroci iz vrta na Koroški Beli ter mladinke iz temeljne organizacije konfekcija.

Naj ob tem še povemo, da je v delovni organizaciji Gorenjska oblačila zaposlenih 360 delavcev, v temeljni organizaciji Konfekcija na Javorniku pa nameravajo v letošnjem letu zaposliti še nekaj delavk, predvidevajo pa, da bodo v tej TOZD proizvedli 100.000 kosov ženskih oblačil.

Rk

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Boris PILJNJAK : Golo leto. Mladinska knjiga 1978.

Ko sem pred časom na tem mestu poročal o zbirki ruske porevolucijske proze, sem se posebej ustavil ob eni izmed povesti, ki jih tista knjiga vsebuje: ob Pilnjakovem **Zgodbi z Oke**. Dobil sem vtis, da je Pilnjak zgleden nadaljevalec klasikov ruskega realizma, da pa je svojo umetnino na koncu skazil, ko ji je dodal epilog, poln lažnega optimizma.

Golo leto je nedvomno delo drugačnega kalibra. Pisateljeve ambicije so tu neprimerno večje, njegov pisateljski zagon se ne uresniči, ostrina zaznavanja resničnosti se ne skrhalo. Res pa je, da tega romana ne moremo presojati z merili, ki veljajo za »stari« realizem. Na podlagi teh bi ugotovili, da je **Golo leto** zgolj vrsta skic, odlomkov in krajših del, znesenih na kup brez prave povezave. To bi bilo tako, kot če bi Kosovelove **Integrale** presojal nekdo, čigar okus ne sega dlje od »lepe« ljubezenske lirike prejšnjih časov. **Golega leta** ne moremo vzporediti z **Očetom Goriotom** ali **Ano Karenino**, pač pa lahko temu delu postavimo ob stran, poleg Kosovelovih **Integralov**, kakšno Picassovo sliko (recimo **Guernico**) ali pa film Tarkovskega **Andrej Rubljov**; ki ima s pričujočo knjigo precej skupnega, dasi slika Rusijo v nekem drugem – srednjeveškem obdobju. Ime tega starega ruskega slikarja (Rubljova) se naenkrat pojavlja na straneh pričujočega romana. Tarkovskemu in Pilnjaku je sodobnost kot prozoren vir, na dnu zaslitimo brezdanjo globino ruske preteklosti.

Če bi gledali na to delo le z literarnega vidika, bi lahko rekli: tudi Rusi imajo svoj moderni roman, – ki pa se seveda bistveno razlikuje od Proustovih, Joyciovih in Kafkinih del. Zdi se pa, da literarnih vidikov sploh ne moremo ločiti od stvarnosti, ki se v romanu izraža. Ta stvarnost pa v zahodnoevropski varianti ni toliko zgodovina in družba, kolikor pisateljev osamljeni intelekt; stvarnosti, ki se izraža v **Golem letu** pa sploh ne moremo poimenovati s kakšnimi nepesniškimi besedami; če je to revolucija, bi jo morali pisati z veliko začetnico, ali pa temu reči apokalipsa ali pa morda porodni krič človeštva. S skromnimi, ponižnimi in sploh razumnimi izrazi se tej stvarnosti ne moremo približati.

Vsekakor pa gre za dogodka, ki presega posameznika, ki ga zvrstijo kot drobce prahu, in vendar, začudo, ta drobce prahu ni občuten kot številka v statistiki, ampak zažari kot iskra, pa čeprav samo za hip.

Golo leto je leto 1919. Nekateri romani o Oktobru in letih državljanske vojne so le poskus sramotitve brez razumevanja, drugi, napisani po želji Staljinovih birokratov,

izzvenijo v lažni optimizem, ki mu zgodovina ni dala prav. V obeh primerih gre za političantsko ali oportunistično prikivanje stvarnosti. Pilnjakovo leto 1919 pa je **golo leto**.

Babljeva **Rdeča konjenica** in Pilnjakovo **Golo leto**: ti dve deli, bi lahko rekli, razgaljata stvarnost. Ta podoba pa dejansko ne drži, tu ne gre za razglabljanje, stvarnost se je tu že sama prikazala v goloti, zgodovina sama je strgala pozlačene cunje z bede-groze-lepote človeškega bivanja. Kaj je tu storil pisatelj? Laže je reči, česa ni storil: ni se predal objokovanju starega osovraženega sveta; in prav tako si ni pomagal s ciniznim zmigovanjem z rameni v smislu rekla »kjer se seka, letijo treske«.

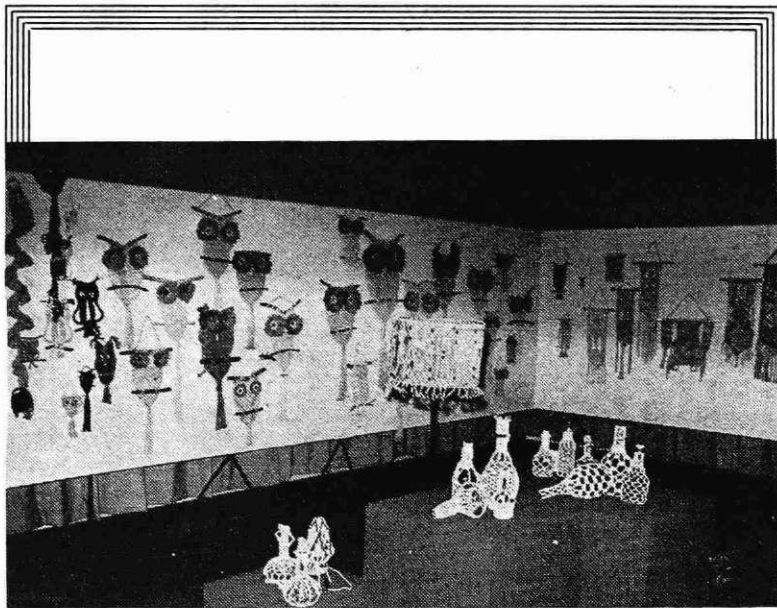
Vendar se zdi, da Babelj, pa čeprav na skrit način, dejansko govori v imenu svoje (židovske) manjšine, podobno, kot je Solženicin mnogo kasneje govoril v imenu inteligence – in v imenu posameznikov, ki so bili žrtve. Pilnjak pa govori o ljudeh, ki so bili moka in kvas revolucije; ne govori od zunaj, govori o »svojih-naših« stvarih. Tu ne čutimo razdalje med osebkom in predmetom. Zato je njegov roman kakor plavanje v mrzlih valovih resnice.

Neki nam neznani okraj in mestece v porečju Kame, nekje, kjer se evropski svet prevesi v azijskega. Plemiška družina, ki je preživela prvi piš revolucije; čekist, ki predstavlja novo oblast, in revolucionar, ki predstavlja proletarijat

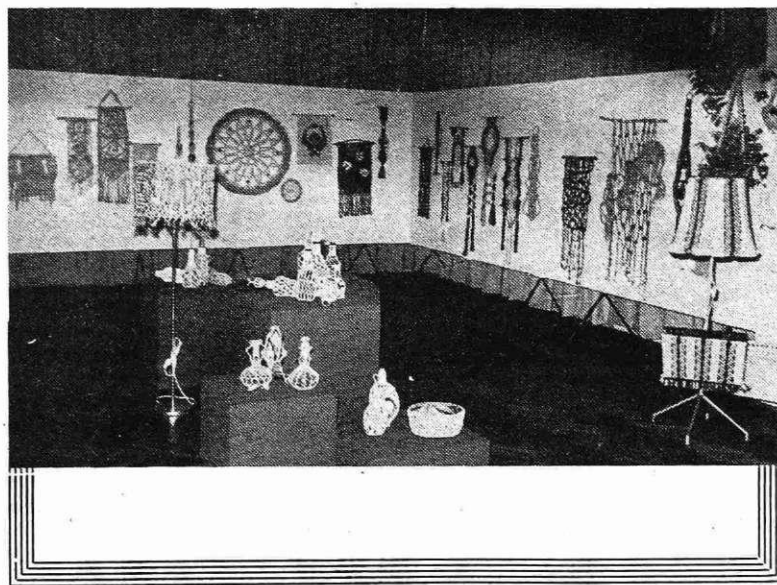
(njegov oče se je ustreliš ob zori, ko je zvedel, da ima raka). Trgovci-oderuh; obrtnik, ki se utaplja v misticizmu; pripadniki razkolniških sekt. Anarhistična komuna, ki v kratkih poletnih mesecih zaživi kot sanja o utopični prihodnosti; množice mestnih revežev, v živinskih vagonih so se pripeljali na podeželsko postajo, na begu pred smrtjo od lakote; množica kmetov, za boljše-vike, vendar proti komunistom, za Lenina, vendar zoper Marxa, ker je Nemec; smrt v mnogih različnih oblikah, ne le od krogel; lakota, tifus, sifilis, čete »belih«. Posameznik se morda oklepa sanj o mistični Rusiji, ki bo odrešila svet – ali pa živi za trenutek, žareč kot trenutek pred smrtjo.

Pisatelj je tu enako blizu enim in drugim. Ne gre mu za to, da bi sodil v imenu mrtve preteklosti niti da bi kazal v prihajajočo prihodnost. Kaj je za vsem tem? Mogoče neuničljiva, žilava vera v življenje, v »nekaj«, kar izžarevajo vsi ti ljudje – zrnca v vrtincu zgodovine – kakor recimo anarhistka Arina: sredi noči se je pustila odpeljati iz komune ljubčku, kmetu, razbojniku in razkolniku, namesto utopične se je rajši odločila za divjo patriarhalno skupnost, ob sončnem vzhodu pa se v ekstazi sprašuje. »Koliko dni, lepih in veselih, me še čaka?« Kam bi prišel pisatelj, če bi njeno usodo zasledoval skozi nadaljnjih dvajset let?

Življenje se v teh knjigi razodeva v vrsti utrinkov, ki zažarijo za kratek hip.

V mali dvorani delavskega doma na Jesenicah 23 članic krožka ročnih del pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice razstavlja okrog 200 del izdelanih v tehniki vozljanja oziroma makrameja. Razstava bo odprta še do 14. marca vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19.30.

Mladinski zbor osnovne šole Tone Čufar, ki ga vodi pedagoška delavka Mira Mesarič (Foto B. Blenkuš)

RAZSTAVA VISKOKVALITETNIH ROČNIH DEL

V soboto, 3. marca, so članice krožka za ročna dela pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, v počastitev dneva žena, že šesto leto zapored odprle razstavo ročnih del v Delavskem domu na Jesenicah. Številne udeležence je ob otvoritvi pozdravil predstavnik društva in poudaril izredno prizadevanje in velik kvaliteten uspeh tega krožka. Krajši kulturni program je izvajal mladinski pevski zbor osnovne šole Tone Čufar, ki ga že več let uspešno vodi pedagoginja Mira Mesarič. Razstavo je nato odprla Stanka Vulelija, predstavnica pokrovitelja – izvršnega odbora konference osnovnih organizacij zveze sindikata Železarne. Na razstavi predstavlja svoja izredno lepa, kvalitetna in umetniško oblikovana ročna dela 23 članic, ki so se redno udeleževale tečajev tehnike vozljanja oziroma makrameja. Tečaj je izredno prizadevno vodila Marija Mencinger, pedagoginja na osnovni šoli v Zirovnici, kjer so s to tehniko v lanskem šolskem letu prvi začeli.

Po izdelkih se vidi, da so izdelovalke vložile veliko lastne ustvarjalnosti in oblikovalne sposobnosti. Razstava bo odprta do 14. marca, vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19.30.

B

JEZIK NAŠ VSAKDANJI

Znancu na vodilnem položaju v nekem jeseniškem trgovskem podjetju je prišlo na misel, da bi mu lahko prevedel v spodoben slovenski jezik nekakšen garancijski list in navodila za uporabo kotlov, ki ogrevajo običajno stanovanje.

Si rečem: »Fant, priložnost za dodatek k po-kojnini!«

Zakaj pa ne? Sprejemam!

Kakšen cepce! Ko bi vsaj prvo stran prebral, bi tisti papir takoj vrnil in se zahvalil za ponudbo.

Hrvaško besedilo je napisal ne-pismen hrvaški tehnik ali inženir.

Takele stavke sem moral prepe-sniti v razumljivo slovenščino:

Na kraju sezone grijanja, osim ako se i dalje loži, zbog pripreme tople sanitarne vode, kotao temeljito očistite zajedno sa dimovodnim cijevima i dimnjakom, zatvorite sva vrata na kotlu i zatvorite dovod lož-ulja, odn. plina.

Treba zatvoriti dovod vode u boiler, isključiti kotao (obustaviti lože-nje), otvoriti slavinu za toplu vodu na bilo kojem mestu potrošnje vode i ispustiti vodu iz boilerja kroz za to predviđenu slavinu (vidite poglav-lje 2). Zatim ispustite vodu iz kotla, skinite limeni pokrov i prednje oplošje odvojite toliko od kotla (paž-ljivo da se ne oštete kapilare instru-mentata) da se mogu odvrtiti klju-čem osjetila termometra, manome-tra in termostata.

Ponovna montaža obavlja se obrnutim redom.

Ako ložite krutim gorivom oba-vezno jednom godišnje pozovite ovlaštenog serviser da ispita efi-kasnost termičkog osiguravača pove-zanog sa uređajem za ispuštanje vode iz boilerja kod pregrijavanja kotla.

Takih in še hujših primerov je za petnajst tipičnih strani.

In ko sem že zgubljal živce ob pre-vajanju tega analfabetskega bese-dila, sem se spomnil navodil, s kate-rimi slovenski Meblo poučuje slo-venskega potrošnika, kako je treba sestaviti njegove omarice za čevlje.

Tri ure sem čepel nad tistimi na-vodili. Dalj ko sem jih bral, manj sem razumel, kaj mi je storiti, da bi iz sestavnih delov v kartonu sestavlil omarice za čevlje. Moral sem k sose-du, ki je mizar po poklicu.

Celo uro si je trl glavo nad navo-dili, potem pa jih je vrgel preč.

Pa bi ne enemu ne drugemu težko kdo očital, da je polpismen.

Potem je tista NAVODILA moral napisati pač nepismen tehnik ali inženir.

Moj mizarski sosed mi je sestavil omarice v pol ure po svojem poklic-nem navdihu.

Neumljiva NAVODILA iz tovar-ne Meblo, kako je treba sestaviti omarice, je med tem ogenj v štedil-niku požrl.

Dobro: Tehniki in inženirji se razumejo na tehniko.

Vsak dan zalagajo tržišče z novimi izdelki. Kapo dol!

Jezika pa niso večši.

Zakaj takrat, ko prodajajo svoj iz-delek (ne proizvod!), ne poiščejo člo-veka, ki bi jim ga lepo, jasno in raz-ločno predstavil?

Sedem garancijskih listov sem zdajle prebral. Samo eden izmed

TRETJA PREMIERA NA JAVORNIKU

Dramski odsek DPD Svoboda France Mencinger Javornik – Koroška Bela pripravlja že tretjo uprizoritev v letošnji sezoni. Tako bo jutri, to je v petek, 9. marca, ob 19. uri v dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku premiera komedije v treh dejanjih Namišljeni zdravnik. Igro je napočel Hans Weigel, režiral pa Janez Kejžar. Sceno sta izdelala Zvone Kokošar in Janko Korošec. V komediji je polno zanimivih prizorov in bo zato zanimiva za gledalce. Pripominjamo, da je bila igra na-studirana izključno z mladimi igralci, kar pomeni oživljanje dram-ske dejavnosti na Javorniku. Tako bodo uprizorili po daljšem premoru tri odrska dela v eni sezoni.

Tudi sicer so člani dramskega odseka Svobode na Javorniku zelo prizadevni. Načrtujejo sodelovanje pri številnih praznovanjuh in še posebej prireditvah, ki bodo letos organizirane v počastitev 60-letnice ustano-vitve in delovanja KPJ in ZKJ ter SKOJ.

K premieri še posebej vabijo žene iz krajevne skupnosti, ki praznujejo 8. marec mednarodni praznik dneva žena.

Igro Namišljeni zdravnik bodo v prihodnjih dneh ponovili še na domačem odru in gostovali na amaterskih odrih v jeseniški in radovljiški občini. Udeležili se bodo tudi srečanja igralskih družin, ki ga prireja zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice.

njih je napisan v dostojnem jeziku. Še ta je s Stajarskega. Pa se vendar že leta dolgo točemo za lepo sloven-ščino v javni rabi!

Bi ne bilo torej dobro, če bi ne začeli tudi tehniki, inženirji, trgovci pa še kdo drug misliti na

lep slovenski jezik?

Jeseniško bolnišnico izvzemam. Tam delajo zdravnice, sestre, zdravniki, ki napišejo po dve strani dolgo poročilo o bolnikovem počutju. In nobenemu stavku bi še tako zagrozen slovenistični purist ne mogel oporeči.

Ni pravila brez izjeme.

Kadar bo še tehniška garda posta-la tako pozorna do materinega jezi-ka, kakor se do njega že zdavnaj obnašajo medicinci, bodo vremena Kranjem se zjasnile, jim misle zvezde kakor zdaj sijale, bo ves boj za lepo slovenščino v javni rabi vržen na smetišče.

Janez Svoljšak

PRIPIS:

Da bi mi kdo ne vrgel pred nos, češ da sem krivičen do jezikovnega zna-nja v vrstah tehnične inteligence, se bom opravičil. Zares malce čudno morda, zato pa, upam, dovolj zani-mivo.

Bilo je pred tremi desetletji.

Kot mulec brez mature sem imel na skrbi tipkanje odpremnih listov za vse izdelke iz predelovalnih obrat-ov v jeseniški železarni.

Žičarno, valjarno, pocinkovalnico, žarilnico in vse drugo, kar je takrat še zraven spadalo, je vodil inženir Miroslav Nikolič.

Po rodu Srb.

Doma iz Negotina.

Najkasneje do enajste ure dopol-dne sem moral vse odpremne liste poslati prodajnemu oddelku.

Takrat, ob enajstih dopoldne, mi je moj šef polagal na pisalno mizo gore popisanih strani. Vse pisano s svinčnikom na zastarelih abrazcih. V tedanjem času smo s papirjem še vsi varčevali.

Največkrat je šlo za pritožbe na holandske firme. Za žičarske stroje so nam pošiljale slabše diamantne kamne, kot smo jih zahtevali in kakor smo jim jih plačevali.

In inženir Nikolič je ob sleherni slabi pošiljki eksplodiral. Seveda samo na papirju.

Toda kakšen jezik, ljubčki! Kako je vsaka vejica stala na svojem mestu! Koliko prečrtanih besed, med njimi pa zapisanih lepših, bolj-ših! Celi odstavki križani in napisani novi.

Po nekajkrat sem prebiral tiste vaše liste, moj dragi inženir, preden sem začel besedilo pretipkovati. Ob vašem tehničnem leporečju sem se učil slovenskega jezika.

Zdaj, po tridesetih letih, se mi je šele razjasnilo, kako ste si takšno slovensko jezikovno razkošje lahko privoščili. Redki so imeli srečo, da sta jim o jeziku govorila pokojni akademik France Koblar in slovenski pesnik Janko Glazer. Malokomu se je nasmejnilo, da bi sedeli v šolski klopi skupaj z besednima umetni-koma, kot sta akademik dr. Bratko Kreft ali pokojni mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik.

Zato šele zdaj razumem, odkod vaš prečudovit slovenski jezik.

Zrasli ste s tisto slovensko genera-cijo, ki ji ni bilo mar slovenščine v javni rabi, temveč je bila zaljublje-na v svoj jezik. Z njim vred ste pili ljubezen do bratskega slovanskega jezika, ki se vam je potem v vsej svoji lepoti vsesal v meso in kri.

Ceprav ste po rodu Srb.

Ste pa živ zgled za to, kako bi se morala slovenska tehnična inteli-genca obnašati do svojega mater-nega jezika.

J. S.

OBVESTILO UPOKOJENKAM IN UPOKOJENCEM

Društvo upokojencev Je-senice vabi v soboto, dne 10. marca ob 18. uri, na otvoritev razstave ročnih del, ki jo prirejajo članice in člani društva upokojen-cev Jesenice v društvenem domu na Jesenicah Pod gozdom 13.

Razstava bo odprta do petka 16. marca vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 18. ure.

VABILO KRAJANKAM KS PODMEŽAKLJA

Vse krajanke krajevne skupnosti Podmežaklja va-bimo na proslavo ob 8. mar-cu – dnevu žena, ki bo v petek, 9. marca, ob 18. uri.

Druženopolitične organizacije KS Podmežaklja

DEJAVNOST JESENIŠKE GLASBENE ŠOLE

Glasbena šola Jesenice ima iste cilje in naloge kakor vse druge vzgojno izobraževalne ustanove na Jesenicah. Skupna naloga vseh šol je vzgoja in izobraževanje mladih, le da se učni program glasbene šole precej razlikuje od drugih šol. Ravno zaradi tega je prav, da se nekoliko približe seznanimo z dejavnostjo glasbene šole na Jesenicah. Ker se o šoli, ki vzgaja in usposablja glasbeni mlade rodove, bolj malo ve, še manj pa piše, bomo na kratko podali nekaj podatkov o ustanovitvi šole in opisali njeno preteklost in sedanjo dejavnost in njene probleme.

Šola je bila ustanovljena na pobudo nekaterih glasbenikov in ljubiteljev glasbe leta 1947. V prvem letu delovanja še ni bilo rednega pouka, pač pa je bil glasbeni tečaj. Kmalu je šola dobila v gimnaziji svoje prostore, katere uporablja še danes! Ima le štiri učilnice, kar je mnogo premalo za normalen potek pouka. Prav neverjetno je, kako štiri učilnice, ki so povrhu še neprimerne za pouk glasbe, izkoristijo za pouk 230 učencev s 15 pedagogi.

Poleg jeseniških oddelkov ima šola še dislocirane oddelke v Zirovnici in Kranjski gori, kjer je pouk deljen na posamični in skupni pouk. V obeh primerih gre v glavnem za pouk klavirja, harmonike in harmonikarskih orkestror, katere poučujeta Lojze Jeram in Rado Kleč.

Na šoli deluje nekoliko komornih skupin in godalni orkester, katerega vodi Dušan Filipič, harmonikarski orkester, katerega mentor je ravnatelj šole Janko Pribošič, kvintet trobil, katerega oblikuje Igor Marošević in zbor cicanov, za katerega strokovno skrbi Jeni Trnko. Vse te glasbene ekipe sistematično gojijo in predstavljajo predvsem domačo slovensko in jugoslovansko glasbeno literaturo.

Na šoli se učenci lahko učijo na vseh godalnih in pihalnih instrumentih, na trobilih, tolkalih, kitari, harmoniki in klavirju. Izбира instrumenta je po želji in sposobnosti učencev, pri izbiri instrumenta pa vsakemu učencu pomagajo pedagogi šole. Pouk pouka na instrumentu je obvezen za vse učence še nauk o glasbi poteka po predpisanih učnih načrtih, ki učencem po uspešno končani nižji glasbeni šoli omogočajo nadaljevanje šolanja na srednjih glasbenih šolah, ali pa sodelovanje v različnih glasbenih ansamblih. Te možnosti so izkoristili nekateri bivši učenci šole. Veliko jih je nadaljevalo in uspešno končalo srednje, višje in visoke glasbene šole in tako postali poklicni glasbeniki. Nekateri so uspešno diplomirali na glasbeni akademiji, ali so še redni študentje te najvišje glasbene ustanove. Šola je že prek 110 učencev usposobila za pihalne orkestre v jeseniški občini, v katerih so sodelovali več let ali še vedno sodelujejo. Tudi med sedanjimi pedagogi je nekaj bivših učencev jeseniške glasbene šole kot so: Ivan Jenko, Peter Kopač in Lojze Jeram.

Poleg rednega pouka priredi šola vsak mesec več javnih nastopov, ki jim v šoli pravijo, javne produkcije. Učenci nastopajo posamično ali v skupinah, odvisno od pripravljenosti glasbenega dela. Vse solo nastope spremljajo na klavirju učenci višjih razredov ali pedagogi sami. Snemajo tudi za RTV Ljubljana. Šola uspešno sodeluje z drugimi glasbenimi šolami v Sloveniji, predvsem pa z razdvojniško glasbeno šolo.

Posebno zanimive so interne produkcije, katere so javne in dostopne za vse občane. Nastopi od 20 do 30 učencev, a »dvorana« — ena od štirih učilnic — v kateri imajo nastope, je vedno zasedena do zadnjega kotička, od staršev in drugih ljubiteljev glasbe. Starši se na ta način seznanjajo o poteku glasbene vzgoje svojih otrok, širša javnost pa o dejavnosti glasbene šole. Največ koristi pa imajo učenci sami, saj z javnim nastopanjem pridobivajo na sproščenosti in preverjajo svoje glasbene zmogljivosti. Taka oblika dela je dala dobre rezultate, na katere so pedagogi in šola upravičeno ponosni. Toda za take uspehe je potrebno trdo delo učencev in pedagogov. Pouk v šoli se začne ob osmih zjutraj in traja do osmih zvečer. V

večernih urah je pouk za starejše učence, pihalce in troblice. Tako vsak učenec pride na šolo dvakrat na teden k pouku instrumenta, enkrat na teden pa k teoretičnemu predmetu — nauku o glasbi, če pa sodeluje še v katerem od glasbenih ansamblov, pa še enkrat na teden. To je za učence velika dodatna obremenitev, saj so vsi redni učenci osnovnih šol in gimnazije oziroma drugih šol.

Za tako organizacijo dela in dosežene uspehe na glasbeni šoli Jesenice, katere delo je organizirano na samoupravnih načelih, ima veliko zaslug pedagog in kompozist Janko Pribošič, ravnatelj šole od leta 1973, poleg prizadevnih pedagogov, kot so: Rajka Pejič, Jeni Trnka, Drago Azman, Karol Azman, Franc Čelesnik, Dušan Filipovič, Ivan Jenko, Lojze Jeram, Rado Kleč, Ivan Knific, Peter Kopač, Igor Marošević in drugi. Tu so še Darinka Korošec, tajnica šole, ki skrbi da tudi administrativno delo ne zaostaja za umetniškim in starosta Rudi Aman, kateri je zadolžen za gospodarstvo šole.

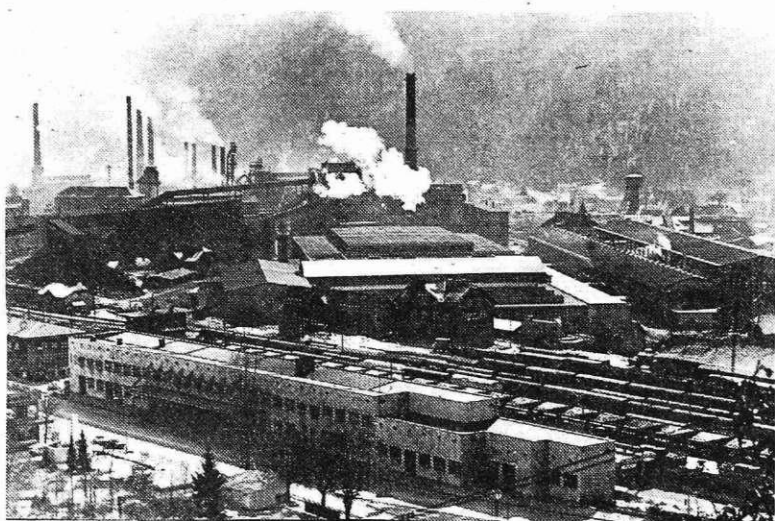
Vse te ljudi in njihovo prizadevno delo pa obremenjujejo razni problemi. Med najbolj pereče probleme na šoli štejejo sedanjo prostorsko stisko. Le-ta naj bi bila rešena šele v novem kulturnem domu na Jesenicah. Delavci šole »boli« še nekaj drugega... Čeprav vzgajajo posebno vrsto mladih in nadarjenih ljudi, torej tistih, ki niso obvezni take vrste vzgoje, čutijo, da njihova uspešna in družbeno koristna kulturno vzgojna dejavnost doslej ni dobila dovolj družbenega priznanja. V šoli menijo, da vrednotenje in nekatere

negativne ocene njihovega dela, izrečene v nekaterih jeseniških kulturnih krogih, niso zadovoljive in sprejemljive za kolektiv glasbene šole. Uprava šole in pedagogi menijo, da je to potrdil tudi zadnji koncert učencev glasbene šole, na katerem je na najboljši način prikazana vsa pedagoška dejavnost šole. Na šoli smatrajo, da je njihova programska politika pravilno usmerjena, saj šola trenutno vzgaja dovolj raznovrstnih instrumentalistov, kateri bi pri razumnem sodelovanju vseh zainteresiranih, v kratkem času lahko pokrili in zadovoljili nekatere potrebe amaterske glasbene dejavnosti na Jesenicah.

F. Ropret

Celo fantje se redko odločajo za učenje zahtevnega in v mnogih orkestrih zelo zaželenega instrumenta — roga, katerega se v jeseniški glasbeni šoli že drugo leto uči Anita Perkovič. Upajmo in želimo, da bo imela tako med dekleti kot fanti več posnemačev (Foto B. Blenkuš)

Del naše Železarne

Mladi folkloristi iz Srednje vasi pri Bohinju

NOVICE IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Slovenski kulturni praznik, ob 130-letnici smrti dr. Franceta Prešerna, so tudi na Jesenicah praznovali slovesno. Kulturne prireditve so se vrstile na šolah in v krajevnih skupnostih. Osrednja proslava je bila 8. februarja v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar Jesenice. Uspešen kulturni program so izvedli moški oktet DPD Svoboda Zirovnica, ženski pevski zbor Jesenice in recitatorji gledališča Tone Čufar in gimnazije Jesenice. Recitatorji so izvedli zelo uspešen (po dolgem času) recital Prešernovih pesmi, katerega je pripravil in tudi sam recital, umetniški vodja amaterskega gledališča Tone Čufar, Miro Kenda.

Na delovni konferenci pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, 10. februarja, je Miro Skube, dolgoletni

predsednik orkestra in znani kulturni delavec, sprejel zlato Galusovo značko. Skubetu je značko izročil Janez Ambrožič, predsednik ZKO Jesenice, toda prisotnim ni povedal za kakšne zasluge?! Morda bo to storil nekdo drug ob drugi priliki?

Na glasbeni šoli Jesenice smo zvedeli, da bodo nekateri učenci te šole nastopili na tekmovanju glasbenih šol Slovenije v Mariboru in na tekmovanju harmonikarjev v Puli.

Od 27. januarja do 3. februarja je bilo v Zagrebu 13. jugoslovansko tekmovanje glasbenih umetnikov. Tekmovalci iz Slovenije so dosegli lepe uspehe v trobilih. Prvo in drugo mesto so osvojili pozavnisti, drugo in tretje mesto med hornisti. Več trobil pa je dobilo diplome in pohvale, med katerimi je za trobento dobil diplomu Igor Marošević z Jesenic. Marošević je študent glasbene akademije v Ljubljani in pedagog na glasbeni šoli Jesenice.

F. Ropret

SEJA SKUPŠČINE KS

Prihodnji teden, to je v torek, 13. marca, se bodo sestali še delegati obeh zborov skupščine kulturne skupnosti Jesenice. Osrednja točka dnevnega reda 5. seje skupščine skupnosti bo zaključni račun skupnosti za leto 1978. Sestali pa se bodo tudi delegati v zboru uporabnikov skupščine občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, ki bodo razpravljali le o samoupravnih sporazumih o svobodni menjavi dela. Tako se bodo člani delegacij za SIS za zdravstveno varstvo sestali v enem mesecu še tretjič.

Iz poslovnega poročila kulturne skupnosti Jesenice povzemamo, da so delegati v skupščini kulturne skupnosti Jesenice lani med drugim razpravljali in sklepali o analizi uresničevanja temeljev plana republiške in občinske kulturne skupnosti v letih 1976, 1977 in 1978, o operativnem in finančnem načrtu za leto 1978 ter o polletnem oziroma devetmesečnem uresničevanju tega načrta, o dopolnilu k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana republiške in občinske kulturne skupnosti za leto 1978, 1979 in 1980 (t. j. o prispevnih stopnjah za združevanje sredstev za uresničitev programov kulturnih skupnosti) ter o financiranju in izgradnji novega kulturnega doma na Jesenicah.

Iz finančnega poročila pa je razvidno, da bi lani morali za kulturno dejavnost združiti v jeseniški občini nekaj manj kot 13 milijonov dinarjev, dejansko pa smo jih zbrali nekaj nad 14 milijonov (to je 10% več kot je bilo planirano). Presežki so zbrani na račun občinske kulturne skupnosti. Več kot polovico planiranih sredstev (53% ali 6.807.000 dinarjev) je bilo planirano in uporabljeno za izvedbo skupnega programa kulturne skupnosti Slovenije.

Za izvedbo občinskega programa v letu 1978 pa smo planirali približno 6.730.000 dinarjev, vendar vsa ta sredstva niso bila potrošena, ker se potekajo dela v Kosovi graščini ter zato, ker ni bilo več treba odvajati sredstev za obvezno rezervo. Iz planiranih sredstev za izredne akcije je bilo porabljenih le 12.800 dinarjev (16% planiranih sredstev) za celo vrsto nalog: dejavnost glasbene mladine, razstavo borcev za severno mejo, stroške plaket in ovitkov za podelitev Čufarjevih plaket (slednjo obveznost je kulturna skupnost prevzela lani od skupščine občine Jesenice).

Izvršni odbor skupščine kulturne skupnosti Jesenice je pripravil pred-

log za delitev presežkov prihodkov, ki znašajo približno 1,5 milijona dinarjev. Približno 153.000 dinarjev bi namenili za muzej revolucije (Kosova graščina — nadaljevanje lani neizvršenih del), približno 28.000 dinarjev za ureditev Prešernove hiše ob praznovanju 40-letnice ureditve v muzej, približno 1.337.000 dinarjev pa so sredstva, ki smo jih združili s prispevkom iz osebnega dohodka nad planom, zato bi bilo to vrnjeno z zmanjšanjem prispevne stopnje v letošnjem letu.

Predlog izvršnega odbora je, da bi prispevno stopnjo od osebnega dohodka, ki jo od 1. 1. do 31. 3. 1979 plačujemo po 1,01%, zmanjšali od 1. 4. 1979 dalje na 0,9% zaradi poročila lanskega leta presežkov.

Delegati pa bodo poleg tega obravnavali še program dela skupščine kulturne skupnosti Jesenice za leto 1979.

V tem programu je zajeta: obravnava vrste zakonov s področja kulturne dejavnosti, priprave na planiranje za naslednje srednjeročno obdobje (od 1981 — 85), dogovor o združevanju sredstev za izvajanje kulturne dejavnosti prihodnje leto ter predpriprave na izgradnjo kulturnega doma na Jesenicah.

Na 5. seji skupščine bo podana še informacija o normativni dejavnosti (zakoni) na področju varstva kulturne dediščine, o svobodni menjavi dela, svobodnih umetnikih, gledališki in scenski dejavnosti, o knjižnični dejavnosti ter zakona o spremembi zakona o kulturnih skupnostih. Delegati pa bodo izvolili še člane odbora samoupravne kontrole skupščine kulturne skupnosti Slovenije ter imenovali delegate v širši svet zavoda za spomeniško varstvo, delegata v širši svet Glasbene šole Jesenice ter uredniškega odbora za izdajo IV. knjige zbornika Jeklo in ljudje.

Nada DEJAK
Center za proučevanje
samoupravljanja in
informiranje

KULTURNI KOLEDAR GORENJSKEGA MUZEJA V KRANJU DO 13. MARCA

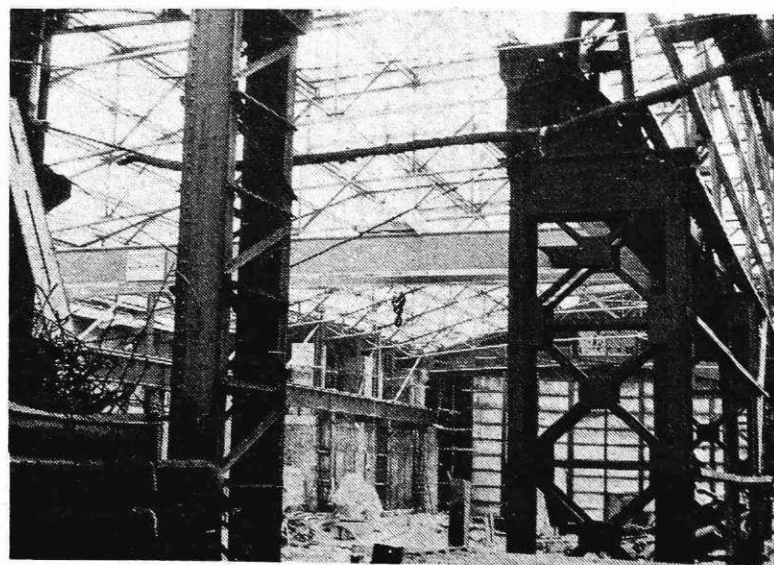
V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja Lojzeta Dolinarja. V drugem nadstropju iste stavbe pa si lahko ogledate etnološko razstavo Kmečko gospodarstvo v Gornjesavski dolini.

V Prešernovi hiši sta odprta Prešernov spominski muzej in Jenkova soba. V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava del HERMANA PEČARIČA, ki so jo pripravile obalne galerije Piran. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava slikarskih del NEJCA SLAPARJA. V stebriščni dvorani Mestne hiše si lahko ogledate 2. TRIENALE JUGOSLOVANSKE FOTOGRAFIJE 1978, ki jo je posredovala Pilonova galerija v Ajdovščini. V Mali galeriji Mestne hiše je odprta prva prodajna razstava fotografije.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem in republiška stalna zbirka Slovenka v revoluciji. V galeriji iste stavbe je odprta razstava grafik ADRIANE MARAŽ.

Razstave oz. zbirke so odprte vsak dan, razen v ponedeljek in nedeljo popoldne, od 10 do 12. in od 16. do 18. ure.

V kasarni Staneta Žagarja v Kranju je odprt Muzej Prešernove brigade. Na Zg. Jezerskem si lahko ogledate restavrirani poznosrednjeveški kulturni spomenik »Jenkova kasarna«, ki je opremljen z etnološkim gradivom.

Montaža strešne konstrukcije nove strojne delavnice na Javorniku

LIKOVNA RAZSTAVA NA BLEDU

Sinoči so v avli osnovne šole na Bledu v počastitev dneva žensk — 8. marca, odprli razstavo likovnih del Irene Lelja, Katarine Klemelj in Marine Bučar. Kulturni program so izvajali učenci osnovne šole.

Razstavo sta organizirala likovna sekcija KUD Bled in osnovna šola profesorja dr. Josipa Plemlija Bleda.

jugoslavija planica

V. svetovno
prvenstvo v smuških poletih

V.th World
Championship in Skiflying

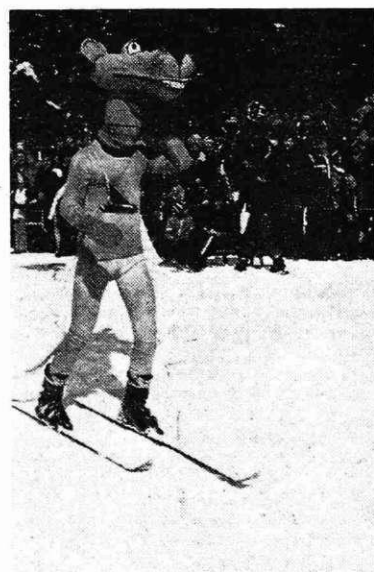
V. Weltmeisterschaft
im Skifliegen

od 15. do 18. marca 1979

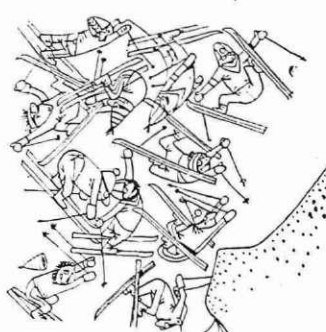

IZ LETOŠNJE SMUČARSKO PUSTNE PRIREDITVE ZA TROFEJO »SVINJSKA GLAVA«

Letošnja pustno smučarska prireditelja za trofejo »svinjska glava« je prejšnjo nedeljo privabila v Črni vrh 39 zanimivih in kvalitetnih mask in množico obiskovalcev. Trinajsta prireditev je tako uspela in organizatorji se zahvaljujejo vsem organizacijam in posameznikom, ki so s prispevki, nagradami in delom prispevali k dobremu poteku. Letošnji zmagovalci in dobitniki trofeje »svinjska glava« je postal Jože Klinar-Moko, vse sodelujoče maske pa so bile nagrajene s praktičnimi nagradami.

Maska Pink Panther – Janeza Žlebirja ml., je bila ocenjena kot najboljša po izvedbi (Foto T. Rant)

PUST, PUST, KRIVIH UST

Spet je leto naokrog in spet je med nami PUST, ta čas presneti. To je čas veselja, dobre volje in pustnih povork in ni da bi kdo zameril maskarom, ki na zasmehljiv in duhovit način švrkajo napake in slabosti družbe ter posameznikov.

Pustnim tradicijam in šegam se v naši krajevni skupnosti tudi letos nismo izneverili. Kakor vsako leto smo tudi tokrat organizirali pustne povorke; ena je krenila izpred trgovine v Zirovnici, druge maskare pa so v veselo razloženju in ob poskočnih zvokih harmonike krenile izpred tovarne obutve Planika na Breznici. Njihov cilj je bila šola, pred katero so se maske kasneje ocnjevale.

Ocenjevalno komisijo so sestavljali: tovariši Mencingerjeva in Starotova ter dva učenca. Odločitve so bile zelo težke, saj je bila ena maskara lepša od druge, tretja spet bolj domiselna in posrečena kot četrt. Poleg nepogrešljivih indijancev, kavbojcev, zamorcev, klovnov in cigank ter figur iz najbolj priljubljenih televizijskih oddaj, so pozornost vzbujale maskare, ki so se ukvarjale s problemi današnjega časa: s preprečevanjem uši, pomanjkanjem kave, podražitvijo mesa. To je dokaz, da imajo naši krajani v sebi veliko ustvarjalnega duha, da imajo smisel za humor in duhovitost, ki jo je pa v današnjem času vse manj.

S pustnega sprevoda v Mojstrani (Foto J. Rabič)

V PLANINI POD GOLICO SO DOBRO ZAIGRALI

V torek, 27. februarja, se je dramska skupina KUD Svoboda v Planini pod Golico v mali dvorani novega gasilskega doma zelo uspešno predstavila z igrano »Najboljši je gasilec«. Ker v Planini pod Golico doslej niso imeli ustreznega prostora, je to delo zamrlo. Sedaj, ko so gasilci zgradili tako rekoč nov dom in v njem malo dvorano, so prizadevni člani dramske skupine pod vodstvom Anice Ambrožič takoj prijeli za delo in uspeh ni izostal. V torek so zelo lepo in doživeto podali to igrano, ki obravnava vsakodnevno življenjsko tematiko o izboru pravega ženina. To ljudsko igrano v treh dejanjih so v režiji Anice Ambrožič predstavili: Andreja Ambrožič, Zdravko Čop, Tonček in Franci Hribar, Marina in Stanko

Klinar, Francka Kosmač, Stane Razinger, Andrej in Boštjan Štefelin, Franci Trpin ter Janko Vilman. Gledalci, ki jih je bilo veliko, so bili s prikazanim delom zadovoljni in so z dolgotrajnim ploskanjem dali vse priznanje prizadevnim domačim igralcem.

Naj ob tem povemo, da so igralci sami izdelali vse kulise, premakljivi zastor in vse kar je bilo potrebno za oder. S tem delom se bodo še predstavili doma pa tudi drugod. S to premiero so prav gotovo prebili led in se bo ta dejavnost vnaprej prav gotovo uspešno razvijala in popestrila ter razgibala življenje prebivalcev Planine pod Golico. Prihodov ter Plavškega rovtva.

B.

VESELO PUSTOVANJE V MOJSTRANI

Pustni čas se je že poslovil, ne bi pa bilo prav, če o pustovanju pri nas ničesar ne povemo.

Vsako leto smo v teh dneh veseli in razigrani. Všeč nam je, če se dobre volje navzamejo tudi starejši. Ob letošnjem pustu je bilo posebno veselo. Začelo se je že na soboto.

KUD Jaka Rabič je organiziral pravi mini pustni karneval. Toliko pustnih šem v Mojstrani še ni bilo. Sredi vasi se je zbralo staro in mlado. Natančno ob 12. uri je pustni sprevod krenil na pot. Le kdo bi si utegnil ogledati vse šeme, ki so se peljale na slavnostno okrašenih traktorjih in kamionih skozi Mojstrano na Dovje. Gesla na vozilih so opozarjala na probleme, s katerimi se ukvarja naša krajevna skupnost – vrtec, avtobusna postaja, drugi TV program in še marsikaj.

Ne vem, ali je bilo več gledalcev ali nastopajočih. Vem pa, da smo bili vsi zelo dobre volje.

Za veselo pustno rajanje smo poskrbeli tudi šolarji. V kaj vse se lahko spremeniš v teh dneh! Žirija je imela polne roke dela, ko je med pikapolonicami, metulji, klovni, miškami in drugimi šemami iskala najiminitnejšo.

Na pustni torek so skozi vas Dovje fantje vlekli »ploho«. Pravijo, da je to še star ljudski običaj.

Veseli dnevi so se tako iztekli.

Renata Šifrer

Sovjetski plin prihaja na Jesenice, sicer z zamudo, na pustni prireditvi na Črnem vrhu pa so ga že imeli (Foto T. Rant)

Prve, vendar vse redkeje planinske ročce so pognale na letošnji pustni prireditvi v Črnem vrhu. Sicer pa je bila letošnja prireditev zanimiva zaradi številnih kvalitetnih mask in veliko obiskovalcev (Foto T. Rant)

Po zaslugi domiselnega Nika Brejca ima sedaj tudi Črni vrh svoj teptalni stroj. Avtor si je s tem zaslužil prvo nagrado kot najbolj aktualna maska (Foto T. Rant)

Igralska družina s Planine pod Golico (Foto B. Blenkuš)

PLANICA 45 LET REKORDERKA

Natančnih podatkov o tem kje in kdaj so se pojavile in uporabljale prve smuči, »drkalice« ali skije, žal v svetovni zgodovini ne moremo zaslediti. O tem nam govori nordijske sago in pravljice, pesmi in risbe raznih prastarih sibirskih, eskimskih, japonskih in skandinavskih kronistov. Najstarejše pesmi, pravljice in risbe govorijo, da so Mongoli, Eskimi in Skandinavci koristno uporabljali za gibanje po tundrah v globokem snegu okrogle, ovalne in podolgovate krpice, izdelane iz šibja, deščic, mreže in palic. Te prve, primitivne krpice so lovci in pastirji podaljšali in razširili stopala, da se noge niso udarile v globok sneg in nevarna močvirja, tundre. Krpji so bili skromen pripomoček za hojo, lovci in pastirji pa sta hotela hitreje drseti po zasneženih in poledenelih širnih planjavah, zato so krpice podložili s kožami, s čimer je bil dosežen velik napredek.

Drsce, izpopolnjene krpice so bile prvič omenjene leta 500 in tudi pozneje leta 550 in 700. Torej pred 1400 leti jih omenjajo zgodovinarji Prokopius, Jordanus, Diakoni in drugi. Angliški kralj Alfred Adam Bremenski 890. leta piše in govori o izpopolnjenih krpah leta 1070. Smuči niso bile pozneje le koristno prometno sredstvo, temveč so jih Sibirci, Lapenci in Eskimi na Islandiji in Grenlandiji vedno bolj množično uporabljali za zabavo in razvedrilo. Leta 1550 je bila izvedena prava, prva smučarska tekma za srebrne pokale in bronaste posode. Skije so vedno bolj in bolj osvajale staro in mlado obojega spola. O prvi, pravi smučarski tekmi lahko govorimo šele leta 1879 v Telemarku. Izpopolnjene smuči so pozneje naglo osvajali tudi drugi narodi Evrope: Angleži, Nemci in Čehi.

ČUDNA HOJA PO GLOBOKO ZASNEŽENIH GORAH

Naš slavnj zgodovinar Ivan Vajkard Valvasor (1641 – 1693) je leta 1689 v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske prvi opozoril svet, da znajo kmetje, lovci in gozdarji na Blokah, Pohorju in Čavnu, v Trnovskem gozdu koristno uporabljati smuči za vožnjo in vyluganje po globokem snegu. Slovenci smo torej v srednji in južni Evropi in na Balkanu pred štiristo in več leti prvi koristno uporabljali smuči za vsakdanjo rabo. Pozneje so bili pri nas planinci Drenovci po letu 1906 tisti, ki so uvedli smuči v smučarski šport. Pionirji našega smučarskega športa sta bila brata Jože in še živič Pavel »Sivi volk« Kunaver z Rudolfov Badjurom na čelu. Drenovci niso smučali samo v Tivoliju, Rožniku in Golovcu, po letu 1907 so delali smučarske izlete tudi na Katarino in Smarno goro, njihove smučine pa so vodile naše prve smučarje tudi na Kravce in Dolge njive in celo na Jermanova vrata, Kamniško sedlo. Prirejali so tečaje in vaje, tik pred prvo svetovno vojno, 11. februarja 1914, pa je bila v Bohinjski Bistrici izvedena prva interna tekma lovcev in drvarjev. Tečaji, sole in tekmovalna pionirjev smučarskega športa so se vrstili vso zimo 1913/14. Naši prvi smučarji so uspešno posnemali prve smučarje Evrope Matija Zdravca in Geroga Silgerja, ki sta bila najzgodnejša protagonista tega najlepšega zimskega športa, ki danes navdušuje milijone ljubiteljev »bele opojnosti«.

Takoj po prvi svetovni vojni, ko so se vračali s Karpatov, dolomitskih in alpskih

bojišč izkušeni, veliki ljubitelji smučanja, je tudi pri nas naglo rastle število smučarjev. Že leta 1921 je bila ustanovljena jugoslovenska zimskošportna zveza, ki je pomnožila in pomnila število smučarjev ne samo v Sloveniji, temveč tudi na Hrvaškem in v Srbiji oziroma v Jugoslaviji naslop. 20. februarja 1921 je bila v Bohinjski Bistrici izvedena prva tekma za prvenstvo Jugoslavije v tekih na daljavo »po hribih« na 5 km. Prva državna prvaka sta postala v tekih Janez Hlebanja, Luks iz Mojstrane, v skokih pa Jože Pogačar, ki se je pogljal 9 metrov, s padcem pa je pristal pri 13 metrih. Na drugem državnem prvenstvu smučarjev Jugoslavije, 26. februarja 1922 v Planici, je sodelovalo že 84 tekmovalcev. Takšne so bile prve globoke smučne nasega smučarskega športa, ki so jih med obema vojnoma poglobili še naši Skalaši, ki so bili dolga leta naši najboljši smučarji v tekaških, alpskih in skakalnih disciplinah.

TELEMARKEM IN HOLMENKOLEN DOMOVINA SKAKALNEGA ŠPORTA

Najpreje so pionirji skakalnega športa skakali na improviziranih skakalnicah iz snega po 10, 15 in 20 metrov. Leta 1850 so že dosegli daljavo preko 20 metrov, 29 let pozneje je zabelezel Hemešveit s skokom 23 metrov. Za tem prvim rekorderjem so se do leta 1934 zvrstila na smučarskih skakalnicah na Norveškem, v Davosu, Ameriki, Švici in Italiji še številna slavna imena kot Tandberg (35,5 m), Schmith (48 m), Amundsen (54 m), Haugen (61,5 m), Karlens (65 m), Ruud (70 m), 81,5, 92 m) dokler se Andersen in Keinsdorfer leta 1935 z 99 metri nista približala magični in fantastični dolžini 100 m, katero je v Planici leta 1936 dosegel in presegel z dolžino 101 m slavni Sep Bradl. S TO FANTASTIČNO DOLŽINO JE PRED 43 LETI, LETA 1936, PO VSEM SVETU V SKAKALNEM SMUČARSKEM ŠPORTU ZASLOVELA NAŠA PLANICA, izredna mojstrovinna tehnika Janeza Rožmana in inž. Staneta Bloudka.

15. MARCA 1936 ROJSTNI DAN SMUŠKIH POLETOV V PLANICI
Dve leti pozneje je že slavni Bradl, leta 1938, v hudi in številni konkurenci v Planici postavil nov rekord z dolžino 107 m. Tik

pred drugo svetovno vojno je pomladi 1941 Planica znova slavila, mojster smučarskih poletov je slavil veliko in pomembno zmago z daljavo 118 m. Po osvoboditvi, leta 1948, je švicar Tschannen s 120 metri znova proslavil Bloudkovo mojstrovinno v Planici.

Leta 1950 je v velikem sijaju zabelesta mamutska skakalnica v Oberstdorfu, kjer je Šved Netzel z dolžino 135,5 m potolkel vse planiške rekorde prvakov in rekorderjev. Naslednje leto 1951 je prav tam Luaro svetovni rekord podaljšal na 139 m.

Za Jožetom Pogačarjem iz leta 1921, so se na smučarskih skakalnicah doma in v tujini, na mednarodnih, svetovnih in olimpijskih skakalnicah in letalnicah vidno uveljavili in proslavili tudi številni naši smučarski skakalci in letalci: Bogo Sramel Joško Janša, France Palme, Tone Dečman, Albin Novšak, Rudi Finžgar, pa Zidar, Klančnik, Langus in še prav posebej slavni Janez Polda, Marjan Pečar, Slibar, Oman, Eržen in Stefančič pa številni drugi, dokler v boj ni posegel za svetovne in olimpijske lovorike novi val smučarskih skakalcev in letalcev z Ludvikom Zajcem in Bogdanom Norčičem na čelu, ki spadata v sam vrh svetovnega smučarskega skakalnega športa.

Na svetovnih smučarskih mamutskih skakalnicah in letalnicah v Planici, Oberstdorfu, Kulmu, Harachovu, Vikersundu, Ironwoodu, na Finskem, v Ameriki in drugje, so se za temi prvimi rekorderji in zmagovalci zvrstili še Wosipiwo 169 m, Walter Steiner, Jiri Raška, Bjorn Wirkola in Helmut Recknagel, dokler na zadnjem svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih 20. marca 1977 naš Bogdan Norčič ni poletel 181 m. Tega dne je naša Planica slavila po 41 letih novo veliko slavo.

Planica ni samo zibelka smučarskih poletov od 101 metra do 181 metrov. Mojstrovine Janeza Rožmana, inž. Staneta Bloudka in bratov Goriskov so znane po vsem svetu. Junaki smuških poletov so v 41 letih podaljšali dolžino smuških poletov od 101 metra na 181 torej za polnih 80 metrov. Prej kot slej se bodo približali dolžini 200 metrov, kar bo vsekakor velik in edinstven prispevek naših ljudi k napredku smuških poletov.

Peto svetovno prvenstvo v smuških poletih, ki bo od 15. do 18. marca v Planici, zibelki in rojstnem kraju smuških poletov, ne bo samo praznik mojstrov poletov, temveč tudi praznik Planice in vseh nas, ki ljubimo in se navdušujemo nad uspehi in svetovnimi dosežki mojstrov daljav.

Uros

MAŠKA ZAGALVARI - Bloki smučarji

ZBOROVALI SO GORJANSKI PLANINCI

Ob koncu letošnjega februarja so se sestali na 49. rednem letnem obnem zboru marljivi gorjanski planinci. Poleg številnih članov in predstavnikov vseh planinskih društev iz Radovljice in Jesenice, se je zboru udeležil tudi tajnik PZS Janez Kmet. Na območju krajevne skupnosti Gorji je namreč prav planinska organizacija najbolj množična, saj vključuje okoli 800 članov.

Gorjansko PD ima v svoji oskrbi dom Planiko in Dolič tik pod vrhom Triglava. Ta dva doma sta v poletni sezoni vedno prenapolnjena, posebno v konicah (petek, sobota). Že v lanskem letu je planincem uspelo, da so vsaj večje skupinske izlete na Triglav, sprejemali med tednom, ko planinski domovi niso tako zasedeni. Že pred leti so povečali in obnovili dom na Doliču z večjo restavracijo in 80 ležišči. Uredili so tudi sanitarije na vodno izplakovanje in napeljali elektriko tako na Dolič kot v domu Planike.

Mladinski odsek uspešno vodi že več let Jože Kosmat in se udeležujejo poleg svojih izletov, vseh planinskih zborov in drugih pohodov. Močna udeležba je bila tudi lanske leto v Bohinju, ob odkritju spomenika ob 200-letnici prvim pristopnikom na Tri-

glav. Alpinistični odsek dobro vodi Edi Torkar, ki je bil v lanskem letu v gorenski alpinistični odpravi na 6.200 m visoki vrh SALCATAJ v Andih v Južni Ameriki v državi Peru.

V letošnjem letu čaka planince iz Gorji še precej dela. Poleg rednega dela in skrb, ki jih imajo z dvema visokogorskima domovima, letos praznujejo tudi 50-letnico svojega obstoja. PD Gorji je bilo ustanovljeno 29. maja 1929. leta s 70 člani. Prvi predsednik novoustanovljenega planinskega društva je bil Jakob Jan – Rpečnik iz Spodnjih Gorji. Proslava tega jubileja bo v Gorjah letošnjo pomlad in sicer 27. maja. Ob tej priliki bodo v začetku maja izdali bilten v nakladi 2.000 izvodov na 40 straneh z opisom razvoja planinstva in barvnimi slikami.

V mesecu avgustu pa bo v okviru praznika občine Radovljica v Gorjah zbor vseh planinskih društev iz občine.

Ob koncu zboru je tajnik PZS Janez Kmet v imenu zveze podelil 15 zlatih, srebrnih in bronastih značk in diplom naz. zaslugejšim dolgoletnim članom planinskega društva Gorji.

Jože Ambrožič

ŠOLA PLAVANJA

Kakor vsako leto, komisija za športno rekreacijo pri DO KOO zveze sindikatov železarne, tudi letos organizira šolo plavanja v zimskem bazenu hotela Larix v Kranjski gori.

Prijavijo se lahko vsi delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti Železarne, njihovi svojci in upokojenci Železarne.

Pisne prijave pošljite najkasneje do 16. marca na sindikat Železarne. Prijava naj vsebuje ime in priimek, letnico rojstva in TOZD oz. delovno skupnost v katerem ste zaposleni, oziroma upokojenci nekdanje delovno mesto.

Šola plavanja se bo pričela 20. marca, pod vodstvom Bena Ramuša. Vsi prijavljeni bodo o pričetku še pisno obveščeni.

PREDLOG PREDNOSTNE LISTE UPRAVIČENCEV DO DRUŽBENIH STANOVANJ

Na podlagi 17. člena pravilnika o pogojih za dodeljevanje stanovanj zgrajenih s sredstvi družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu, objavlja samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice po sklepu 3. seje odbora za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu z dne 5. 3. 1979

PREDLOG PREDNOSTNE LISTE UPRAVIČENCEV ZA LETO 1979,

ki bodo upoštevani pri razdelitvi stanovanj zgrajenih s sredstvi družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu.

I.

Odbor za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu je skladno z določili Pravilnika o pogojih za dodeljevanje stanovanj zgrajenih s sredstvi družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu razvrstil vse upravičence, ki izpolnjujejo pogoje javnega razpisa, v naslednje kategorije:

A. DRUŽINE IN OBČANI Z NIZKIMI OSEBNIMI DOHODKI

Zap. št.	Priimek in ime ter bivališče	Štev. druž. članov	Štev. točk
1.	DOBOVIŠEK Sergej, Kidričeva 7 Jesenice	4	369
2.	LAVTIZAR Franc, Podkočna 14 Jesenice	5	353
3.	MILOJEVIČ Radojka, hotel Razar Kr. gora	3	300
4.	ZORMAN Terezija, Sp. Plavž 17 Jesenice	2	282
5.	MAUKO Mijo, Triglavska 60 Mojstrana	4	275
6.	SKENDERVIČ Tahir, C. I. maja 25 Jesenice	2	256
7.	BRDAR Jasminka, C. železarjev 31 Jesenice	2	248
8.	PAVLOVIČ Peter, C. I. maja 136 Jesenice	4	246
9.	MISLIŠMOV Ivanka, Strelska 4 Jesenice	2	245
10.	LJUBIČANKI Husein, Verdnikova 38 Jesenice	3	235
11.	ČUFUROVIČ Husein, Benedičičeva 1 Jesenice	5	233
12.	UTROŠA Marija, C. revolucije 2/a Jesenice	2	228
13.	HANŽEK Marija, Kor. cesta 2 Jesenice	3	227
14.	BLAŽEVIČ Zlata, C. revolucije 4 Jesenice	2	208
15.	ŠMITRAN Stojka, C. železarjev 19 Jesenice	3	206
16.	BLANKUS Zvonko, Ledine 6 Kr. gora	3	197
17.	ROŽIČ Jože, Medvedova 9 Jesenice	2	195
18.	ŽIVANOVIČ Vida, Tavčarjeva 17 Jesenice	3	190
19.	KONDIČ Nenad, C. železarjev 25 Jesenice	5	189
20.	BOJKOVIČ Krsto, Straža baraka 6 Jesenice	3	151
21.	MELIČ Rabiša, C. talcev 6 Jesenice	2	134

B. STAREJŠI OBČANI IN DELOVNO NESPOSOBNI OBČANI

Zap. št.	Priimek in ime ter bivališče	Štev. druž. članov	Štev. točk
1.	JALEN Hedvika, Triglavska 61 Mojstrana	2	344
2.	CERNE Slavko, dom Fr. Berglja Jesenice	2	334
3.	SRANEC Franciška, Murova 12 Jesenice	2	307
4.	CETMAŽAR Alojzija, Borovška 9 Kr. gora	2	299
5.	BATUR Franc, Prešernova 36 Jesenice	1	293
6.	BEGUŠ Lucija, Kejzarjeva 22 Jesenice	1	281
7.	JANŠA Jože, C. železarjev 25 Jesenice	2	281
8.	OBLAK Reška, C. železarjev 19 Jesenice	1	281
9.	KAVČIČ Franc, Poljska pot 5 Jesenice	3	278
10.	POTOČNIK Janez, C. železarjev 23 Jesenice	2	272
11.	KRAJČELJ Pavla, Prešernova 41 Jesenice	2	271
12.	PINTAR Silva, Bokalo 8 Jesenice	2	264
13.	KOBAL Marija, C. m. Tita 27 Jesenice	1	264
14.	BABIČ Franc, Pod gozdom 9 Jesenice	2	255
15.	HOSNIČNIKAR Danica, Vitranška 3 Kr. gora	3	249
16.	ŠTURM Ivan, Gozd Martuljek 73 G. Martuljek	2	244
17.	FERTIN Marija, Prešernova 2 Jesenice	1	242
18.	BURLAČENKO Fedor, Kejzarjeva 20 Jesenice	2	235
19.	MAVRIČ Janez, C. revolucije 7 Jesenice	2	234
20.	BRČAR Feliks, Triglavska 4 Mojstrana	2	231
21.	GUČEK Rudi, C. železarjev 27 Jesenice	2	227
22.	GORENJSEK Franc, C. na Golico 9 Jesenice	2	222
23.	SMOLEJ Danica, C. I. maja 4 Jesenice	1	221
24.	ŽERJAV Jože, Tomšičeva 13 Jesenice	2	217
25.	VEDNOJVO Angela, B. Kidriča 10 Jesenice	1	211
26.	AMON Terezija, Razgledna pot 17 Jesenice	1	207
27.	KOMAC Reška, Verdnikova 43 Jesenice	1	202

Zap. št.	Priimek in ime ter bivališče	Štev. druž. članov	Štev. točk
28.	KRALJ Julijana, Kidričeva 19 Jesenice	1	201
29.	TOT Kristina, Dovyje 106 Mojstrana	1	195
30.	BURNIK Milka, Murova 1 Jesenice	1	184
31.	HABE Maki, Titova 93 Jesenice	2	178
32.	LONČNER Marija, Titova 87 Jesenice	1	168
33.	PURGER Emil, Gorska pot 2 Jesenice	3	164
34.	BERČIČ Marija, C. talcev 15 Jesenice	1	163
35.	HELEBANJA Andrej, C. železarjev 19 Jesenice	2	160
36.	ORTAR Rafael, Hrušica 55/a Jesenice	2	157
37.	REJČ Ljudmila, Tomšičeva 21/b Jesenice	1	152
38.	REBOLJ Alojz, C. m. Tita 32 Jesenice	2	151
39.	TRUHLAR Stefanja, Hrušica 58 Jesenice	1	147
40.	HOČEVAR Terezija, Tavčarjeva 5 Jesenice	1	147
41.	SAVINŠEK Minka, Murova 1 Jesenice	1	139
42.	KRŽIŠNIK Julijana, V. Svetina 3/a Jesenice	1	109
43.	ZUPAN Vida, Titova 76 Jesenice	1	85
44.	ŠTEFELIN Zofija, Murova 1 Jesenice	1	80

C. SAMOHRANILCI

Zap. št.	Priimek in ime ter bivališče	Štev. druž. članov	Štev. točk
1.	GLOBOČNIK Jožica, Smerinje 6 Kr. gora	2	334
2.	GRVALA Hura, Savska 22 Jesenice	2	257
3.	UTROŠA Zlata, C. revol. 2/a Jesenice	2	256
4.	VALEČAK Milena, Kidričeva 24 Jesenice	2	237
5.	BENKOVIČ Anka, Log I. Krivica 17 Jesenice	3	235
6.	BERGUŠ Ivana, Aljaževa 7 Mojstrana	2	234
7.	KERN Marija, Bokalo 5 Jesenice	2	229
8.	MOŽINA Ana, Tavčarjeva 1/a Jesenice	3	228
9.	KLANEČEK Hedvika, C. revolucije 11 Jesenice	3	218
10.	KANTAREVIČ Zmureta, Prešernova 48 Jesenice	3	211
11.	PESKAR Janez, Tavčarjeva 11 Jesenice	3	210
12.	KERŠKOVIC Minka, Al. Travnja 17 Jesenice	2	207
13.	ERZEN Stanka, Titova 87 Jesenice	2	202
14.	KOČET Vera, C. I. maja 26 Jesenice	2	204
15.	RAZINGER Irena, Ilirka 6 Jesenice	2	204
16.	KORBAN Marija, Sl. Černeta 14 Kr. gora	2	202
17.	MAERKEL Breda, Dovyje 61 Mojstrana	2	194
18.	KARLIN Mirjam, Bokalo 19 Jesenice	2	167
19.	KOFOL Ladislava, C. revol. 8 Jesenice	2	159
20.	ROBIČ Mihaela, C. revol. 5 Jesenice	2	150
21.	MERLAK Franciška, Kidričeva 39 Jesenice	2	137
22.	SALAMON Bernarda, Tavčarjeva 3/a Jesenice	2	102

D. MLADE DRUŽINE

Zap. št.	Priimek in ime ter bivališče	Štev. druž. članov	Štev. točk
1.	SKRT Darko, Kurilniška 16 Jesenice	3	293
2.	OSMANČEVIČ Emsud, C. I. maja 81 Jesenice	3	286
3.	LATIFOVIČ Hajrudin, Verdnikova 38 Jesenice	2	283
4.	STOJČEV Simeon, Benedičičeva 1 Jesenice	3	282
5.	CVJETKOVIČ Božo, Svetinova 19 Jesenice	3	280
6.	KRAMAR Marjan, Titova 100 Jesenice	3	280
7.	ILIČ Milan, Hrušica 54 Jesenice	2	277
8.	KEMPERLE Miran, Sr. Kosovela 12 Jesenice	3	276
9.	DEVIC Ilja, C. talcev 12 Jesenice	2	270
10.	SIMEONOV Vanja, Titova 84 Jesenice	3	270
11.	RAKITA Dane, Verdnikova 38 Jesenice	2	268
12.	ALAGIČ Taib, C. I. maja 29 Jesenice	2	266
13.	KURAS Majda, Tomšičeva 68/b Jesenice	3	264
14.	PETROV Jane, Benedičičeva 1 Jesenice	3	263
15.	KAZIČ Adem, Murova 5 Jesenice	3	261
16.	ČARAPIČ Ivo, Gustla Stravska 4 Jesenice	3	260
17.	ČAUFČIČ Zulfu, Murova 1 Jesenice	3	258
18.	DROBNAK Anton, C. revol. 4 Jesenice	3	250
19.	GORŠE Tomaž, Ukova 4/a Jesenice	3	249
20.	CUMBO Gojko, Log I. Krivica 15 Jesenice	2	249
21.	SAVKIČ Milenko, Prešernova 40 Jesenice	3	248
22.	ROSTOVAR Dušica, St. Bokala 6 Jesenice	3	247
23.	RAŽMAN Nuša, Titova 10 Jesenice	3	246
24.	SELMIOVIČ Nestiva, H. Verdnikova 47 Jesenice	3	246
25.	ROZMAN Zoran, Tavčarjeva 3 Jesenice	3	244
26.	ŠMITRAN Milovan, Tavčarjeva 3/b Jesenice	2	243
27.	GASPERŠIČ Miran, Hrušica 70 Jesenice	3	242
28.	ZABKAR Danica, Hrušica 66 Jesenice	3	242
29.	DRAGIČEVIČ Ivan, Tavčarjeva 6 Jesenice	3	239
30.	HADŽIĆ Ahmet, C. I. maja 3 Jesenice	3	238
31.	ČELEBIĆ Sead, C. I. maja 25 Jesenice	3	238
32.	KVRGIČ Peter, Log I. Krivica 15 Jesenice	3	238
33.	REKIČ Ramiz, H. Verdnikova 47 Jesenice	4	237
34.	DŽAMASTAGIĆ Vehid, Svetinova 1 Jesenice	3	233
35.	DŽAMASTAGIĆ Muharem, C. I. maja 28 Jes.	4	235
36.	HADŽIMURATOVIĆ Muharem, C. I. maja 28 Jes.	3	233
37.	DUGONJIC Vehid, C. Tavčarja 2/b Jesenice	3	233

Zap. št.	Priimek in ime ter bivališče	Štev. druž. članov	Štev. točk
38.	PIKON Olga, Franc, C. I. maja 112 Jesenice	4	233
39.	BLAGOJEVIČ Milan, Prešernova 25 Jesenice	2	231
40.	VOJNKOVIČ Fadil, Straža 4 Jesenice	4	231
41.	TAVČAR Peter, Bokalo 10 Jesenice	3	230
42.	CIZELJ Franc, Podkoren 92 Jesenice	3	227

POHOD NA POREZEN

Planinska društva občine Jesenice organizirajo dne 25. marca množični pohod na vrh Porezna (1632 m) v spomin in počastitev borbe, ki je bila dne 24. marca 1945 na tem bregu, vodili pa sta jo slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada Srečka Kosovec in enote gorenjskega vojnega področja z nadmočnim nemškim okupatorjem.

Ta pohod, ki je letos že četrti, je posvečen tudi začetku Titove štafete, ki gre letos na pot iz Slovenije prav na ta dan.

Odhod z Jesenic bo ob 6. uri 20 minut z vlakom do Podbrda. Povratak isti dan.

Na vrhu Porezna bo ob 11. uri spominska svečanost.

Vsak udeleženec pohoda prejme na cilju:

- za prvi pohod izkaznico,
- za drugi pohod bronasto značko,
- za štirikratni pohod srebrno značko,
- za šestkratni pohod zlato značko.

V izkaznico se vpisuje datum udeležbe in vodi evidenca za dodelitev značke. Poti bodo markirane. Upoštevati je treba, da sneg še lahko zapade, zato je treba biti na to pripravljen. Hrana iz nahrbtnika. Topel čaj bo na razpolago. Prijave sprejemajo v pisarni PD Jesenice zaradi evidence o udeležbi in eventualnega pojačanja garniture potniškega vlaka.

PROGRAM ŠPORTNIH PRIREDITEV KLUBOV ŠD JESENICE

UMETNO DRSLIŠČE:

- rekreacijsko drsanje:
- petek, 9. marca, od 20. do 22. ure za železarno Jesenice, zadnjikrat v sezoni 1978/79,
- sobota, 10. marca, od 20. do 22. ure za ZSMS Plavž Jesenice,
- nedelja, 11. marca, od 14. do 16. ure, od 17. do 19. ure in od 20. do 22. ure, zadnjikrat v sezoni 1978/79.

HOKEJ:

- četrtak, 8. marca, ob 18. uri novinarska hokej tekma Jugoslavija: Ostali svet, vstopnina 20 din. Čisti izkupiček namenjen v dobrodelne namene, umetniško drsanje:
- sobota, 10. marca, ob 13.15 medklubska srečanje HDK Celje: HD Jesenice, vstopnina ni,
- kegljanje na ledu:
- sobota, 10. marca, ob 9. uri metalurške igre železarne Jesenice,
- nedelja, 11. marca, ob 7. uri slovensko prvenstvo, vstopnina ni.

DVORANA ŽIC:

- sobota, 10. marca, ob 17. uri SKL ženske KK Jesenice: KK Maribor, ob 19. uri SKL zahod — moški KK Jesenice: KK Gostol Nova Gorica, vstopnina ni, odbojka:
- nedelja, 11. marca, ob 10. uri ZL zahod — ženske OK Jesenice: OK Merkur N. Gorica, vstopnina ni.

OBVESTILO:

Ker bodo po končanem rekreacijskem drsanju v nedeljo, 11. marca, ustavljene hladilne naprave umetnega drsališča v športnem parku Podmežaklja in s tem zaključena drsalno-hokejska sezona 1978/79, se delovna skupnost pri ŠD Jesenice toplo zahvaljuje vsem uporabnikom umetnega drsališča, kot tudi vsem obiskovalcem tekem in ostalih prireditev za sodelovanje ter priporočila za sezono 1979/80. Upamo, da bo do nove sezone dobila notranjost dvorane nekoliko drugačno podobo, tako da bo gledalcem in uporabnikom drsališča omogočeno prijetnejše počutje v tej naši jeseniški športno kulturni dvorani.

Iz pisarne ŠD Jesenice

GOSTINSKI TEČAJI

Šolski center Radovljica v okviru gostinske šole Bled, Prešernova 32, organizira naslednje tečaje:

- za natakarskega pomočnika,
- za kuharskega pomočnika,
- za točaja,
- za sobarico.

Prijave sprejema gostinska šola Bled do 12. marca. Informacije dobite lahko po telefonu št. 77-331 ali osebno v pisarni gostinske šole Bled, Prešernova 32, vsak delavnik od 7. do 14. ure.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata TOZD Strojne delavnice za lepo darilo ob mojem odhodu v pokoj.

Marica Pureber

ZAHVALA

Kolektiv zavoda za delovno usposabljanje mladine v Črni na Koroškem se tov. MIRI GRAJ iz TOZD Elektrode najlepše zahvaljuje za poklonjene obveznice cestnega posojila v višini 3.100,00 din za izboljšanje življenjskih pogojev gojencev zavoda.

Iskrena hvala za vaše humano razumevanje.

Kolektiv zavoda

Dopisujte v Železarnja

REŠITEV KRIŽANKE IZ 8. ŠTEVILKE ŽELEZARJA:

GOZD MARTULJEK, KL. EDVARD KARDELJ, LE. LE. LAJ, RN. NE. MAK. IST. KA. AA. OLIVA, NART. RP. ONAGER, ARS. EMERSON, CN. REVOLUCIONAR, CIA. SPA. KARABINKA, NAKEN. MAKAO, IRENA, LAK. AS. ER. SLANINA, RTINA, TS. TASTER, CT. SER. KRASN. AVA. SO. AISOPOS, ITKINA, NAL. SNT. CARINA, CO. NEN. ANKARAN, ALANIN, AL. AKT.

ZAHVALA

Vsem delavcem in osnovni organizaciji sindikata TOZD Hladna valjarna Jesenice se iskreno zahvaljujem za povabilo na letno konferenco in prejetu darilo ob upokojitvi, katero me bo vedno spominjalo na tovarištvo. Enaka zahvala tov. Janezu za uslugo.

Srečno vsem

Anica Jasenc

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 10. marca, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta trgovina EMONA — MARKET, Prešernova 1/a.

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice in prahabice

MARIJE ŠLIBAR

se iskreno zahvaljujem darovalcem cvetja, sosedom in znancem, ki so jo tako številno spremlili na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Mihaelu Sajevcu za zdravljenje, tov. Bohinčevi in Mahnetovi pa za nesebično pomoč.

Zahvaljujem se organizacijam ZB NOV, SZDL in KS Podmežaklja za spremstvo s prapori in govorniku za poslovilne besede in pevcem za žalostinke.

Zaljujoči: hčerka in sinova z družinama

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega sina in brata

FRANCA BOHINCA

se iskreno zahvaljujem sosedom za nesebično pomoč v dneh težke izgube. Zahvaljujem se vsem darovalcem cvetja, pevcem DU Javornik — Koroška Bela za žalostinke, sodelavcem TOZD Valjarna bluming štel za cvetje in tov. Podlipniku za poslovilne besede ob odprtem grobu. Zahvaljujem se za sočustvovanje in sožalja v dneh težke izgube ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Zaljujoči: oče Janez, brat Janez in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in strica

MIHA REVA

upokojenca Železarne

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem, sosedom in znancem, ki so sočustvovali z nami, poklonili cvetje, nam izrazili sožalje in ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo Franci ki Zvab za nesebično pomoč v času bolezni in dr. Želimirju Cesarcu za lajšanje bolečin. Hvala tov. Matiču za ganljivo slovo, pevcem DPD Svoboda za žalostinke, praporščakom za spremstvo ter GD Zabreznica in OOS Kovinar Jesenice.

Zaljujoči: žena Ivanka in sin Vojko v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, očeta in brata

FRANCA OZEBKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami, mu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in zdravstvenemu osebju bolnišnice Jesenice.

Prisrčna hvala pevskeemu društvu Vintgar, govornikom, gasilec in članom ZB NOV.

Se enkrat vsem prisrčna hvala.

Zaljujoči: žena Ana, sin Janez in ostalo sorodstvo

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

10. marca slovenski barvni film SREČA NA VRVICI, ob 15. uri.

10. in 11. marca hongkongski barvni karate film ROKA SMRTI, režija John Y. Woo, v gl. vlogi Dari-an Tam, ob 17. in 19. uri.

12. in 13. marca amer. barvni kriminalni film POL KERZI NE OPROŠČA, režija Majkl Viner, v glavni vlogi Charles Bronson, ob 17. in 19. uri.

14. marca amer. barvni pustolovski film CAMPER JOHN, režija Sean Mc Gregor, v gl. vlogi Villiam Smith, ob 17. in 19. uri.

15. marca ni predstav.

16. marca jug. barvni vojni film TRENUTEK, režija Stole Janković, v gl. vlogi Bata Živojinović, ob 17. in 19. uri.

17. in 18. marca franc. barvni erotični film MADAME CLAUDE, režija Just Jaeckin, v gl. vlogi Françoise Fabian, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

10. in 11. marca amer. barvni kriminalni film POL KERZI NE OPROŠČA, ob 18. in 20. uri.

11. marca slov. barvni film SREČA NA VRVICI, ob 10. uri.

12. in 13. marca hongkongski barvni karate film ROKA SMRTI, ob 18. in 20. uri.

14. marca ni predstav.

15. marca amer. barvni športni film — drama MOŽ NA MOŽA, ob 18. in 20. uri.

16. marca amer. barvni pustolovski film CAMPER JOHN, ob 18. in 20. uri.

17. in 18. marca italij. barvni akcijski komed. film BLEFERJI, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

10. marca hong. barvni karate film SEDEM VELICASTVENIH SPOPADOV, ob 16.45 in 20. uri.

14. marca amer. barvni kriminalni film POL KERZI NE OPROŠČA, ob 20. uri.

17. marca hongkongski barvni karate film ROKA SMRTI, ob 20. uri.

21. marca italij. barvni akc. komed. film BLEFERJI, ob 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

10. marca amer. barvni pustolovski film ČLOVEK Z ŽELEZNO MASKO, ob 19. uri.

11. marca hongkongski barvni karate film SEDEM VELICASTVENIH SPOPADOV, ob 19. uri.

17. marca amer. barvni kriminalni film POL KERZI NE OPROŠČA, ob 19. uri.

18. marca hong. barvni karate film ROKA SMRTI, ob 19. uri.

Trening strelcev na Javorniku

VABILO ŽENAM IZ KS JAVORNIK — KOROŠKA BELA

Danes, v četrtek, 8. marca, ko praznujemo dan žena, bo ob 17. uri v dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku proslava s kulturnim programom, ki ga bodo izvedli učenci TOZD osnovne šole Karavanških kurirjev NOB.

Na proslavo ob praznovanju mednarodnega praznika žena vabimo vse žene, med njimi tudi delavke iz temeljnih organizacij združenega dela na območju krajevne skupnosti. Hkrati z vabilom čestitajo ob njihovem prazniku.

Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije Javornik — Kor. Bela

ŠESTDNEVNO POTOVANJE SKOZI AVSTRIJO NA ČEŠKOSLOVAŠKO, POLJSKO — V AUSWITZ IN MADŽARSKO (OD 27. 4. DO 2. 5. 1979)

Komisija za interniranje pri občinskem odboru ZB NOV Jesenice, oranizira skupno s poslovalnico KOMPAS Jesenice ob prvomajskih praznikih šestdnevno potovanje, in sicer:

1. dan 27. aprila: Odhod avtobusa ob 5. uri z Jesenic preko Ljubelja do Dunaja, kjer bo krožni ogled mesta, nadaljevanje potovanja do BRATISLAVE, kjer bo prenočišče, večerja.

2. dan: Po zajtrku ogled mesta in raznih znamenitosti. Po kosilu odhod na Poljsko v KATOVICE. Namestitev v hotelu, večerja.

3. dan: Po zajtrku vožnja do taborišča smrti AUSWITZ — ogled taborišča, ki je dobro ohranjeno, oziroma oskrbovano, muzej, mednarodnega spomenika — počastitev ubitih žrtev, med katerimi je tudi 13 naših občanov. Po kosilu ogled Katovic in okolice, večerja, prenočišče.

4. dan: Zajtrk — suh obrok za kosilo — prestop poljskočeško-slovaške meje in vožnja skozi Slovaško na Madžarsko v BUDIMPEŠTO. Namestitev v hotelu, večerja, prenočišče.

5. dan: Zajtrk. Dopoldan ogled madžarske prestolnice med drugim: Stefanove in Matjaževe cerkve, Ribiške trdnjave, Trga herojev, mostov na Donavi in drugo. Po kosilu prosto popoldne. Večerja v tipični madžarski restavraciji.

6. dan: Po zajtrku vožnja do drugega največjega madžarskega turističnega mesta SIOFOKA ob Blatnem jezeru. Po kosilu povratek prek mejnega prehoda Letenje, Čakovce, Ptuj na Jesenice s prihodom v večernih urah.

Cena potovanja z vsemi uslugami po programu je na osebo 3.860 din.

Vsak udeleženec mora imeti veljavni potni list.

Po sedaj veljavnih predpisih lahko vsak prenese 1.500 din v bankovcih po 10, 20, 50 in 100 din in tujo valuto z bančnim potrdilom.

Prijave z vplačilom (lahko v obrokih od odhoda) sprejemamo na občinskem odboru ZB NOV Jesenice, C. m. Tita 86 in v poslovalnici Kompas, C. m. Tita 18.

Vabimo vse občane, tudi nečlane ZB, predvsem pa bivše taborišnike in njihove sivoce.

R-n.

			TEKA HA SOI. PAN. SZ		KOR. OPERI- RA		RASTUNA METUNA CA		POMODJE IMANA		TUGOM. KOSAROM OROGOMI		OSEBNI EAMEN		V. S. REYNOM		PUSOM. KRAUE KADOM		BOSKUM SOI. Z EDRANOM KREKNO		PARELUM CRUM		ZELEKAR		PREPOS- TA POS- TELTA		PESEM HYALNI- CA			
			SLIV. POPEV- KARICA																		ITALIJAN- SKA POGAMNA BREVIO									
			ATLET KI TECE								ALINSKI ZLEB KOSTUM KRODA										LIPPOM G. A KURBA DE SEKROSE									
VOLKAN- SKO ZEDEL			ANTERO NINE		DEL ELEKTRI KOTREDA		TUS DVOBLA SAVIK				SILECA SROO KUMARET PELTOPOL				ZPRAYNO KOSAROM NA GLODA												V. UENDE			
BLAGUNA							SIVETANO POMEROM KALILIZA SOSLAV				TANKEBO SKO H. IME				SOPETUM FIRIK (LEV)								DANASKA NEBESNI POJAV				METNUR- SKI POKALIC		GORDIJE V. SLEMI TUEKRI	
POSODA ZA DES- TRUKTO									ZEMAVTI KADOMBO SE KLENT						BRANDKA LUNKA PREDOM MANTOUSE															
PEVNA STEFOK					SLOVEMO KRO. KREKEL PESTNER								SE BAP KATUR (KUBOZ)				UENIKO PESTO													
ITALIS. FILKUM KOPNIK					MITOLOJE KRALI ORANJE SKEBRO								TEHERAN ?				KADOM KIVA OVI.													
OSARANA NERA							TUNIS				VEKEMH (LUBK)		STARA KADOM KIVA		KREKONH K. NERA Z. KIVA				STAR KRODJE KROKONET KROK KROKONET				4		LULIS KONETA ESPANA		PANEVO PEVEC KOBIG			
KUSKEN KORUMKI RAK					OTOK V ALEUTIM				TEKA SOI ZI TREDE KROKEL KROKEL				VESTA BARVE		MITOLOJE GRECKI VELIKUM		URANMI SPIS		KREKONET TINI KROKEL KROK											
					PESTNER ZA ZIVALI										KROKONET (KROK) ANTONI ASKEL				KOBALTI		POMEROM KROKONET KROKONET KROKONET									
																													SESTAVIL KROKONET	
																			</											

HOKEJSKI TURNIR ZA MEMORIAL
DUŠANA BRUNA

Pred dobrim tednom dni je bil v dvorani v Podmežakliji drugi tradicionalni hokejski turnir za memorial nekdanjega igralca in trenerja HK Jesenice Dušana Bruna. Nastopila so štiri pionirske dušane in sicer HK Triglav, HDK Bled, HK Jesenice in HK Kranjska gora. Turnir je resnično pomenil mali hokejski praznik najmlajših hokejistov, ki so v štirih tekmah prikazali dosti hokejskega znanja, nekateri pa so že resno opozorili, da se bodo čez nekaj let, seveda ob pravilni strokovni vzgoji, razvili v dobre hokejiste.

Letošnji turnir je z udeležbo štirih moštev brez dvoma pridobil na kvaliteti, kajti lani sta se na prvem turnirju pomerila le kombinirana moštva HK Jesenice in HK Kranjska gora. Pred začetkom turnirja je delegacija hokejistov odnesla venec na grob Dušana Bruna.

REZULTATI TEKME:

1. TEKMA: HK JESENICE: HDK BLED 17:0 (3:0, 8:0, 6:0)

Gole so dosegli: Klemenc 3, Žagar 3, Kopitar 2, Smolej 2, Seftić 2, po enega pa Krevselj, Lazar, Berčič in Šturm.

2. TEKMA: HK KRANJSKA GORA: HK TRIGLAV 10:2 (3:1, 5:0, 2:1)

Gole so dosegli: za HK Kranjska gora: Tošar 4, Modžanec 2, po enega pa Šturm, Hodžić, Kazamara in Činžar, za HK Triglav pa Udir M. in Prevodnik po enega.

3. TEKMA (ZA TRETJE IN ČETIRTO MESTO): HDK BLED: HK TRIGLAV 3:2 (0:2, 0:0, 3:0)

Gole so dosegli: za HDK Bled Ferjan 3 in za HK Triglav Čarman in Verčič

4. TEKMA (FINALE): HK JESENICE: HK KRANJSKA GORA 11:1 (5:1, 1:0, 5:0)

J. Rabič

Smučanje

PONOVO USPEŠNI

Alpski smučarji so imeli pretekli teden več tekmovalcev. Že sredi tedna je bilo na Kravcu letošnje državno prvenstvo za mlajše in starejše mladince, kjer sta se lepo odrezala Aleš Podrekar in Saša Vesek. Podrekarju je v slalomu uspelo osvojiti odlično tretje mesto, Vesekova pa je bila četrta. Uvrstitve do deset so dosegli še Podrekar v veleslalomu, Oblak, Benedičičeva in Benedik. Lepa pa je tudi uvrstitev Aleša Podrekarja na tretje mesto v kombinaciji, tako da je na državnem prvenstvu osvojil skupno dve kolajni.

REZULTATI:

Slalom - ml. mladinci: 1. Grašič - Alpt. 93,52, 3. Podrekar - Jes. 96,43.

Ml. mladinci: 1. Jerman - Olimp. 100,67, 4. Vesek - Jes. 107,64.

Veleslalom - ml. mladinci: 1. Grašič - Alpt. 1:26,35, 6. Podrekar - Jes. 1:29,91, 9. Oblak - Jes. 1:30,62, 18. Kavčič - Jes. 1:33,05.

Ml. mladinci: 1. Pehar - Tržič 1:30,02, 9. Benedičič - Jes. 1:34,74, 11. Kunc - Jes. 1:35,64, 12. Vesek - Jes. 1:35,82, 18. Čop - Bl. Dobr. 1:41,42.

St. mladinci: 1. Franko - Olimp. 1:24,06, 10. Benedik - Jes. 1:28,06.

Kombinacija - ml. mladinci: 1. Grašič - Alpt. 3. Podrekar - Jes.

V soboto in nedeljo, 3. in 4. marca, so nastopili tekmovalci vrhunškega razreda.

V soboto so se v Kranjski gori pomerili v veleslalomu. Na obeh tekmah so sicer manjkali nekateri boljši člani in članice, vseeno pa sta bili tekmi dosti kvalitetni.

Med dekletji je prijetno presenetila Barbara Benedičič, ki je po odlični vožnji v prvem teku, ko je bila v vodstvu skoraj za dve sekundi, ob koncu zaradi napak v drugem teku, pristala na drugem mestu. Tudi tretje mesto Saše Vesek je izredno, saj so na tekmi nastopile članice, starejše mladinke in mlajše mladince. Zanimivo pa je, da sta bili prvi dve uvrščeni v absolutni konkurenci mlajši mladinki.

V nedeljo pa so se isti tekmovalci in tekmovalke pomerili na Koblji v slalomu. Tokrat naša dekleta niso bila tako uspešna, lepo pa je peto mesto Vesekove. Od fanov je Bojan Kavčič izpadel že v prvem teku.

REZULTATI:

Veleslalom - Kranjska gora - ženske: 1. Ravnika - Alpt. 2:31,06, 2. Benedičič - Jes. 2:32,57, 3. Kokič - Branik 2:33,62, 4. Vesek - Jes. 2:34,49, 9. Vreček - Radovljica 2:43,74, 10. Ahačič - Radovljica 2:45,45.

Slalom - Koblja - ženske: 1. Ravnika - Alpt. 99,23, 2. Porenta - Alpt. 99,97, 3. Pehar - Tržič 101,65, 5. Vesek - Jes. 105,12, 8. Benedičič - Jes. 106,96, 11. Čop - Bl. Dobr. 1:11,17.

Mlajši pionirji in cibanici pa so tekmovali v soboto na Zatrniku. V veleslalomu gorenske tekmovalne skupnosti sta bila pri cibanjih najboljša Jeseničana Rojnik in Potočnik, pri cibančankah pa Žmizkova iz Radovljice. Mlajši pionirji v odsotnosti Zana in Robiča, nito dosegli boljših uvrstitev.

REZULTATI:

Cicibani: 1. Rojnik 1:04,97, 2. Potočnik (oba Jes.) 1:06,20, 3. Svetina - Bl. Dobr. 1:07,21, 8. Klinar - Jes. 1:10,07, 11. Markež - Jes. 1:11,26, 20. Kavčič - Jesenice 1:20,75, 25. Simnić - 1:23,94, 40. Pesjak - 1:43,39.

Cicibanke: 1. Žmizk - Radov. 1:10,21, 2. Klinar - Bled 1:10,73, 3. Zernva - Bled 1:14,65, 5. Kotnik - Kr. gora 1:15,26, 6. - 7. Stražišar - Jes. 1:16,16 in Dolžan (Kr. gora), 8. Novak - Jes. 1:16,29, 9. Škrlec - Kr. gora 1:16,77.

Mlajši pionirji: 1. Krapež - Tržič 1:03,65, 10. Klemenc - Jes. 1:10,57, 15. Razbojšek 1:12,73, 20. Dakakobler 1:14,22, 25. Pesjak 1:21,04 (vsi Jesenice).

Mlajše pionirke: 1. Tomazič - Triglav 1:05,82, 3. Kokal - Bled 1:07,69.

Starejši pionirji in pionirke pa so imeli v soboto republiško prvenstvo na Ovseni pri Ravnah na Koroškem. Prvenstvo je bilo že enkrat prekinjeno zaradi megle, zato so dekleta nastopila le v slalomu, fantje pa v obeh disciplinah. V veleslalomu, ki je bil na sporedu v soboto, je Matej Oblak dosegel zelo dobro tretje mesto, to pa je bila tudi edina kolajna naših pionirjev. Lepo presenečenje pa je pripravil član No-

Gole so dosegli za HK Jesenice: Šturm 4, po enega pa Kurboš, Lazar, Tišler, Seftić, Kosmač, Kopitar in Žagar, za Kranjsko goro pa Midžan.

Ob zaključku turnirja so vse sodelujoče ekipe prejele pokale, posamezniki pa tudi medalje.

Vodja tehnične komisije pri HK Jesenice Marjan Jelovčan je o turnirju povedal:

»Mislim, da je v celoti dosegel svoj namen. Takšnih pionirskih turnirjev bi moralo biti več, saj naši najmlajši hokejisti potrebujejo tekme, na katerih se uigravajo in se seveda spoznavajo z vsemi elementi hokejske igre. Prav tukaj potem lahko neposredno pokažejo tisto znanje, ki so ga osvojili na treningih.

Na letošnjem turnirju, na katerem so tokrat nastopila štiri moštva, se je pokazalo, da sta najboljši jeseniški moštvi, Bled in pa Triglav pa se zaenkrat še ne moreta kosati, predvsem s pionirsko ekipo Jesenic. To je seveda razumljivo glede na pogoje v katerih delata ta kluba. Če hočemo, da se bo pionirski hokej v Sloveniji razvijal v pravo smer, bo potrebno tudi v klubih kot sta Bled in Triglav zagotoviti nemoteno delo in strokovno vzgojo pionirjev. Zavedati se moramo, da je prav v pionirjih zaledje za kvaliteten in množično rast hokeja.

Ob koncu moram še dodati, da smo bili pri HK Jesenice izredno veseli pomoči številnih delovnih kolektivov, ki so prisostvovali na pomoč pri izvedbi turnirja. Hokejski delavci se po tej poti tudi vsem iskreno zahvaljujemo za pomoč.

KEGLJANJE NA LEDU

MURKA OSMO
NA EVROPSKEM
PRVENSTVU

Na 29. evropskem klubskem prvenstvu v kegljanju na ledu v Bolzanu je nastopilo 19 ekip iz evropskih držav, med njimi tudi ena iz ZDA. Prvo mesto je osvojila ekipa Olympia Weiz 31točk, druga je bila ekipa Blau Weis München 30 točk, tretja ekipa Kindberg Steinbacher 30 točk in osma ekipa MURKE 20 točk. Ekipa Bleda je bila deseta in ekipa UNIVERSAL štirinajsta.

Na tekmovalcu v bližini in zbijanju za posameznike je nastopilo 58 tekmovalcev, med njimi osem Slovencev. Pvi je bil Eberl Alfred Avstrija, drugi Max Knoll Italija in tretji Helmut Sulzbacher Avstrija. Prvi Slovenec Lado Sodja je zasedel 17. mesto.

Namizni tenis

GUMAR (KRANJ):
MUROVA 3:5

Pretekli teden so v gorenski namizniški ligi odigrali zadnje kolo prvega dela. Po prvem delu je dokaj nepričakovano na vrhu lestvice ekipa Murove, ki ima dvajset točk, druga pa je ekipa Jesenic, ki ima dve točki manj, tretja pa Sava iz Kranja.

Kljub temu, da je po prvem delu krajša prekinitev, je ekipa Murove odigrala pretekli četrti tekmo drugega dela, in sicer v Kranju, kjer so se pomerili s tradicionalno neugodnim nasprotnikom - ekipo Gumarja. Tokrat je v domači ekipi zelo dobro zaigral Brenk, ki je premagal vse tri igralce Murove, vendar je bilo to premalo za končni uspeh.

Ekipa Murove je na koncu po zelo razburljivem razpletu zmagala z rezultatom 5:3. Za Murovo so nastopili Šranc, Ravnikar in Lavtižar, ki je tokrat pokazal veliko borbenost in precej znanja.

Rezultati:

Korenjak: Ravnikar 0:2, Brenk: Šranc 2:0,

Pogačnik: Lavtižar 1:2, Brenk: Ravnikar 2:0,

Korenjak: Lavtižar 1:2, Brenk: Lavtižar 2:0,

Šranc: Pogačnik 2:0, Ravnikar: Pogačnik 2:0.

Šah

OBRATNI
ŠAHOVSKI TURNIR

V nedeljo, 4. marca, je predsedstvo OO ZSMS - TOZD hladna valjarna Jesenice organiziralo šahovski turnir v šahu za prvenstvo TOZD, ki so ga odigrali v novem samskem domu na Jesenicah. Turnir je uspel, čeprav se vsi prijavljeni niso odzvali.

VRSTNI RED NAJBOLJŠIH: 1. Martin Jan 7 točk, 2. Jakob Piberčnik 5 točk, 3. Boris Jeličević 4,5 točk, 4. Sitnovski 4 točke, 5. Petar Mijatović 3,5 točk in tako dalje.

Najbolje uvrščeni je dobil pokal in diplomu, drugi in tretji pa knjigo.

Petar Mijatović

ZIMSKE ŠPORTNE IGRE
SLOVENSkih ŽELEZARJEV

V soboto, 10. marca, se bodo na Jesenicah pomerili med seboj delavci sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne v veleslalomu, smučarskih tekih, sankanju in kegljanju na ledu. Za tekme se je prijavilo osem ekip in to: železarne Ravne, Štore in Jesenice, Veriga Lesce, Plamen Kropa, Žična Celje, Tovil - Ljubljana in Metalurški inštitut.

Tekmovanje v veleslalomu, v katerem bodo nastopili moški in ženske v štirih starostnih kategorijah, bo potekalo v Kranjski gori, ravno tako pa bo v Kr. gori tekmovalje v smučarskih tekih. Nastopili pa bodo le moški tekmovalci.

Tekmovanje v sankanju bo pri Savskih jamah, nastopili pa bodo moški in ženske. Novost pa bo tekmovalje v kegljanju na ledu, ki bo letos prvič in se ne bo štelo v ekipno razvrstitev. Potekalo pa bo v dvorani v Podmežakliji, vsaka ekipa pa bo štela po pet tekmovalcev.

Tudi ostale ekipe v preostalih panogah bodo nastopale s po petimi tekmovalci, v ekipno uvrstitev pa se bosta štela po dva.

Pričetek vseh tekmovalj bo ob 10. uri, svečani zaključek pa ob 16. uri v zgornjih prostorih Kazine na Jesenicah.

Vsem tekmovalcem želimo veliko uspehov, predvsem pa prijetnega počutja in čim več novih poznanstev in prijateljstev.

bef

Košarka

KK LITIJA: KK JESENICE (članice) 49:44

V desetem kolu slovenske košarkarske super lige za ženske je naša vrsta nesrečno izgubila tekmo v Litiji proti istoimenskem klubu.

ZA JESENICE SO NASTOPILE: Skumavc 12, Ažman 4, Bertonec 2, Vavpotič 26, Kantarevič, Stražišar, Iskra, Bešić, Leskovar, Ulešar, Lakota.

Srečanje je bilo izredno dramatično, saj sta se ekipi kar enajstkrat zamenjali v vodstvu, ob odhodu na odmor pa je bil rezultat izenačen. Jeseničanke so igrale conso obrambo, občasno pa presing po vsem igrišču. Ko so igralke Litije sredi drugega pol-

časa povedle za par košev, naša ekipa nikakor ni mogla več izenačiti.

Vzroke poraza Jeseničank je potrebno iskati predvsem v slabem zadevanju ob izredno ugodnih prilikah, zlasti izpod koša. Ekipa Litije je igrala dobro, kot tudi v preteklem kolu, ko je presenetila celo vodstvo Litije, da je izgubila tekmo z njimi sredi Ljubljane. Jeseničanke trenutno delijo 3.-5. mesto v ligi za vodstvo Litije in drugouvrščenim Mariborom, ki gostuje v soboto, 10. marca ob 17. uri v dvorani ŽIC na Jesenicah.

LESONIT: JESENICE (člani) 92:83 (40:35)

Naši mladi košarkarji so se vrtni porazenji tudi iz gostovanja v Ilirski Bistrici, kjer jih je premagala domača ekipa Lesonit.

ZA JESENICE SO NASTOPILE: Ažman 10, Novak 2, Rizvanović 5, Jelovčan, Milarič, Berginc 14, Smolej 39, Lešnjak, Kržič, Matučec 13.

Jesenjskim igralcem se še vedno pozna, da igralsko zrelost šele dosegajo, saj bi sicer že več tekem tudi dobili. Ena od takih neizkoriščenih prilik je tudi tekma z Lesonitom v Ilirski Bistrici. Fantje na tekmah igrajo dosti manj sproščeno in zato tudi manj kvalitetno kot na treningih. V moštvi bi morali imeti vsaj enega starejšega izkušenejšega igralca, ki bi v kritičnih trenutkih prevzel psihično breme nase in potegnil mlade za seboj. Žal trenutno takega.

igralca ni in je veteran v ekipi star 19 let. Starejši igralci so ob neomogočih starostnih omejitvah razkopali, štirje pa so na sluzenju vojnega roka.

V Ilirski Bistrici so Jeseničani igrali posamično obrambo, možna pa je nekaj časa pa conski presing. Najboljši vti na tekmi je napravil Davor Smolej, ki je ne le dobro zadeval in izsilil prilično število osebnih napak, ampak je tokrat tudi športno prenesel vsa izzivanja in nepravilne sodniške odločitve.

Igralci Jesenic bodo v soboto, 10. marca ob 19. uri gostili v dvorani ŽIC vodstvo ekipa Gostol iz Nove Gorice, ki se je za letošnjo sezono dobro okrepila z igralci iz drugih slovenskih krajev. Škoda, da na Jesenicah ne moremo obdržati niti svojih najboljših igralcev in igralke.

V.

PRVI TURNIR ZA REGIJSKO PRVENSTVO
PIONIRK

V soboto, 3. marca, je bil v telovadnici ŽIC na Jesenicah prvi turnir občinskih reprezentant pioniark v košarki. V tem tekmovalcu nastopajo selekcije šolskih športnih društev, zmagovalci vseh treh turnirjev pa si pribori možnost nastopa na republiškem prvenstvu.

Prvi turnir je prinesel zanimive in kvalitetne boje, ekipa Jesenic pa je osvojila šele tretje mesto. S svojimi večnimi tekmi iz Kranja in Škofje Loke je ekipa po hudih bojih izgubila ob srečanju.

V prvi tekmi so igralke iz Škofje Loke premagale naše z rezultatom 25:48 (18:25). Odpor Jeseničank je trajal vse do sredine drugega dela, ko jim je zmanjkalo moči.

V drugi tekmi pa so igralke Kranja zmagale šele po hudi borbi le s košer razliko, potem ko sta se ekipi menjavali v vodstvu. Rezultat tekme je bil 22:23 (12:4).

Do konca prvenstva sta ostala še dva turnirja, zato teh porazov ne bi smeli jemati preveč tragično, kajti možnosti za dobro uvrstitev je še veliko. Da bo slika jasnija naš opozorilo na to, da je za ekipo Jesenic nastopilo le devet igralke, kajti po dobrih pripravah se je ekipa prišla prava smola, saj je pet igralke tik pred prvenstvom obbolelo za gripo, ena pa si je hudo poškodovala koleno, tako da sta morali nastopiti igralke, ki sta dobesedno prišli na turnir - iz bolniške postelje. V upanju, da bo zdesetkana ekipa do sobote kompletna, želimo, da bi občinska selekcija v Žireh dosegla boljše rezultate. Z eventualno zmago proti Škofji Loki pa bi ostale v konkurenci za prvo mesto.

Br.

SODELAVCI DELOVNE SKUPNOSTI
ZA ETKRN V VELESALOMU

Pretekli četrti tek so se v Mojstrani med seboj pomerili sodelavci delovne skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje v veleslalomu. Na 300 metrov dolgi progi se jih je pomerilo 57, ekipno pa so bili najboljši smučarji iz OTK, ki so prejeli tudi pokal, pred novogradnjami, SEO in raziskovalnim oddelkom. Za ekipno uvrstitev se je štelo eno žensko tekmovalko ter tri moške.

REZULTATI:

Ženske do 30 let: 1. Metka Koblar - Novogradnja 37,52, 2. Zdenka Manfreda SEO 40,63, 3. Bogdana Aleš - Novogradnja 42,83, 4. Nuša Klavžar - OTK 44,29, 5. Darinka Leskovšek - Novogradnja 44,65, 6. Verona Korošec - SEO 44,85, 7. Zdenka Pšenica - Novogradnja 46,06, 8. Simona Smolej - SEO 47,35, 9. Ivanka Pader - RO 49,77.

Ženske nad 30 let: 1. Milica Šega - SEO 42,51, 2. Mima Petrič - OTK 43,60, 3. Boga Vengar - RO 46,03.

Moški do 30 let: 1. Janez Kováč OTK 34,86, 2. Janez Babič - Novogradnja 34,90, 3. Franc Pukl RO 36,63, 4. Tine Košir - SEO 37,90, 5. Božo Černe - Novogradnja 38,18, 6. Janez Stroj - Novogradnja 38,98, 7. Sašo Pernuš - SEO 41,18, 8. Zoran Rozman - SEO 44,70.

Moški od 30 do 45 let: 1. Karel Ravnikar - RO 35,88, 2. Alojz Javorski - Novogradnja 36,46, 3. Janez Kunstelj - OTK 36,62, 4. Peter Klofutar - Novogradnja 37,39, 5. Filip Marinkšek - RO 37,52, 6. Ciril Svetina - SEO 37,75, 7. Mitja Zupan - SEO 38,79, 8. Janez Zlebir - OTK 38,84, 9. Peter Kikelj - Novogradnja 39,72, 10. Zvonko Kalan - SEO 39,95, 11. Tomaž Tomazin - SEO 41,10, 12. Milan Klinar - SEO 41,25, 13. Martin Pazlar - RO 41,51, 14. Andrej Komovec - RO 41,56, 15. Jurij

Dovžan - Novogradnja 42,26, 16. Alojz Ažman - RO 42,86, 17. Stane Eniko - Novogradnja 42,36, 18. Viktor Guzelj - SEO 42,40, 19. Klemen Hribar - RO 43,09, 20. Alojz Jeraša - RO 46,48, 21. Alojz Markovčič - SEO 46,66, 22. Vaso Koman - SEO 1:38,66.

Moški nad 45 let: 1. Ziga Prestor - SEO 38,28, 2. Franc Benedičič - OTK 38,75, 3. Janez Lešnjak - SEO 42,13, 4. Tone Pogačnik - OTK 42,49, 5. Lado Petrič - OTK 43,52, 6. Darinko Pirš - RO 46,04, 7. Dolif Urbanc - OTK 47,57, 8. Albin Bertonec - OTK 47,75, 9. Jano Žnidar - OTK 48,50, 10. Stanko Čop - Novogradnja 53,47.

bef.

PROSVETNI DELAVCI
SO TEKMOVALI
V VELESALOMU

Na smučiščih v Mojstrani so se konec prejšnjega tedna v veleslalomu pomerili prosvetni delavci iz jeseniške občine. Tekmovanje je bilo drugo po vrsti in bo odsej tradicionalno. Organizacija je prevzela komisija za športno rekreacijo pri občinski svetov zvezi sindikatov Jesenice in sindikalna konferenca vzgojno-izobraževalnega zavoda Jesenice. Nastopilo je več kot 40 tekmovalcev iz osnovnih in srednjih šol ter vzgojnovarstvenih organizacij iz jeseniške občine, ki so tekmovali v posameznih starostnih kategorijah.

REZULTATI:

ŽENSKE NAD 40 LET: 1. Čop (CSS Jesenice) - 38,18, 2. Zlebir - OS Tone Čufar 40, 3. Gartner OS 16. december Mojstrana 41,10.

ŽENSKE OD 30 DO 40 LET: 1. Lakota OS Prežihov Voranc 35,54, 2. Podrekar - Zdravstvena šola Jesenice - 37,82, 3. Ravnikar ŽIC Jesenice - 40,20.

ŽENSKE DO 30 LET: 1. Caf (VVO Jesenice) 34,71, 2. Cuznar OS Tone Čufar 35,67, 3. Bunjavec VVO Jes. 36,59.

MOŠKI NAD 40 LET: 1. Boršnik ŽIC Jes. 34,27, 2. Pogačnik ŽIC Jes., 3. Klinar OS Tone Čufar 37,76.

MOŠKI OD 30 DO 40 LET: 1. Kavčič CSS Js. 31,97, 2. Brezavšek OS 16. december Mojstrana 32,04, 3. Pogačnik OS Tone Čufar 32,62.

MOŠKI DO 30 LET: 1. Stravs OS Prežihov Voranc 29,99, 2. Vidmar ŽIC Jes. 33,97, 3. Kežar ŽIC Jes. - 34,29.

EKIPNO: 1. OS Prežihov Voranc Jes., 2. OS Tone Čufar Jes., 3. ŽIC Jes., 4. VVO Jes., 5. Center srednjih šol Jesenice.

J. R.

SMUČARSKI TEK
ZA ŽENSKE

SD Rateče - Planica organizira danes, 8. marca, ob dnevu žena ob 16. uri tekmovalje v smučarskem teku. Start je pred poslovalnico KOMPAS.

Vse ljubiteljice te zvrsti rekreacije vabimo, da se tekmovalne udeležijo v čim večjem številu.

SD Rateče-Planica

KOLIKO VELJA
JESENIŠKO ALPSKO SMUČANJE?

V pravkar izdanem biltenu smučarske zveze Slovenije, poleg jugo-točk, najdemo tudi vrstni red klubov in posameznikov v slovenskem pokalu, ki je naslednji:

1. Alpetour - Škofja Loka 645, 2. Olimpija - Ljubljana 616, 3. Jesenice - 412, 4. Novinar - Ljubljana 385, 5. Triglav - Kranj 218, 6. Branik - Maribor 171, 7. Fužinar - Ravne 164, 8. Tržič 105, 9. Matujur - Tolmin 101,5, 10. Kamnik 75, 11. Izletnik - Celje 73,5, 12. Črna 32, 13. Radovljica 27, 14. Jezerško 19, 15. Bled 14, 16. Železniki 11, 17. Medveščak - Zagreb 10, 18. JLA 6, 19. Domžale 5, 20. Mežica 4, 21. Kranjska gora 3.

Jesenjski smučarji so svojih 412 točk osvojili: moški 7, ženske 27, ml. mladinci 91, st. pionirji 46; st. pionirke 71, ml. pionirji 170 in ml. pionirke nič.

Tekmovalci: 1. Žan 95, 2. Robič 75, 3. Podrekar 72,5, 4. Kunc B. 59, 5. Oblak 22,6, Vesek 19, 7. Naglič 8, 8. Kavčič 15,5, 9. Klinar 12, 10. Benedičič 8, 11. Benedik 7, 12. Pogačnik 6, 13. Ravnikar 2.

Konec tega tedna je Benedičičeva zbrala dodatnih 23 točk, Veskovna 19, Oblak 19, Naglič 4 in Pogačnik 3.

Po zaključnem prvenstvu so naši osvojili skupno 12 medalj in sicer: Robert Žan dve zlati; Aleš Podrekar dve srebrni in dve bronasti; Sašo Robič dve srebrni, Gregor Benedik eno srebrno in eno bronasto, Matej Oblak eno bronasto in Barbara Kunc eno bronasto.